Nr. 4. Warszawa, dnia 31 lipca 1928 r. Rok XI.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 8 zł. Cena egzemplarza 2 zł.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69 Wydział Org. Prawny Telef. 220-20

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 96-87.

TREŚĆ:

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P. Nr. 67 — 73 . . . . Str. 2
II. „ z Monitora Polskiego Nr. Nr. 149 — 174 . . . . „ 16
III. Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.
Poz. 1. Z dnia 20 lipca 1928 r. w sprawie składu Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy M. S. W. na okres trzyletni 1928/1931 . . . . „ 21
IV. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.
Poz.: 2 — Ok. Nr. 110 z 5 lipca 1928 r., instrukcja w sprawach zmian granic powiatów. . „ 22
3 — Ok. Nr. 111 z 2 lipca 1928 r., spostrzeżenia z przebiegu przeglądu koni 1928 r . „ 24
4 — Ok. Nr. 112 z 3 lipca 1928 r. w sprawie odroczenia służby wojskowej studentom 1905 rocznika . . . . „ 25
5 — Ok. Nr. 113 z 6 lipca 1928 r., nadanie tytułów służbowych urzędnikom III kategorji „ 25
6 — Ok. Nr. 114 z 4 lipca 1928 r., podwyższenie szczebla uposażenia starszym woźnym, liczącym ponad $27^1/_2$ lat służby . . . . „ 26
7 — Ok. Nr. 115 z 5 lipca 1928 r., w sprawie danych liczbowych o ruchu służbowym i o personelu władz i urzędów, podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych. . „ 26
8 — Ok. Nr. 116 z 3 lipca 1928 r., w sprawie opłat za wywóz śmieci . . . . „ 27
9 — Ok. Nr. 117 z 7 lipca 1928 r., w sprawie godzin handlu i godzin otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych . . . . „ 27
10 — Ok. Nr. 118 z 5 lipca 1928 r., w sprawie odsetek od zaległych kosztów leczenia . „ 29
11 — Ok. Nr. 119 z 7 lipca 1928 r., listy starszeństwa urzędników . . . . „ 29
12 — Ok. Nr. 120 z 9 lipca 1928 r. przesyłanie prób zaczynów i mąki . . . „ 29
13 — Ok. Nr. 121 z 6 lipca 1928 r., przesyłanie falsyfikatów . . . . . . „ 29
14 — Ok. Nr. 122 z 11 lipca 1928 r., koszty podróży urzędników w związku z postępowaniem administracyjnem. . . . . „ 30
15 — Ok. Nr. 123 z 12 lipca 1928 r., nadzór Policji Państwowej nad narzędziami mierniczemi w obrocie publicznym . . . . „ 31
16 — Ok. Nr. 124 z 11 lipca 1928 r., odroczenie służby wojsk. uczniom przedostatniej klasy średn. zakł. naukowych . . . . „ 31
17 — Ok. Nr. 125 z 12 lipca 1928 r., w sprawie dostarczenia lokali i sprzętów Komisjom wyborczym do izb przemysłowo-handlowych . . . . „ 31
18 — Ok. Nr. 126 z 13 lipca 1928 r., koszty leczenia umysłowo chorych emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych . . . . „ 31
19 — Ok. Nr. 127 z 12 lipca 1928 r., przyjmowanie przez związki komunalne inwalidów na opróżnione posady . . . . „ 32
20 — Ok. Nr. 128 z 14 lipca 1928 r. w sprawie przyśpieszenia załatwienia zapytań placówek polskich w sprawie obywatelstwa polskiego . . . . . . „ 32
21 — Ok. Nr. 129 z 16 lipca 1928 r., w sprawie uproszczeń w obrocie papierowym wewnątrz M-stwa, aprobaty i podpisów . . . . „ 33
22 — Ok. Nr. 130 z 17 lipca 1928 r.. w sprawie żądania zbędnych sprawozdań . „ 34
23 — Ok. Nr. 131 z 17 lipca 1928 r., w sprawie amnestji . . . . . . „ 34
24 — Ok. Nr. 132 z 19 lipca 1928 r., w sprawie wyznaczenia cen na przedmioty powsz. użytku „ 35
25 — Ok. Nr 133 z 19 lipca 1928 r.. w sprawie cen w bufetach kolejowych. . . „ 35
26 — Ok. Nr. 134 z 20 lipca 1828 r., w sprawie bilansów, rachunków strat i zysków oraz zestawień statystycznych komunalnych kas oszczędności . . . . . . „ 36
27 — Ok. Nr. 135 z 20 lipca 1928 r., ustalanie obywatelstwa obcego u osób ubiegających się o nadanie polskiego . . . . „ 36
28 — Ok. Nr. 136 z 17 lipca 1928 r., w sprawie wymiaru szczebla uposażenia w wypadkach przejścia do państwowej służby cywilnej z innych rodzajów służby . . . . „ 38
29 — Ok. Nr. 137 z 23 lipca 1928 r., zezwolenia na objazdowe imprezy widowiskowe . „ 38

Poz. 30 — Ok. Nr. 138 z 30 lipca 1928 r, pokrywanie kosztów połączonych z odstawianiem uchylających się od powszechnego obowiązku wojskowego . . . . „ 39
31 — Ok. Nr. 139 z 30 lipca 1928 r., w sprawie rozporządzeń porządkowych. . . „ 39
32 — Ok. Nr. 140 z 30 lipca 1928 r, w sprawie wykroczeń na drogach publicznych . „ 41
33 — Ok. Nr. 141 z 31 lipca 1928 r., zatrzymywanie dowodów osobistych cudzoziemców . „ 41

V. Pisma okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Poz. 34 — z 3 lipca 1928 r. Nr. OB. 1260/28, zmiana § 96 Instrukcji dla Kas Skarbowych . „ 42
35 — z 5 lipca 1928 r. Nr. AP. 345/138 wykazy miesięczne dotyczące utrzymania porządku w domach . . . . „ 43
36 — z 9 lipca 1928 r. Nr. OB. 1322 — zaliczki na uposażenie . . . . „ 43
37 — z 10 lipca 1928 r. Nr. OB. 1330/28 — 15% dodatek do uposażenia w miesiącach lipcu, sierpniu i wrześniu 1928 r. . . . . „ 43
38 — z 12 lipca 1928 r. Nr. Wojsk. 21/13-28 — likwidacja ogólnego przeglądu koni w r. 1928 „ 45
39 — z 12 lipca 1928 r. Nr. Wojsk. 86/39 główne księgi ewidencyjne — sposób wypełniania po poborze . . . . „ 45
40 — z 14 lipca 1928 r. Nr. SF. 2420/2/28/karanie/R w sprawie karania gmin przez władze skarbowe za nieterminowe uiszczenie podatku dochodowego od uposażeń służbowych „ 46
41 — z 14 lipca 1928 r. Nr. AP. 5645/I w sprawie przedłużenia terminu na likwidację zakładów wódczanych . . . . „ 46
42 — z 14 lipca 1928 r. Nr. SG. 750/1/28 — w sprawie nadsyłania statystycznych danych, dotyczących gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych . . . . „ 47
43 — z 14 lipca 1928 r. Nr. AC. 1393/I — w sprawie brzmienia nazwisk dzieci nieznanych rodziców . . . . „ 48
44 — z 16 lipca 1928 r. Nr. Apr. 517/5/28 — w sprawie państw. polityki aprow. w roku gosp. 1928/29 . . . . „ 48
45 — z 18 lipca 1928 r. Nr. OP. 4296/1-R-28 — sprawie stabilizacji urzędników . . „ 49
46 — z 27 lipca 1928 r. Nr. OL. 714/4/28 — poruczanie policji czynności jej niewłaściwych „ 49
47 — z 27 lipca 1928 r. Nr. SS. 1634/Stud. — IV Kurs dla pracowników samorządowych na Studjum Administracji Komunalnej przy Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie „ 50

VI. Ruch służbowy w dziale Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. . . . . . . „ 51

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

1 lipca Nr. 67 Rok 1928

Poz. 622. Ustawa skarbowa z dnia 22-go czerwca 1928 r. na okres od 1 kwietnia 1928 r do 31 marca 1929 r.

5 lipca Nr. 68 Rok 1928

Poz. 623. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn 18 czerwca 1928 r. w sprawie wydzielenia z administracji państwowej przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą „Państwowe Zakłady Przemysłowo-Zbożowe w Lublinie“.

Poz. 624. Rozporządzenie Ministra Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 15 maja 1928 r. o ulgach celnych.

Poz. 625. Rozporządzenie Ministra Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 24 maja 1928 r. o ulgach celnych.

Poz. 626. Rozporządzenie Ministra Skarbu, Przemysłu oraz Rolnictwa z dnia 25 czerwca 1928 r. o czasowem zawieszeniu cła wywozowego na ługi glicerynowe pomydlane.

Poz. 627. Rozporządzenie Ministra Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 23 czerwca 1928 r. o rozciągnięciu w części górnośląskiej województwa śląskiego obowiązku legalizowania na niektóre rodzaje narzędzi mierniczych, nie wymienione w §§ 6—9 ustawy Rzeszy Niemieckiej z dnia 30 maja 1908 r. o miarach.

Poz. 628. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 czerwca 1928 r. o częściowem wstrzymaniu działania rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 15 listopada 1924 r. o rozciągnięciu działania art. 14 dekretu o miarach z dn. 8 lutego 1919 r. na niektóre rodzaje narzędzi mierniczych, nieobjęte tym artykułem.

Poz. 629. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 18 czerwca 1928 r. o napięciach normalnych i o częstotliwości prądu elektrycznego.

12 lipca Nr. 69 Rok 1928

Poz. 630. **Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 30 czerwca 1928 r. o zmianie brzmienia § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 3 lutego 1928 r. o zmianie wzorów kart zgłoszenia statystycznego towarów i notatek statystycznych, ustalonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej.**

Poz. 631. **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie zakazu przywozu pszenicy i mąki żytniej.**

Poz. 632. **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. o zaliczeniu oficerów i szeregowych straży granicznej do grup uposażenia.**

Poz. 633. **Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dn. 19 czerwca 1928 r. w sprawie przemianowania oficerów rezerwy na oficerów zawodowych marynarki wojennej.**

Poz. 634. **Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie rypińskim w okręgu sądu okręgowego w Płocku.**

Poz. 635. **Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 21 czerwca 1928 r. w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Rolnictwa, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, w celu wykonania ustawy z dnia 6 lipca 1923 r. o poborze daniny lasowej na cele odbudowy kraju.**

Na podstawie art. 7 i 15 ustawy z dnia 6 lipca 1923 r. o poborze daniny lasowej na cele odbudowy kraju (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 676) zarządza się co następuje:

§ 1. Przeliczanie daniny lasowej na ekwiwalent w gotówce, oraz obliczanie należności przewidzianej w § 12 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 25 września 1923 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu, Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Sprawiedliwości w celu wykonania ustawy z dnia 6 lipca 1923 r. o poborze daniny lasowej na cele odbudowy kraju (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 823), odnośnie do tych spraw, w których wogóle nie dokonano jeszcze żadnego wymiaru daniny lasowej z jakichbądź przyczyn, lub też w których następuje sprostowanie pierwotnego wymiaru, a ten sprostowany wymiar nie stał się prawomocny w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, dokona starosta na podstawie cen przeciętnych drewna w poprzedzającym kwartale kalendarzowym, oznaczonych przez komisje wojewódzkie.

Jeżeli jednak przed prawomocnością względnie sprostowaniem wymiaru daniny lasowej pierwotnie wymierzony jej ekwiwalent został uiszczony w całości lub w części do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, danina względnie jej część, odpowiadająca uiszczonemu ekwiwalentowi, przeliczeniu według nowych cen nie podlega.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 636. **Rozporządzenie Ministra Skarbu z 25 czerwca 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych o trybie ogłaszania uchwał Komitetu Likwidacyjnego do spraw b. rosyjskich osób prawnych i innych decyzyj, oraz o pokrywaniu kosztów likwidacyjnych.**

Poz. 637. **Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 25 czerwca 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa w sprawie przepisów przewozowych dla bezpośredniej Austrjacko-Sowieckiej komunikacji towarowej w tranzycie przez Czechosłowację i przez Polskę.**

Poz. 638. **Oświadczenie Rządowe z dnia 8 maja 1928 r. o wymianie not, dotyczących zatwierdzenia umowy pomiędzy Polską a Wolnem Miastem Gdańskiem w przedmiocie ubezpieczenia społecznego robotników i pracowników zajętych w służbie Polskich Kolei Państwowych na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, podpisanej w Gdańsku dnia 13 stycznia 1927 r.**

Poz. 639. **Oświadczenie Rządowe z dnia 21 czerwca 1928 r. w sprawie przystąpienia Nowej Zelandji do Międzynarodowej Konwencji, dotyczącej ochrony utworów literackich i artystycznych, podpisanej w Bernie dnia 9 września 1886 r., przejrzanej w Berlinie 13 listopada 1908 r.**

Poz. 640. **Oświadczenie Rządowe z dnia 21 czerwca 1928 r. w sprawie przystąpienia Australji do międzynarodowej konwencji, doty-**

czącej ochrony utworów literackich i artystycznych, podpisanej w Bernie dnia 9 września 1886 r, przejrzanej w Berlinie 13 listopada 1908 r.

14 lipca Nr. 70 Rok 1928

Poz. 641. Ustawa z dn. 22 czerwca 1928 r. o amnestji z powodu dziesięciolecia odzyskania niepodległości przez Państwo Polskie.

Art. 1. Dla upamiętnienia dziesięciolecia odzyskania niepodległości przez Państwo Polskie udziela się sprawcom, współwinnym i uczestnikom przestępstw amnestji na zasadach, określonych w niniejszej ustawie.

Art. 2. Amnestja dotyczy przestępstw, należących do właściwości sądów karnych zarówno powszechnych jak wojskowych oraz do właściwości władz administracyjnych.

Art. 3. Puszcza się w niepamięć i przebacza przestępstwa popełnione na obszarach województw lwowskiego. stanisławowskiego i tarnopolskiego w latach 1918, 1919 i w pierwszym półroczu 1920, a mianowicie:

a) określone w §§ 5 – 75. 87 o ile działanie lub zaniechanie, stanowiące istotę rzeczonej zbrodni z § 87 dotyczy urządzeń lub ruchu kolejowego, w §§ 89, 300, 302 i 305 ustawy karnej z 1852 r., oraz określone w ustawie 27 maja 1885 r. o używaniu środków wybuchowych;

b) podżeganie do przestępstw, jeżeli wskutek podżegania czynu nie spełniono wcale, lub nie spełniono go bezpośrednio po podżeganiu;

c) inne przestępstwa, jeżeli je popełniono w walce orężnej przeciw Państwu Polskiemu lub w związku z taką walką i celem jej poparcia, albo w walkach orężnych narodowościowych lub w związku z takiemi walkami i celem ich poparcia.

Postępowanie karne w tych sprawach nie będzie wdrażane, a wdrożone będzie umorzone.

Darowuje się kary prawomocnie orzeczone za te przestępstwa, w całości lub w części niewykonane.

Art. 4. Puszcza się w niepamięć i przebacza przestępstwa, popełnione w latach 1918, 1919 i 1920 na obszarze, na którym obowiązuje kodeks karny z 1903 r., a mianowicie:

a) określone w art. 100 — 110 kodeksu karnego z 1903 r.;

b) inne przestępstwa, jeżeli je popełniono w walce orężnej przeciw Państwu Polskiemu lub w związku z taką walką i celem jej poparcia.

Art. 3 ust. 2 i 3 ma odpowiednie zastosowanie.

Art. 5. W wypadkach, wymienionych w art. 3 w art. 4, są wyłączone z pod amnestji:

a) umyślne pozbawienie życia i ciężkie uszkodzenia cielesne, popełnione na niestawiających oporu jeńcach;

b) umyślne wyłącznie z chęci zysku pozbawienie człowieka życia;

c) podpalenia, dokonane nie jako czynności operacji wojennej;

d) przestępstwa, popełnione przez wojskowych polskich lub osoby, które z wojsk polskich przeszły na stronę nieprzyjaciela;

e) przestępstwa, popełnione przez osoby, które wydano państwu obcemu na zasadzie układu w przedmiocie wydania lub wzajemnej wymiany, oraz przez osoby, które przed ogłoszeniem niniejszej ustawy oświadczyły swą zgodę na takie wydanie.

Wyłączenia, przewidziane w niniejszym artykule, nie wykluczają zastosowania amnestji w zakresie, przewidzianym w art. 6 — 9.

Art. 6. Darowuje się jedną trzecią część kary pozbawienia wolności, orzeczonej przez sąd za przestępstwa, ujawniające dążenie do rozpowszechniania zasad ustroju komunistycznego lub do ułatwienia wprowadzenia w Rzeczypospolitej Polskiej takiego ustroju, popełnione przed dniem 3 maja 1926 r., połowę zaś kary pozbawienia wolności, orzeczonej przez sąd za takie przestępstwa, popełnione przed dniem 3 maja 1928 r. przez osoby, które w chwili popełnienia czynu nie ukończyły lat dwudziestu.

Amnestji powyższej nie stosuje się w wypadkach kary, orzeczonej przez sąd za te przestępstwa w wymiarze ponad lat cztery względem osób, które w chwili popełnienia czynu ukończyły lat dwadzieścia, wszelako bez względu na wiek przestępcy, kary pozbawienia wolności, orzeczone w rozmiarze, przenoszącym lat dziesięć lub dożywotnie, ogranicza się do lat dziesięciu, karę zaś śmierci zamienia się na karę piętnastoletniego ciężkiego więzienia.

Amnestji, przewidzianej w niniejszym artykule, nie stosuje się wcale do przestępstw, popełnionych:

a) przez obywateli niepolskich;

b) przez osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa były funkcjonarjuszami państwowymi polskimi lub należały do wojska polskiego, albo które wśród wojska polskiego szerzyły zasady komunistyczne;

c) przez osoby, wymienione w art. 5 pod lit. e).

Amnestji powyższej nie stosuje się również w wypadkach, wymienionych w art. 9 pod lit. a)—g).

Art. 7. Puszcza się w niepamięć i przebacza popełnione przed 3 maja 1928 r.:

a) wykroczenia administracyjne łącznie z porządkowemi bez względu na rodzaj i wymiar kary;

b) przestępstwa: za które ustawa przewiduje, niezależnie od kar dodatkowych, jako karę najsurowszą grzywnę i karę pozbawienia wolności nie powyżej trzech miesięcy lub jedną z tych kar.

c) przestępstwa, za które ustawa przewiduje, niezależnie od kar dodatkowych, jako karę najsurowszą grzywnę i karę pozbawienia wolności nie powyżej jednego roku lub jedną z tych kar, jeżeli przestępstwo popełniono wyłącznie z pobudek politycznych, narodowościowych, religijnych, społecznych lub społeczno-gospodarczych;

d) przestępstwa, popełnione w treści druku, jeżeli druk ten jest czasopismem, wydawanem zgodnie z obowiązującemi przepisami;

e) przestępstwa, polegające na zniewagach władz państwowych i samorządowych oraz na zniewagach urzędników i innych funkcjonarjuszy

tych władz; przestępstwa z art. 154 kodeksu karnego z 1903 r.;

f) przestępstwa skarbowe, przewidziane w art. 57 i 58 ustawy karnej skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609), jeżeli uprawiona bez upoważnienia przestrzeń gruntu nie przenosi dwudziestu metrów kwadratowych.

Postępowanie karne w tych sprawach nie będzie wdrażane, a wdrożone będzie umorzone, co nie wyklucza jednak orzeczenia zajęcia i konfiskaty druków i innych przedmiotów.

Art. 8. Darowuje się, względnie łagodzi, kary za przestępstwa, popełnione przed dniem 3 maja 1928 r., a mianowicie:

1) darowuje się orzeczone, a w całości lub części niewykonane:

a) kary administracyjne łącznie z porządkowemi bez względu na rodzaj i wymiar kary;

b) grzywny i kary pozbawienia wolności, orzeczone przez sąd w rozmiarze, nie przenoszącym trzech miesięcy;

c) grzywny i kary pozbawienia wolności, orzeczone przez sąd w rozmiarze, nie przenoszącym jednego roku, jeżeli przestępstwo popełniono wyłącznie z pobudek politycznych, narodowościowych, religijnych, społecznych, lub społeczno-gospodarczych;

d) kary, orzeczone za przestępstwa, popełnione w treści druku, jeżeli druk jest czasopismem, wydawanem zgodnie z obowiązującemi przepisami;

e) kary orzeczone za zniewagi władz państwowych i samorządowych oraz za zniewagi urzędników i innych funkcjonarjuszów tych władz; kary orzeczone za przestępstwa z art. 154 kodeksu karnego z 1903 r.;

f) kary pieniężne, orzeczone za przestępstwa skarbowe, przewidziane w art. 57 i 58 ustawy karnej skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609) w całości, jeżeli uprawiona bez upoważnienia przestrzeń gruntu nie przenosi dwudziestu metrów kwadratowych, w trzech czwartych zaś częściach — jeżeli przestrzeń taka przenosi dwadzieścia metrów kwadratowych, a w dziewietnastu dwudziestych częściach — jeżeli orzeczenie, skazujące w pierwszej instancji z powodu uprawy na przestrzeni, przenoszącej dwadzieścia mętrów kwadratowych, będzie wydane po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy;

g) połowę orzeczonej przez sąd kary pozbawienia wolności, gdy karę orzeczono w rozmiarze powyżej trzech miesięcy, lecz nie przenoszącym jednego roku;

h) połowę orzeczonej przez sąd kary pozbawienia wolności, gdy karę orzeczono w rozmiarze powyżej trzech miesięcy względem osoby, która w chwili popełnienia czynu, nie ukończyła lat dwudziestu;

i) połowę kary pozbawienia wolności, orzeczonej przez sąd w rozmiarze powyżej jednego roku, jeżeli przestępstwo popełniono wyłącznie z pobudek politycznych, narodowościowych, religijnych, społecznych lub społeczno-gospodarczych;

i) jedną trzecią część orzeczonej przez sąd kary pozbawienia wolności, gdy karę orzeczono w rozmiarze, przenoszącym rok jeden; w tym wypadku jednak pozostałe dwie trzecie orzeczonej kary nie mogą przenosić lat dziesięciu;

2) ogranicza się do lat dziesięciu karę — dożywotniego pozbawienia wolności;

3) zamienia się karę śmierci na karę — piętnastoletniego ciężkiego więzienia;

4) darowuje się w zupełności nawiązki za przestępstwa leśne oraz wszelkie inne kary, niewykonane w całości lub części, w szczególności zastępcze kary pozbawienia wolności w granicach darowanej, względnie złagodzonej grzywny (kary pieniężnej), tudzież kary dodatkowe z wyjątkiem konfiskat, ogłoszeń w druku nakazanych wyrokiem w sprawach o obrazę czci, oraz umieszczenia w zakładach wychowawczo-poprawczych. Do kar dodatkowych na czci stosuje się postanowienia art. art. 11 — 13 niniejszej ustawy.

Art. 9. Amnestji, przewidzianej w art. 7 i 8, nie stosuje się do następujących przestępstw:

a) szpiegostwa lub innego karalnego działania na szkodę Państwa Polskiego, a na rzecz obcego państwa lub przedsięwziętego w porozumieniu z osobą, w interesie obcego państwa działającą;

b) przestępstw wojskowych; podżegania i pomocy do tych przestępstw; uchylania się od służby wojskowej, jeśli sprawca w tym celu opuścił granicę państwa lub w tym celu przebywał za granicą, chyba że sprawca przed upływem jednego miesiąca od dnia ogłoszenia tej ustawy został ujęty, lub stawił się do dyspozycji właściwej władzy celem wykonania obowiązku służby wojskowej;

c) świadomie fałszywego obwinienia przed władzami byłych państw zaborczych lub innych obcych państw, a także przed jakiemikolwiek siłami uzbrojonemi, znajdującemi się w walce z wojskiem polskiem, o przestępstwa, popełnione na szkodę tych państw lub sił zbrojnych, albo o nieprzychylne zachowanie się względem nich;

d) umyślnego pozbawienia życia człowieka i umyślnego ciężkiego uszkodzenia ciała lub takiegoż upośledzenia zdrowia ludzkiego, jeśli przestępstwa te popełniono z pobudek osobistego zysku lub w związku z rozbojem, względnie rabunkiem, albo w wykonaniu przemyślanej zemsty;

e) rozboju, względnie rabunku;

f) fałszowania pieniędzy i papierów kredytowych;

g) przemytnictwa; przestępstw skarbowych z wyjątkiem wypadków amnestji, przewidzianych w art. 7 pod lit. f) i w art. 8 punkt 1 pod lit. f);

h) stręczenia do nierządu, tudzież innych wypadków ciągnięcia zysku z nierządu drugiej osoby;

i) przestępstw, popełnionych na szkodę Skarbu Państwa lub poniżej—wymienionych instytucyj przez funkcjonarjuszy w urzędach, przedsiębiorstwach państwowych i monopolach, tudzież w zakładach, fundacjach, stowarzyszeniach i spółkach, działających z udziałem finansowym Skarbu Państwa, bądź korzystających z jego gwarancji lub pomocy finansowej;

j) przestępstw popełnionych przez osoby, określone w art. 5 pod lit. e);

k) przestępstw, ujawniających dążenie do rozpowszechniania zasad ustroju komunistycznego, lub do ułatwienia wprowadzenia takiego ustroju w Rzeczypospolitej Polskiej.

Amnestja nie dotyczy również kar dyscyplinarnych za przewinienia służbowe z wyjątkiem kary nagany; nie dotyczy też kar za przewinienia porządkowe i dyscyplinarne osób wojskowych, przewidziane w przepisach wojskowych

Art. 10. W razie zbiegu przestępstwa, ulegającego amnestji, z przestępstwem, nie ulegającem amnestji, lub ulegającem amnestji w mniejszym stopniu, kara orzeczona z uwzględnieniem zbiegu, względnie kara łączna, będzie złagodzona według słusznego uznania sędziego; przepis niniejszy nie wyklucza umorzenia, w myśl postanowienia niniejszej ustawy, postępowania sądowego, toczącego się odnośnie do poszczególnych zbiegających się przestępstw.

Art. 11. W wypadkach objętych art. 3, 4, 6, tudzież art. 8 punkt 1 pod lit. b), c), d), e) oraz I), a nie wyłączonych z pod amnestji (art. 5, 6 ust. 2, 3, 4 i art. 9), niezdolność, będąca skutkiem karno-sądowego skazania, uzasadniona jakiemikolwiek przepisami, lub kary dodatkowe na czci ustają z chwilą odcierpienia kary. Jeśli zaś według postanowień niniejszej ustawy, karę całkowicie darowano, niezdolność będąca skutkiem karno-sądowego skazania, nie powstaje.

Art. 12. Jeżeli karę, przewidzianą w artykułach, wymienionych w art. 11, w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy w całości już wykonano, niezdolność, będącą skutkiem karno-sądowego skazania, uzasadniona jakiemikolwiek przepisami, lub kary dodatkowe na czci, ustają z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 13. Przepisy art. 11 i 12 nie dotyczą kar dodatkowych na czci, przewidzianych w kodeksie karnym wojskowym, ani też skutków tych kar.

Przepisy art. 11 i 12 nie dotyczą kar dodatkowych i skutków, polegających na utracie prawa do poboru uposażeń, emerytur, rent i innych należności ze Skarbu Państwa i z kas samorządowych.

Art. 14. W wypadkach, w których nie stosuje się art. 7 punkt b) lub c), a nie zachodzą wyłączenia, przewidziane w art. 9, sąd może postępowanie umorzyć lub postępowania nie wdrażać, jeżeli według okoliczności danego wypadku należałoby, niezależnie od kar dodatkowych, wymierzyć za czyn popełniony przed 3 maja 1928 r., karę pozbawienia wolności w rozmiarze, nie przenoszącym trzech miesięcy, jeżeli zaś czyn popełniono wyłącznie z pobudek politycznych, narodowościowych, religijnych, społecznych lub społeczno-gospodarczych, w rozmiarze, nie przenoszącym jednego roku. W powyższych wypadkach sąd może postępowanie umorzyć, lub postępowania nie wdrażać jedynie za zgodą prokuratora, a sąd powiatowy lub pokoju — jedynie za zgodą prokuratora przy sądzie okręgowym.

Art. 15. Umorzenie w myśl niniejszej ustawy toczącego się postępowania będzie z mocy samego prawa uchylone, jeśli osoba, przeciw której toczyło się postępowanie, oświadczy w ciągu dziewięćdziesięciu dni po zawiadomieniu o zastosowaniu amnestji, że domaga się przeprowadzenia tego postępowania.

Art. 16. Przepisy ustawy niniejszej, dotyczące umorzenia kar, prawomocnie orzeczonych, stosuje się również do przestępstw, ściganych z oskarżenia prywatnego, na wniosek, z upoważnienia lub na zarządzenie; natomiast do tych przestępstw nie stosują się przepisy, dotyczące umorzenia lub zaniechania postępowania karnego.

Art. 17. Postanowienia niniejszej ustawy stosują się do osób, które korzystały z ogólnego lub szczególnego aktu łaski, jedynie wówczas i o tyle, o ile poprzedni akt łaski przyznawał im ulgi w mniejszym rozmiarze.

Art. 18. Amnestję stosuje się, choćby karę orzeczono po dniu 3 maja 1928 r., względnie w wypadku, przewidzianym w art. 6, po dniu 3 maja 1926 r.

Amnestję stosuje władza, przed którą toczy się postępowanie, względnie władza, zarządzająca wykonanie wyroku lub orzeczenia, o ile jej nie zastosowano już przy wydaniu wyroku lub orzeczenia.

W sprawach należących do właściwości sądu okręgowego, wątpliwości, dotyczące zastosowania amnestji, rozstrzygać należy na posiedzeniu niejawnem (gospodarczem, dyspozycyjnem) po wysłuchaniu prokuratora; to samo postępowanie stosuje się z urzędu lub na wniosek w razie zbiegu przestępstw (art. 10), tudzież na wniosek prokuratora w wypadkach, przewidzianych w art. 14. Od decyzji można wnieść zażalenie w ciągu trzydziestu dni od jej doręczenia. Zażalenie wnieść należy za pośrednictwem sądu, który wydał decyzję, do sądu w toku instancji przełożonego, który rozstrzyga ostatecznie.

W sprawach, należących do właściwości sądów powiatowych lub pokoju, zażalenie w tym samym terminie wnieść należy przez sąd powiatowy, względnie pokoju, do sądu okręgowego.

Art. 19. W zakresie sądownictwa wojskowego, tudzież w postępowaniu przed władzami administracyjnemi, stosuje się odpowiednio art. 18. W sprawach, należących do władz administracyjnych, zażalenie rozstrzyga ostatecznie władza, bezpośrednio przełożona nad władzą, zarządzającą wykonanie orzeczenia.

Art. 20. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się: Ministrom: Sprawiedliwości, Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych i Skarbu.

Art. 21. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

14 lipca Nr. 70 Rok 1928

Poz. 642. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 13 czerwca 1928 r. o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 13 grudnia 1920 r. o postępowaniu celnem.

20 lipca Nr. 71 Rok 1928

Poz. 643. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 15 maja 1928 r. w sprawie wykonania ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych Wojska Polskiego, zmienionej i uzupełnionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r.

Poz. 644. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie zastępczego doręczania zwykłych przesyłek listowych.

24 lipca Nr. 72 Rok 1928

Poz. 645. Układ w przedmiocie wykonania art. 266, ustęp ostatni i art. 273 Traktatu Saint-Germain.

Poz. 646. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1928 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 1925 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska I kategorji w państwowej służbie administracyjnej, tudzież rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 1925 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska II kategorji w państwowej służbie administracyjnej oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 1925 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska III kategorji w państwowej służbie administracyjnej.

Poz. 647. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej na obszarze miasta stołecznego Warszawy.

Na podstawie art. 85 do 89 i 126 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. R. Nr. 11 poz. 86) zarządza się, co następuje:

§ 1. Miasto stołeczne Warszawa stanowi odrębną jednostkę administracyjną dla celów administracji ogólnej.

§ 2. Na czele administracji ogólnej w m. stoł. Warszawie stoi Komisarz Rządu, mianowany przez Prezydenta Rzeczypospolitej na wniosek Rady Ministrów, przedstawiony jej przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Komisarz Rządu pod względem osobowym podlega Ministrowi Spraw Wewnętrznych, pod względem służbowym zaś, zależnie od rodzaju spraw, wchodzących w zakres jego działania, poszczególnym ministrom właściwym dla danego działu administracji.

§ 4. Komisarz Rządu jest na obszarze m. st. Warszawy:

1) przedstawicielem Rządu, sprawującym z tego tytułu funkcje, określone w obowiązujących przepisach lub specjalnie zlecone przez Rząd;

2) szefem administracji ogólnej w zakresie, określonym przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86).

§ 5. Jako przedstawiciel Rządu, Komisarz Rządu ma obowiązek i prawo:

1) wyłącznego reprezentowania Rządu przy uroczystych wystąpieniach;

2) uzgadniania działalności całej administracji państwowej na obszarze m. st. Warszawy w myśl zasadniczej linji działalności Rządu;

3) ogólnego nadzoru nad sprawami osobowemi funkcjonarjuszów państwowych ze stanowiska interesów Państwa oraz wymogów bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego;

4) uzgadniania działalności administracji cywilnej, jako też interesów gospodarczych podległego mu okręgu administracyjnego z potrzebami obrony Państwa.

W powyższym zakresie do Komisarza Rządu mają zastosowanie przepisy art. 10 — 26 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. z tem, iż odnośne uprawnienia Komisarza Rządu, z wyjątkiem wymienionych w punkcie 1 art. 20 powyższego rozporządzenia, nie odnoszą się do władz i organów centralnych oraz ich funkcjonarjuszów.

Wyłączne prawo reprezentowania Rządu przy uroczystych wystąpieniach na obszarze m. stoł. Warszawy nie dotyczy wypadków, w których Rząd reprezentowany jest przez swoich członków lub osoby, specjalnie przez Rząd do tego upoważnione.

§ 6. Dla celów administracji ogólnej obszar m. st. Warszawy dzieli się na trzy powiaty grodzkie, a mianowicie:

1) Warszawa — Północ,
2) Warszawa — Południe,
3) Warszawa — Praga.

Linją graniczną powiatów: Warszawa — Północ i Warszawa — Południe jest granica miasta oraz rzeka Wisła, jako też następująca linja: od granicy miasta lewym brzegiem rzeki Wisły od ulicy Steinkellera, ulicą Steinkellera do ulicy Bugaj, ulicą Bugaj od ulicy Steinkellera do ulicy Celnej, ulicą Celną przez Stare miasto, przyczem cały rynek z wyjątkiem strony Zakrzewskiego należy do powiatu Warszawa — Północ, ulicą Piekarską, ulicą Kapitulną, ulicą Miodową od Kapitulnej do Placu Krasińskich, Placem Krasińskich, przyczem strona numerów parzystych należy do powiatu Warszawa — Północ, ulicą Nowiniarską do ulicy Świętojerskiej, ulicą Świętojerską od Nowiniarskiej do Nalewek, ulicą Nalewki do Nowolipek, ulicą Nowolipki do ulicy Przejazd, ulicą Przejazd do Leszna, ulicą Leszno od ulicy Przejazd do ulicy Solnej, ulicą Solną od Leszna do Elektoralnej, ulicą Elektoralną od Solnej do Zimnej, ulicą Zimną przez Plac Żelaznej Bramy do ulicy Rynkowej, ulicą Rynkową do Grzybowskiej, ulicą Grzybowską od Rynkowej do Ciepłej, ulicą Ciepłą od Grzybowskiej do Twardej, ulicą Twardą od Ciepłej do Żelaznej, ulicą Żelazną od Twardej do Alei Jerozolimskich, Alejami Jerozolimskiemi od Żelaznej do Grójeckiej, od Grójeckiej wzdłuż toru kolejowego do granic miasta.

Linję graniczną powiatu Warszawa — Praga stanowi granica miasta oraz Rzeka Wisła.

Za linje graniczne należy uważać:

1) linję biegnącą wzdłuż granicy miasta, o ile chodzi o granice miasta;

2) na ulicach, linje przebiegają przez środek danej ulicy;

3) za linję rzeki Wisły: linję biegnącą lewym brzegiem Wisły po stronie Starostw: Warszawa — Północ i Warszawa — Południe.

§ 7. Na czele powiatów grodzkich stoją starostowie grodzcy, mianowani przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Starostowie grodzcy podlegają pod względem osobowym w granicach przepisów, regulujących stosunki państwowej służby cywilnej, Komisarzowi Rządu względnie Ministrowi Spraw Wewnętrznych, zaś pod względem służbowym bezpośrednio Komisarzowi Rządu.

§ 8. Do zakresu działania starostów grodzkich należą na obszarze powierzonych im powiatów wszystkie sprawy administracji państwowej, o ile na mocy obowiązujących przepisów nie są zastrzeżone właściwości władz naczelnych, Komisarza Rządu i innych władz państwowych, ani nie należą do zakresu działania samorządu miejskiego m. stoł. Warszawy.

§ 9. Komisarz Rządu i starostowie grodzcy działają w granicach swej kompetencji pod osobistą odpowiedzialnością, samodzielnie i jednoosobowo, o ile przepisy prawne nie przewidują kolegjalnego załatwiania spraw.

Postanowienia art. 40—63 i 80—84 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. nie mają zastosowania do Komisarza Rządu i starostów grodzkich.

§ 10. Komisarz Rządu i starostowie grodzcy załatwiają sprawy, należące do ich kompetencji, przy pomocy Komisarjatu Rządu względnie starostw grodzkich oraz przy pomocy innych podległych im na obszarze m. stoł. Warszawy urzędów i organów.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wszelkie państwowe władze, urzędy i organa na obszarze m. st. Warszawy, niezespolone dotąd z władzami administracji ogólnej, a sprawujące funkcje w zakresie spraw, przekazanych Komisarzowi Rządu względnie starostom grodzkim, zostają włączone w skład Komisarjatu Rządu i starostw grodzkich względnie podporządkowane na ogólnych zasadach Komisarzowi Rządu i starostom grodzkim.

§ 11. W zakresie organizacji Komisarjatu Rządu i starostw grodzkich oraz trybu załatwiania spraw w tych urzędach mają zastosowanie przepisy, zawarte w art. 32-39 i 68—71 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r.

Do czasu wydania przepisów wykonawczych, o których mowa w art. 36 i 69 powyższego rozporządzenia, mają w tym względzie ponadto analogiczne zastosowanie zasady, zawarte w rozporządzeniach Rady Ministrów: z dnia 13 listopada 1919 r. (Dz. U. R. P Nr. 90, poz. 488, 489, 490), z dnia 30 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 236) i z dnia 11 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 225), o ile nie są sprzeczne z postanowieniami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r.

Zastępca Komisarza Rządu otrzymuje tytuł Wicekomisarza Rządu.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 30 dni po ogłoszeniu. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lutego 1920 r. w przedmiocie tymczasowej organizacji władzy administracyjnej I ej instancji w miastach: Warszawie, Łodzi i Lublinie (Dz. U R. P. Nr. 20, poz. 106), o ile odnosi się do m. stoł. Warszawy, jako też inne przepisy, sprzeczne z niniejszem rozporządzeniem.

§ 13. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz zainteresowanym ministrom, w porozumieniu z tym Ministrem.

Poz. 648. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie dzienników wojewódzkich.

Na podstawie art. 38, 39, 122 i 126 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 85) zarządza się co następuje:

§ 1. Dziennik wojewódzki jest wspólnem pismem urzędowem władz administracji ogólnej, jako też wszystkich władz i urzędów państwowych na obszarze województwa, podlegających bezpośrednio lub pośrednio władzom centralnym.

Nazwę województwa, dla którego dziennik wojewódzki jest przeznaczony, zamieszcza się na początku tytułu w brzmieniu przymiotnikowem.

§ 2. W dzienniku wojewódzkim będą ogłaszane rozporządzenia, obwieszczenia i inne akty władz administracji ogólnej oraz innych władz i urzędów państwowych, z wyjątkiem centralnych, które w myśl obowiązujących przepisów mają być podawane do wiadomości publicznej na obszarze województwa, o ile w myśl tych przepisów nie są ogłaszane w Monitorze Polskim oraz w Dzienniku Urzędowym Głównego Urzędu Miar, a w szczególności:

1) rozporządzenia wojewodów, wydawane w myśl postanowień rozdziału VIII rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r;

2) rozporządzenia starostów, powiatowych i grodzkich oraz organów komunalnych, spełniających zadania administracji ogólnej, w zakresie, ustalonym przez przepisy prawne;

3) inne rozporządzenia władz i urzędów państwowych, oparte na przepisach specjalnych;

4) obwieszczenia, ogłoszenia, wezwania, komunikaty i t. d. władz i urzędów państwowych, zapomocą których podaje się do publicznej wiadomości — stosownie do obowiązujących przepisów — decyzje tych władz i urzędów względnie pewne fakty celem osiągnięcia przewidzianych w przepisach skutków prawnych;

5) inne akty administracyjne, niewymienione w punktach 1) do 4), jak orzeczenia, zarządzenia, nakazy, zakazy, oświadczenia i t. p., które w myśl obowiązujących przepisów lub na podstawie zarządzenia właściwego ministra mają być podane do publicznej wiadomości;

6) ruch służbowy w obrębie województwa, a w szczególności:

a) przyjęcie nowych kandydatów do służby państwowej, o ile miejscem ich urzędowania będzie obszar województwa;

b) mianowania, przeniesienia i zwolnienia funkcjonarjuszów państwowych, zarówno dokonywane przez władze miejscowe, jak i centralne, na obszarze województwa.

§ 3. Na każdym numerze dziennika wojewódzkiego będzie uwidoczniony dzień i miejsce jego wydania.

Akty prawne, wymienione w § 2 w punktach 1) do 5), uważa się za prawnie ogłoszone w dniu wydania tego numeru dziennika wojewódzkiego, w którym są umieszczone.

Moc obowiązująca powyższych aktów, o ile jest zależna od ich ogłoszenia, rozpoczyna się w terminie w aktach tych podanym, a w braku oznaczenia takiego terminu po upływie 14 dni od dnia wydania odnośnego numeru dziennika wojewódzkiego.

§ 4. Dziennik wojewódzki wydaje wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy).

Wątpliwości, czy akt podpada pod postanowienia § 2, względnie inne wątpliwości, wynikające z redagowania i wydawania dziennika wojewódzkiego, rozstrzyga ostatecznie Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

§ 5. Błędy, powstałe przy ogłaszaniu, będą prostowane w drodze obwieszczeń, ogłaszanych w dzienniku wojewódzkim przez wojewodę; sprostowania aktów, pochodzących od władz i urzędów, które wojewodzie nie podlegają, będą dokonywane na wniosek tych władz i urzędów.

§ 6. Władze i urzędy państwowe i samorządowe, wyliczone w załączniku, obowiązane są prenumerować dziennik wojewódzki.

Bibljoteki publiczne otrzymują na żądanie egzemplarz dziennika wojewódzkiego bezpłatnie o ile go nie otrzymują na mocy innych przepisów. Władze państwowe i samorządowe, prenumerujące dziennik wojewódzki, są obowiązane udostępnić ludności bezpłatne przeglądanie tego dziennika.

Warunki prenumeraty dziennika wojewódzkiego oraz cenę poszczególnych numerów względnie warunki wymiany za inne publikacje ustala wojewoda.

§ 7. Po upływie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia znosi się wszystkie dzienniki urzędowe, wychodzące dotychczas na obszarze województw względnie powiatów w zakresie, wymienionym § 1 niniejszego rozporządzenia.

Rozporządzenie niniejsze nie znosi wydawnictw i publikacyj urzędowych, niemających charakteru dzienników urzędowych w rozumieniu niniejszego rozporządzenia, w szczególności nie dotyczy ogłoszeń płatnych, które według dotychczasowych przepisów są zamieszczane we wspomnianych publikacjach urzędowych.

§ 8. Przepisy niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem § 6 nie dotyczą administracji oświecenia publicznego oraz komunikacji, jako też aktów prawnych, ogłaszanych w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

§ 9. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia i obowiązuje na obszarze całej Rzeczypospolitej, z wyjątkiem województwa śląskiego.

Równocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy sprzeczne z postanowieniami niniejszego rozporządzenia.

Załącznik do § 6 rozp. Rady Min. z dn. 5 lipca 1928 r. (poz. 648)

WYKAZ

władz, urzędów i organów państwowych oraz samorządowych, obowiązanych prenumerować dziennik wojewódzki.

Dział administracji	Wymienienie poszczególnych władz i urzędów
I. Spraw Wewnętrznych	1) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w Warszawie 2) Urzędy Wojewódzkie (Kom. Rządu) wszystkie 3) Starostwa na obszarze właściwego województwa 4) Pow. zw. komunalne na obszarze właściwego województwa 5) Magistraty miast wydziel. na obszarze właściwego województwa 6) Magistraty gmin miejsk. na obszarze właściwego województwa 7) Urzędy gminne (obszary dworskie) na obszarze właściwego województwa 8) Komenda woj. pol. państw. na obszarze właściwego województwa 9) Urząd śledczy na obszarze właściwego wojew. 10) Pow. komendy pol. państw. na obszarze właściwego województwa 11) Komisarjaty pol. państw. na obszarze właściwego województwa 12) Posterunki P. P. na obszarze właściwego wojew.

Dział administracji	Wymienienie poszczególnych władz i urzędów
II. Skarbowy	1) Ministerstwo Skarbu w Warszawie 2) Prokuratorja Generalna w Warszawie 3) Izba skarbowa na obszarze właściwego województwa 4) Urzędy skarbowe na obszarze właściwego województwa 5) Dyrekcja ceł na obszarze właściwego województwa
III. Sądowy	1) Ministerstwo Sprawiedliwości w Warszawie 2) Sądy okręgowe na obszarze właściwego województwa 3) Urzędy prokuratorskie na obszarze właściwego województwa 4) Sądy pokoju na obszarze właściwego województwa
IV. Oświaty i Wyznań Religijnych	1) Ministerstwo Wyznań Religijnych i Ośw. Publ. 2) Kuratorjum okręgu szkolnego na obszarze właściwego województwa 3) Inspektorzy szkolni na obszarze właściwego województwa
V. Rolnictwa	1) Ministerstwo Rolnictwa w Warszawie 2) Dyrekcja lasów państwowych na obszarze właściwego województwa 3) Nadleśnictwa na obszarze właściwego województwa
VI. Przemysłu i Handlu	1) Ministerstwo Przemysłu i Handlu w Warszawie 2) Okręgowe urzędy miar na obszarze właściwego województwa
VII. Komunikacji	1) Ministerstwo Komunikacji w Warszawie 2) Dyrekcje kolei państwowych na obszarze właściwego województwa 3) Kierownictwa budowy kolei na obszarze właściwego województwa
VIII. Robót Publicznych	1) Ministerstwo Robót Publ. w Warszawie 2) Dyrekcje dróg wodnych na obszarze właściwego województwa 3) Inne urzędy techniczne, które wskaże Minister Rob. Publ.
IX. Praca i Opieka Społeczna	1) Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie 2) Okręgowi insp. pracy na obszarze właściwego województwa 3) Okręgowe urzędy ubezpieczeń na obszarze właściwego województwa 4) Państwowe urzędy pośrednictwa pracy na obszarze właściwego województwa
X. Reformy Rolne	1) Ministerstwo Reform Rolnych w Warszawie 2) Okręgowe urzędy ziemskie na obszarze właściwego województwa 3) Powiatowi komisarze ziemscy na obszarze właściwego województwa
XI. Poczta i Telegraf	1) Ministerstwo Poczt i Telegrafów w Warszawie 2) Dyrekcja poczt i telegrafów na obszarze właściwego województwa

Poz. 649. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie przekazania czynności b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie w zakresie administracji drogowej innym organom oraz poruczenia administracji dróg państwowych samorządom na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

Na podstawie art. 2 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 r. o zniesieniu Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 40) oraz na podstawie art. 78 i 79 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19-go stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządza się co następuje:

§ 1. Prawa i obowiązki wykonywane przez b. Tymczasowy Wydział Samorządowy we Lwowie w dziedzinie technicznej i ekonomicznej administracji drogowej przekazuje się, prócz spraw wymienionych w § 2, miejscowo właściwym powiatowym związkom komunalnym, o ile związki te uchwalą i zorganizują administrację drogową na zasadach wskazanych w § 5.

§ 2. Nadzór nad budową i utrzymaniem dróg administrowanych w myśl § 1 oraz spełnianie innych czynności wykonywanych dotąd w dziedzinie administracji drogowej przez b. Tymczasowy Wydział Samorządowy, a w szczególności także administrację kamieniołomów, przekazuje się wojewodom: krakowskiemu, lwowskiemu, stanisławowskiemu i tarnopolskiemu według ich właściwości miejscowej, przyczem ma zastosowanie art. 55 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r., o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86).

§ 3. Personel techniczno-drogowy biura drogowego b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego i okręgowych zarządów drogowych podlegający ustawie o państwowej służbie cywilnej przechodzi do dyspozycji i na etat Ministra Robót Publicznych.

§ 4. Wydatki połączone ze spełnianiem czynności wymienionych §§ 1 i 2 pokrywane będą z tych źródeł, jakie na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów służyły na pokrycie wydatków związanych ze spełnianiem odnośnych czynności przez b. Tymczasowy Wydział Samorządowy.

W roku budżetowym 1928/29 wspomniane wydatki będą pokryte z funduszów przewidzianych w budżecie Tymczasowego Wydziału Samorządowego w likwidacji na rok 1928/29.

Podział funduszów między urzędy wojewódzkie ustali Minister Robót Publicznych, podział zaś między powiatowe związki komunalne w obrębie województw ustalą właściwi wojewodowie, przyczem ma zastosowanie art. 55 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 86).

§ 5. Czynności w dziedzinie wskazanej w § 1, oraz administracja techniczna i ekonomiczna dróg publicznych zarządzanych dotychczas przez powiatowe związki komunalne powinny być sprawowane przez utworzony na podstawie uchwały powiatowego związku komunalnego jeden zarząd drogowy z urzędnikiem państwowym jako kierownikiem, wyznaczonym przez Ministra Robót Publicznych po wysłuchaniu opinji zainteresowanego związku komunalnego, której związek komunalny udzielić powinien w terminie zakreślonym przez Ministra Robót Publicznych; termin ten nie może wynosić mniej niż dni 14.

Utworzonym w myśl ustępu pierwszego zarządom drogowym porucza się również administrację dróg państwowych.

Jednocześnie z przejęciem przez powstałe w myśl ustępu pierwszego zarządy drogowe administracji dróg państwowych przekazane będą tym zarządom odpowiednie fundusze, przewidziane na cele tych dróg w odnośnych budżetach.

§ 6. Do zorganizowanych w myśl § 5 zarządów drogowych wejdzie obecny personel państwowych zarządów drogowych oraz personel okręgowych zarządów drogowych i ewentualnie personel biura techniczno-drogowego b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego.

Personel państwowy potrzebny na stanowiska kierowników wymienionych zarządów będzie stosownie do zapotrzebowania uzupełniony przez przyjęcie na służbę państwową i etat Ministerstwa Robót Publicznych niezbędnej ilości osób z pośród personelu kierowniczego zarządów drogowych znajdujących się na etacie rad powiatowych.

Do urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych, którzy wejdą w skład zarządów drogowych zorganizowanych w myśl § 5, będą nadal miały zastosowanie przepisy dotyczące państwowych urzędników względnie niższych funkcjonarjuszów.

§ 7. Szczegółową instrukcję dotyczącą organizacji wymienionych w § 5 zarządów drogowych, ich zakresu działania i sposobu prowadzenia powierzonej im administracji wyda Minister Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Wprowadzenie w życie organizacji, określonej w powyższej instrukcji, powierza się Ministrowi Robót Publicznych.

§ 8. W powiatach samorządowych, w których nie powstaną zarządy drogowe w myśl § 5, prawa i obowiązki wskazane w § 1 niniejszego rozporządzenia będą wykonywane przez państwowe zarządy drogowe, stosownie do zarządzenia, które wyda Minister Robót Publicznych.

§ 9. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Robót Publicznych — każdemu we właściwym zakresie działania.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 650. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 31 maja 1928 r. o uznaniu niektórych substancyj i przetworów odurzających za wywołujące szkodliwe skutki dla zdrowia.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 22 czerwca 1923 r. w przedmiocie substancyj i przetworów odurzających (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 559) zarządza się co następuje:

§ 1. Uznaje się, że:

1. Dicodidum (Dihydrocodeinonum), Tropacocainum, Cannabinum, Ekgoninum et salia eorum;

2. Eucodalum (Dihydrooxycodeinonum hydrochloricum), Paramorfanum (Dihydromorphinum hydrochloricum), Dilaudidum (Dihydromorphinonum hydrochloricum) et alia salia Dihydrooxycodeinoni, Dihydromorphini i Dihydromorphinoni;

3. liście koka;

4. Cannabinonum, konopie indyjskie oraz wyciąg i nalewka z tych konopi, i

5. wszelkie przetwory wyżej w pp. 1 — 4 wyszczególnionych substancyj — wywołują szkodliwe skutki dla zdrowia.

§ 2. Jako przetwory opjumu, morfiny, kokainy, heroiny oraz substancyj, wyszczególnionych w pp. 1—4 § 1 niniejszego rozporządzenia, rozumie się wszystkie preparaty, zawierające w swoim składzie którąkolwiek z tych substancyj, względnie jej sól, bez względu na postać preparatu (płyn, proszek, maść i t. p.), jak np. Tinctura Opii, Opium concentratum, Pantoponum, Eumeconum, Trivallinum, Narcophinum, Laudanonum i t. p.

§ 3. Postanowienia ustawy z dnia 22 czerwca 1923 r. w przedmiocie substancyj i przetworów odurzających (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 559) rozciąga się na wszystkie substancje i przetwory, wyszczególnione w § 1 i 2 niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie pietnastego dnia po ogłoszeniu.

Poz. 651. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 18 czerwca 1928 r. w sprawie pocztowych przesyłek dworcowych.

Poz. 652. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 25 czerwca 1928 r. o wprowadzeniu w obieg kartek pocztowych z opłaconą odpowiedzią ze znaczkiem 15 gr.

Poz. 653. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 30 czerwca 1928 r. o ryczałtowaniu opłat pocztowych za pocztowe przesyłki listowe.

Poz 654. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 22 czerwca 1928 r. w sprawie częściowej zmiany rozporządzeń wykonawczych Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej do ustawy z dnia 18 marca 1921 r. zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych lub zaginionych bez własnej winy, których śmierć, względnie zaginięcie, pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

Poz. 655. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 6 lipca 1928 r. w sprawie przedterminowego zwolnienia osób, odbywających karę pozbawienia wolności z mocy wyroków wojskowych sądów karnych

Poz. 656. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 27 czerwca 1928 r. o ustaleniu cen sprzedażnych spirytusu na cele lecznicze, naukowe i domowe w butelkach.

Poz. 657. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 lipca 1928 r. o ustaleniu wzoru monety srebrnej wartości 5 złotych.

Poz. 658. Rozporządzenie Ministra Skarbu, Ministra Sprawiedliwości i Ministra Rolnictwa z dnia 14 lipca 1928 r. o rejestrze zastawowym rolniczym i znakach zastawniczych.

Poz. 659. Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych i Ministra Sprawiedliwości z dn. 19-go czerwca 1928 r. o trybie przymusowego wykonania orzeczeń Komisyj Ziemskich nakładających na uczestników scalenia obowiązek dopłat pieniężnych.

Poz. 660. Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych, Sprawiedliwości i Rolnictwa z dnia 4 lipca 1928 r. o ważności i skutkach dotychczasowego postępowania przy rewizji likwidacji serwitutów w dobrach b. Komory Cieszyńskiej i o trybie postępowania Serwitutowej Komisji Rewizyjnej.

Poz. 661. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 28 czerwca 1928 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r.

Na podstawie art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o zmianie dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 308 (ogłaszam jednolity tekst dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 211) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych do niego przez rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 308) i obowiązujących od dnia 19 września 1928 r.

Załącznik do obw. Ministra Przem. i Handlu z dnia 28 czerwca 1928 r. (poz. 661).

DEKRET O MIARACH

z dnia 8 lutego 1919 r.

Art. 1.

Legalnemi jednostkami miar w Państwie Polskiem są jednostki, określone w art. 2—7 dekretu niniejszego, oraz te jednostki wtórne wielokrotne i podwielokrotne jednostek podstawowych, określonych w tychże artykułach, które będą uznane za legalne przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Art. 2.

Podstawową jednostką długości jest metr.

Art. 3.

Podstawowemi jednostkami powierzchni są: metr kwadratowy i ar.

Jednostkami powierzchni są także powierzchnie zawarte w kwadratach, których boki są równe którejkolwiek z legalnych jednostek długości.

Art. 4.

Podstawowemi jednostkami objętości są: metr sześcienny albo kubiczny i litr.

Art. 5.

Podstawową jednostką kątów płaskich jest kąt prosty.

Art. 6.

Podstawową jednostką masy jest kilogram.

Art. 7.

Jednostką temperatury (różnic temperatury) jest różnica temperatury, odpowiadająca jednemu stopniowi normalnej skali termometrycznej czyli stopień temperatury.

Art. 8.

W obrocie publicznym, jak również we wszystkich aktach i czynnościach urzędowych oraz we wszelkich umowach rządowych, gdy zachodzi potrzeba wyrażenia miary, należy ją wyrażać w legalnych jednostkach miar.

Art. 9.

Wzorem miary jest ciało fizyczne, którego pewna właściwość pod względem wielkości przedstawia tę miarę z określoną dokładnością. Przyrządem mierniczym jest każdy mechanizm, służący do pośredniego lub bezpośredniego dokonywania pomiarów.

Wzorce miar i przyrządy miernicze stanowią narzędzia miernicze.

Art. 10.

Uchybieniem wzorca miary jest wartość bezwzględna różnicy między jego wielkością i wielkością odpowiadającego mu wzorca normalnego, z którym według przepisów winien być porównany przy legalizowaniu. Uchybieniem przyrządu jest wartość bezwzględna różnicy między znaną rzeczywistą miarą wzorców normalnych, zapomocą których winien on być sprawdzony przy legalizowaniu, a tą miarą, którą według wskazań przyrządu należałoby owym wzorcom normalnym przypisać, lub wartość bezwzględna różnicy między wskazaniami przyrządu, a wskazaniami przyrządu normalnego, z którym według przepisów winien on być porównany przy legalizowaniu.

Art. 11.

Narzędzia miernicze są legalne, jeżeli, bez względu na swoje uchybienia, odpowiadają pozatem przepisom o warunkach legalizowania, wydanym na podstawie niniejszego dekretu przez Dyrektora Głównego Urzędu Miar, — są rzetelne, jeżeli ich uchybienia nie przekraczają granic uchybień obiegowych, ustanawianych przez Ministra Przemysłu i Handlu dla narzędzi mierniczych, znajdujących się w obrocie publicznym.

Art. 12.

Legalizacja narzędzi mierniczych polega na przepisowem sprawdzeniu ich i ocechowaniu przez władze legalizacji narzędzi mierniczych. W obrocie publicznym legalizacja jest ważna w ciągu okresu przepisanego przez Dyrektora Głównego Urzędu Miar, po upływie którego uważa się ją za niebyłą.

Art. 13.

Przy wszelkiego rodzaju czynnościach urzędowych winny być używane dla wykonywania po-

miarów narzędzia miernicze, odpowiadające obowiązującym przepisom i sprawdzone w Głównym Urzędzie Miar lub urzędach podwładnych.

Art. 14.

W obrocie publicznym do mierzenia długości, powierzchni, objętości i masy (w mowie potocznej zwanej wagą), o ile przez to będzie, lub być może, ustanawiana wartość rzeczy lub świadczeń, mogą być wyłącznie stosowane i przechowywane narzędzia miernicze legalizowane, legalne i rzetelne.

Art. 15.

Minister Przemysłu i Handlu upoważniony jest do rozciągnięcia działania art. 14 na wszelkie narzędzia miernicze, używane w obrocie publicznym i służące do obliczania wartości dostarczanych materji lub energji, lub używane do oceny pracy, bądź też mające znaczenie dla bezpieczeństwa publicznego, jako i na wszelkie narzędzia miernicze wynajmowane zawodowo lub oddawane do użytku publicznego za opłatą.

Art. 16.

W czynnościach, dla których prawo niniejsze przewiduje obowiązkowe używanie narzędzi mierniczych legalizowanych, narzędzia te używane być mają właściwie, t. j. tylko w tych warunkach i okolicznościach, dla odmierzania takiego rodzaju wielkości, materji lub energji i takich ilości, dla których zostały one dopuszczone przez Dyrektora Głównego Urzędu Miar do obrotu publicznego, podlegającego przymusowi legalizowania.

Art. 17.

Minister Przemysłu i Handlu władny jest, dla poszczególnych gałęzi, jako też określnych rodzai towarów, przeznaczonych do obrotu publicznego, a szczególnie do obrotu zagranicznego, dozwalać w drodze wyjątku stosowanie takich narzędzi, mierniczych, które nie opierają się na miarach, wyszczególnionych w artykułach 1—7 i nie są legalizowane według krajowych przepisów.

Art. 18.

Minister Przemysłu i Handlu władny jest wprowadzić w stosunku do poszczególnych rodzajów narzędzi mierniczych obowiązek legalizacji nowych (nowowyrabianych), naprawianych lub sprowadzanych z zagranicy narzędzi mierniczych przed przeznaczeniem ich do sprzedaży lub oddaniem do użytku.

Art. 19.

Sprawami, dotyczącemi miar i narzędzi mierniczych, zawiaduje Główny Urząd Miar w Warszawie, na czele którego stoi Dyrektor Głównego Urzędu Miar.

Dyrektor Głównego Urzędu Miar podlega bezpośrednio Ministrowi Przemysłu i Handlu.

Statut Głównego Urzędu Miar i Urzędów podwładnych wydaje Minister Przemysłu i Handlu.

Art. 20.

Jeżeli władze legalizacji narzędzi mierniczych zarządzą publiczne zbiórki legalizacyjne poza siedzibami stałych urzędów miar w celu następczej legalizacji (art. 12) narzędzi mierniczych, to zarządy gminne obwiązane są:

1) ogłosić o czasie i miejscu, w których ma się odbyć zbiórka legalizacyjna dla danej gminy,

2) dostarczyć dla czynności urzędowych bezpłatnie odpowiednie pomieszczenia,

3) pobierać na żądanie właściwej władzy legalizacji narzędzi mierniczych wszelkie opłaty należne urzędowi miar od uczestników zbiórki legalizacyjnej z tytułu zbiórki, i przekazywać tej władzy pobrane kwoty za potrąceniem 3% od nich tytułem wynagrodzenia za czynności inkasowania,

4) okazywać wszelką pomoc i współdziałanie urzędnikom legalizacyjnym przy pełnieniu przez nich czynności na terytorjum gminy.

Obowiązki, ciążące na gminach w myśl powyższych przepisów, powinny być spełniane również przez obszary dworskie.

Art. 21.

Wyrób, naprawa i sprzedaż narzędzi mierniczych podlegają koncesjonowaniu według zasad, ustalonych rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu.

Minister Przemysłu i Handlu określi sposób sprawowania nadzoru przez władze legalizacji narzędzi mierniczych nad wyrobem, naprawą i sprzedażą narzędzi mierniczych,

Minister Przemysłu i Handlu określi też szczegółową właściwość władz legalizacji narzędzi mierniczych, powołanych do udzielania koncesyj i sprawowania nadzoru.

Art. 22.

Policja państwowa oraz organa zarządów gmin miejskich obowiązane są do bezpośredniego nadzoru nad tem, aby w obrocie publicznym używano jednostek miar i narzędzi mierniczych zgodnie z postanowieniami niniejszego dekretu i przepisów, wydanych na jego podstawie, oraz aby sprzedaż narzędzi mierniczych odbywała się zgodnie z postanowieniami zawartemi w art. art. 18 i 21 niniejszego dekretu.

Nadzór ten nie odnosi się do urzędów i instytucyj państwowych.

W wypadkach, kiedy władze legalizacji narzędzi mierniczych same dokonywują rewizyj, władze policyjne obowiązane są udzielać im asysty policyjnej.

Osoby, upoważnione do wykonywania wyżej wymienionego nadzoru, są uprawnione do wchodzenia do pomieszczeń, w których odbywa się lub w których domniemywać się można odbywania obrotu publicznego.

Nadzór nad wykonywaniem przepisów o miarach i narzędziach mierniczych przez urzędy i instytucje państwowe należy do właściwych władz legalizacji narzędzi mierniczych.

Art. 23.

Kto:

1) w obrocie publicznym wyraża miary w nielegalnych jednostkach miar (art. 8).

2) w warunkach i okolicznościach, przewidzianych w art. 14 niniejszego dekretu, stosuje lub przechowuje narzędzia miernicze nielegalizowane, nielegalne lub nierzetelne,

3) w czynnościach, dla których niniejsze prawo przewiduje obowiązkowe używanie narzędzi mierniczych legalizowanych, używa tych narzędzi niewłaściwie (art. 16) i

4) narusza postanowienia art. 21 oraz przepisy, wydane na podstawie art. 18 i 21 niniejszego dekretu, będzie karany — o ile dany czyn nie ulega karze surowszej — grzywną do 1000 zł. i aresztem do 6 tygodni lub jedną z tych kar.

Art. 24.

Obok kary, orzeczonej na mocy art. 23, należy orzec uniezdatnienie do użytku lub konfiskatę na rzecz Skarbu Państwa (służby legalizacji narzędzi mierniczych) narzędzi mierniczych, nieodpowiadających przepisom, bez względu na to, czy stanowią własność skazanego, czy też osoby trzeciej. Można też orzec zniszczenie tych narzędzi mierniczych.

Jeżeli wdrożenie dochodzenia przeciwko pewnej osobie lub jej ukaranie jest niewykonalne, lub też jeśli obwinionego uniewinniono, można orzec uniezdatnienie do użytku, konfiskatę lub zniszczenie narzędzi mierniczych, nie odpowiadających przepisom.

Art. 25.

Do wymierzania kary grzywny do wysokości 300 zł. za wykroczenia, przewidziane w art. 23 niniejszego dekretu, są uprawnieni kierownicy miejscowych urzędów miar. Niezależnie od prawa wymierzania powyższej kary kierownikom miejscowych urzędów miar przysługuje prawo orzeczenia przewidzianych w art. 24 uniezdatnienia do użytku, konfiskaty lub zniszczenia narzędzi mierniczych.

Kary grzywny, orzeczone przez kierownika miejscowego urzędu miar, wykonywa właściwa władza powiatowa administracji ogólnej.

W wypadku niemożności ściągnięcia grzywny, wymierzonej prawomocnie przez kierownika miejscowego urzędu miar, powiatowa władza administracji ogólnej orzeka karę zastępczego aresztu według swobodnego uznania, jednak nie ponad tydzień.

Jeżeli kierownik miejscowego urzędu miar uzna za konieczne zastosowanie wyższej kary grzywny lub kary aresztu (art. 23), natenczas skierowuje sprawę do właściwego sądu powiatowego (pokoju).

Art. 26.

Skazany orzeczeniem karnem kierownika miejscowego urzędu miar może w ciągu siedmiu dni od daty doręczenia orzeczenia wnieść na ręce kierownika urzędu miar żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi okręgowemu, który rozstrzyga prawomocnie przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów postępowania, obowiązujących go w pierwszej instancji. Na wniosek prokuratora będzie zarządzone postępowanie uproszczone; wyrok sędziego nie ulega zaskarżeniu.

W postępowaniu sądowem orzeczenie kierownika miejscowego urzędu miar zastępuje prawomocny akt oskarżenia (wniosek w postępowaniu uproszczonem). Przed wyznaczeniem rozprawy przewodniczący (sędzia) może zarządzić przesłuchanie przez właściwy sąd powiatowy (pokoju) oskarżonego, świadków i biegłych; świadków i biegłych można przesłuchać pod przysięgą. Sąd postanawia według swego uznania, których świadków i biegłych przesłucha na rozprawie pod przysięgą lub bez zaprzysiężenia, a których zeznania będą odczytane, wolno odczytywać zapiski dochodzenia i inne części akt administracyjnych.

Żądanie przekazania sprawy sądowi nie wstrzymuje ściągnięcia grzywny.

Postanowienia niniejszego artykułu mają odpowiednie zastosowanie do orzeczenia, przewidzianego w art. 25 ust. 3.

Art. 27.

W sprawach o przekroczenia, przewidziane w art. 23, o ile rozstrzyga je sąd powiatowy (pokoju), prawo popierania oskarżenia przed sądem, obok innych organów państwowych, służy przedstawicielowi urzędu miar.

Art. 28.

Wysokość opłat za legalizację narzędzi mierniczych określa Minister Przemysłu i Handlu; wysokość opłat za inne czynności urzędów miar ustala Dyrektor Głównego Urzędu Miar.

Wszelkie należności, przypadające urzędom miar za ich czynności, podlegają ściąganiu w drodze egzekucji administracyjnej.

Art. 29.

Dyrektor Głównego Urzędu Miar wydaje Dziennik Urzędowy Głównego Urzędu Miar, w którym ogłasza się przepisy, wydawane na podstawie niniejszego dekretu.

Art. 30.

Minister Przemysłu i Handlu wyda przepisy dotyczące określenia i dalszego tymczasowego używania mórg nowopolskich, kwart, funtów i łutów na ziemiach b. zaboru rosyjskiego.

Art. 31.

Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom: Przemysłu i Handlu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, każdemu we właściwym zakresie działania.

Poz. 662. Obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 20 lipca 1928 r. w sprawie sprostowania błędów w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o kodeksie karnym wojskowym.

31 lipca Nr. 73 Rok 1928

Poz. 663 Konwencja i statut o ustroju międzynarodowym kolei żelaznych wraz z protokółem podpisania, podpisane w Genewie dnia 9 grudnia 1923 r.

Poz. 664. Oświadczenie rządowe z dnia 12 lutego 1928 roku w sprawie złożenia dokumentu ratyfikacyjnego Konwencji i Statutu o ustroju międzynarodowym kolei żelaznych, podpisanej wraz z protokółem podpisania w Genewie dnia 9 grudnia 1923 r.

Poz. 665. Konwencja Międzynarodowa o przewozie osób i bagażu kolejami żelaznemi, podpisana w Bernie 23 października 1924 r.

Poz. 666. Oświadczenie rządowe z dnia 8 lutego 1928 roku w sprawie złożenia dokumentu ratyfikacyjnego konwencji międzynarodowej o przewozie osób i bagażu kolejami żelaznemi, podpisanej wraz z 2 załącznikami i protokółem w Bernie dnia 23 października 1924 r.

Poz. 667. Konwencja międzynarodowa o przewozie towarów kolejami żelaznemi, podpisana w Bernie 23 października 1924 r.

Poz. 668. Oświadczenie rządowe z dnia 8 lutego 1928 roku w sprawie złożenia dokumentu ratyfikacyjnego konwencji międzynarodowej o przewozie towarów kolejami żelaznemi, podpisanej wraz z 7 załącznikami i protokółem w Bernie dnia 23 października 1924 r.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

2 lipca Nr. 149 Rok 1928

3 lipca Nr. 150 Rok 1928

Poz. 268. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 269. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

4 lipca Nr. 151 Rok 1928

Poz. 270. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Bronzowego Krzyża Zasługi.

Poz. 271. Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalającej warunki pracy i płacy dla dozorców domowych miasta Piotrkowa na rok 1928/29 (Monitor Polski.

5 lipca Nr. 152 Rok 1928

6 lipca Nr. 153 Rok 1928

Poz. 272. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 1928 r. w sprawie zatwierdzenia statutu przedsiębiorstwa państwowego „Państwowe Zakłady Przemysłowo-Zbożowe w Lublinie".

7 lipca Nr. 154 Rok 1928

Poz. 273. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 21 czerwca 1928 r. ograniczające licencję na przemysł okrężny w m. Koronowie.

Poz. 274. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 21 czerwca 1928 r. ograniczające licencję na przemysł okrężny w m. Budzyniu.

9 lipca Nr. 155 Rok 1928

Poz. 275. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 czerwca 1928 r. w sprawie powołania przez zrzeszenia gospodarcze radców do Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie.

10 lipca Nr. 156 Rok 1928

Poz. 276. Obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 lipca 1928 r. o sprostowaniu omyłki w wykazie właścicieli gruntów, stanowiącym załącznik do zarządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 kwietnia 1927 r. o przymusowem wywłaszczaniu gruntów na rzecz Skarbu Państwa pod budowę kolei Kalety - Herby — Wieluń — Podzamcze.

11 lipca Nr. 157 Rok 1928

Poz. 277. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 czerwca 1928 r. o utworzeniu urzędu notarjusza w Aleksandrowie w okręgu sądu okręgowego w Łodzi.

Poz. 278. Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalającej warunki pracy i płacy dozorców domowych w Brześciu nad Bugiem.

12 lipca Nr. 158 Rok 1928

Poz. 279. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 czerwca 1928 r. dotyczące przepisów wykonawczych do rozporządzenia z dnia 29 lutego 1928 r. o zwrocie cła przy wywozie materjałów wybuchowych.

13 lipca Nr. 159 Rok 1928

Poz. 280. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Borotba".

Poz. 281. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Deutschösterreichische Tages-Zeitung".

Poz. 282. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Der Sztern"

Poz. 283. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Draugas".

Poz. 284. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 czerwca 1928 r. o utworzeniu urzędu notarjusza w Dąbrowicy w okręgu Sądu Okręgowego w Równem.

14 lipca Nr. 160 Rok 1928

Poz. 285. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Rudé Práwo".

Poz. 286. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Białoruskaja Wieska".

Poz. 287. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Hadoar".

Poz. 288. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Aktiabr".

Poz. 289. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Tevyne".

Poz. 290. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Wpered".

Poz. 291. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Der Stral".

Poz. 292. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Rygos Balsas".

Poz. 293. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Freié Arbeiter Stimme".

Poz. 294. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Nacjonalna Dumka".

Poz. 295. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Komunalnyj Rabotnik".

Poz. 296. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Vytis".

Poz. 297. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Die Rothe Fahne".

Poz. 298. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Gołos Rusi".

16 lipca Nr. 161 Rok 1928

Poz. 299. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Nowyj Zritiel".

Poz. 300. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Bicz Boży".

Poz. 301. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Ditiaczyj Ruch".

Poz. 302. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Der Kustar".

Poz. 303. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Festschrist zur Einweihung des Tannenberg — Denkmals".

Poz. 304. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Krasnaja Panorama".

Poz. 305. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Jiskra".

Poz. 306. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Zwiezda".

Poz. 307. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 11 lipca 1928 r. w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na terenie woj. wileńskiego i nowogrodzkiego z wyłączeniem powiatów wołożyńskiego i postawskiego.

17 lipca Nr. 162 Rok 1928

Poz. 308. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 309. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 maja 1928 r. w sprawie utworzenia w Szczuczynie w powiecie lidzkim, województwie nowogródzkiem—ekspozytury starostwa lidzkiego.

Na podstawie art. 70 i w związku art. 108 pkt. 1 lit. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Ustanawia się w Szczuczynie, w powiecie lidzkim, województwie nowogrodzkiem, ekspozyturę starostwa lidzkiego.

§ 2.

Obszar ekspozytury obejmuje następujące gminy powiatu lidzkiego: Sobakińce, Zabłoć, Wasiliszki, Nowy Dwór, Ostryna, Dziembrów, Szczuczyn, Lebioda, Żołudek, Różanka, Orla.

§ 3.

Szczegółowy zakres działania ekspozytury określi Wojewoda Nowogrodzki w drodze rozporządzenia.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 310. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 13 lipca 1928 r. w sprawie statutu Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen.

18 lipca Nr. 163 Rok 1928

Poz. 311. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lipca 1928 r. w przedmiocie ustalenia nazwy miasta Grodziska w powiecie błońskim, województwie warszawskiem — (na Grodzisk Mazowiecki).

Poz. 312. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lipca 1928 r. w przedmiocie zmiany nazwy gminy Wielki Konopat Niemiecki w powiecie świeckim, województwie pomorskiem — (na Wielki Konopat).

Poz. 313. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lipca 1928 r. w przedmiocie zmiany nazwy obszaru dworskiego Hohenkamp w powiecie chojnickim, województwie pomorskiem — (na Łukomie).

Poz. 314. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutów izb rzemieślniczych.

19 lipca Nr. 164 Rok 1928

Poz. 315. Rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutu izby rzemieślniczej we Włocławku.

20 lipca Nr. 165 Rok 1928

Poz. 316. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutu izby rzemieślniczej w Łodzi.

21 lipca Nr. 166 Rok 1928

Poz. 317. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutu izby rzemieślniczej w Kielcach.

23 lipca Nr. 167 Rok 1928

Poz. 318. Wykaz długów Państwa i przez Państwo przyjętych gwarancyj finansowych na dzień 1 lipca 1928 r.

Poz. 319. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutu izby rzemieślniczej w Białymstoku.

Poz. 320. Regulamin Rady Naukowej Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, wydany zgodnie z postanowieniami ust. 2 § 8 statutu Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego (Dz. U. R. P. z r. 1927 Nr. 66, poz. 586).

Poz. 321. Regulamin czynności Dyrektora Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego i zastępców Dyrektora Instytutu, wydany zgodnie z postanowieniami ust. ostat. § 11 statutu Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego.

Poz. 322. Regulamin o sposobie stwierdzania kwalifikacyj naukowo-twórczych, niezbędnych dla objęcia stanowisk kierowników wydziałów, działów i poddziałów Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, wydany zgodnie z postanowieniami pierwszego ustępu § 12 statutu Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego (Dz. U. R. P. Nr. 66 z 1927 r., poz. 586).

Poz. 323. Okólnik L. D. IV. 869/3/28 z dnia 17 lipca 1928 r. w sprawie polsko-norweskiego Protokółu Dodatkowego, podpisanego w dniu 26 kwietnia 1928 roku (Monitor Polski Nr. 167 z 23 lipca 1928 r.).

24 lipca Nr. 168 Rok 1928

Poz. 324. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 lipca 1928 r. w sprawie utworzenia dwóch ekspozytur starostwa grodzkiego w Łodzi.

Na podstawie art. 70 i w związku z art. 103 p. 1 lit. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) oraz § 8 i § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 1928 r. w sprawie powiatów miejskich (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 426) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Ustanawia się w mieście Łodzi dwie ekspozytury starostwa grodzkiego.

§ 2.

Ekspozytura 1-a obejmuje obszar dotychczasowego I-go oddziału starostwa grodzkiego, składającego się z I, II, III i IV komisarjatu Policji Państwowej, zaś ekspozytura II-a obejmuje obszar II-go oddziału starostwa grodzkiego, składającego się z V, VI, VII, X i XII komisarjatu Policji Państwowej.

§ 3.

Szczegółowy zakres działania ekspozytur, jako też termin ich uruchomienia, określi Wojewoda Łódzki w drodze rozporządzenia.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 325. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 lipca 1928 r. w przedmiocie zmiany nazwy gminy Horodyszcze w powiecie włodawskim, województwie lubelskiem — (na Wisznice).

Poz. 326. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 lipca 1928 r. w przedmiocie zmiany nazwy miejscowości Skarzyno lit. B., w gminie Wójty Zamoście, w powiecie płońskim, województwie warszawskiem — (na Żórawin).

Poz. 327. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 lipca 1928 r. w przedmiocie zmiany nazwy gminy Wysoka w powiecie wyrzyckim, województwie poznańskiem — (na Wysoczka).

Poz. 328. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutu izby rzemieślniczej w Lublinie.

Poz. 329. Postanowienie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, powołanej na zasadzie ustawy z dnia 16.V.1922 r. (Dz. Ust. Nr. 39 ex 1922 r. poz. 324), decyzją Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 11.VI.1928 roku za Nr. 4726/GIP. w celu ustalenia warunków pracy i płacy dozorców domowych w Łodzi.

25 lipca Nr. 169 Rok 1928

Poz. 330. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 lipca 1928 r. w przedmiocie zmiany nazwy gminy Baszyn w powiecie krotoszyńskim, województwie poznańskiem — (na Baszyny).

Poz. 331. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 lipca 1928 r. w przedmiocie zmiany nazwy gminy Dubielno - Wilczebłoto w powiecie świeckim, województwie pomorskiem — (na Dubielno).

Poz. 332. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 lipca 1928 r. w przedmiocie zmiany nazwy gminy Zdroje w powiecie świeckim, województwie pomorskim — na (Zdrojewo).

Poz. 333. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 7 lipca 1928 r.

Poz. 334. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 7 lipca 1928 r. (z załącznikiem).

Poz. 335. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 lipca 1928 r. w sprawie statutu Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu.

Poz. 336. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o wyborze do Izby Przemysło-Handlowej w Poznaniu.

26 lipca Nr. 170 Rok 1928

Poz. 337. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 12 lipca 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie

przedłużenia w niektórych miejscowościach okresu uprawnienia bezrobotnych do pobierania zasiłków na zasadzie ustawy z dnia 18 lipca 1924 roku o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Poz. 338. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 lipca 1928 r. w sprawie statutu Izby Przemysłowo-Handlowej w Bydgoszczy.

Poz. 339. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o wyborach do Izby Przemysłowo-Handlowej w Bydgoszczy.

27 lipca Nr. 171 Rok 1928

Poz. 340. Instrukcja Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 11 lipca 1928 r., wydana w porozumieniu z Ministrem Skarbu, dla Komisyj Kwalifikujących i Komisyj Odwoławczej.

Na podstawie art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 grudnia 1927 r. w sprawie zaopatrzenia osób cywilnych, poszkodowanych w związku z działaniami Wojska Polskiego w dniach 12—15 maja 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 981 zarządza się, w celu wykonania § 11 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej i Ministra Skarbu z dnia 20 kwietnia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 517), co następuje:

A. Komisje kwalifikujące.

§ 1. Komisja Kwalifikująca wydaje orzeczenie na podstawie danych, zawartych w:

a) arkuszu rejestracyjnym osoby cywilnej poszkodowanej na zdrowiu (Wzór Nr. 1 zał. do rozp. Min. Pracy i Op. Społ. i Min. Skarbu z dnia 20.IV.1928 roku (poz. 517), względnie arkuszu rejestracyjnym pozostałym po zabitym lub zmarłym w związku z działaniami Wojska Polskiego w dn. 12–15 maja 1926 r. (Wzór Nr. 2 zał.);

b) formularzu badania lekarskiego (Wzór Nr. 3 zał.), — względnie na podstawie ustnych wyjaśnień poszkodowanego, bądź osoby pozostałej;

§ 2. Siedzibą urzędową Komisji Kwalifikującej jest właściwy *Urząd Wojewódzki (Komisarjat Rządu m. st. Warszawy)*

§ 3. Przy ocenie zdolności do zarobkowania Komisja Kwalifikująca winna się stosować do zasad, ustalonych w Instrukcji Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej dla Komisyj Wojskowo-Lekarskich do badania inwalidów wojennych, o ile Rozporządzenie z dnia 20.IV.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 517) nie stanowi inaczej.

§ 4. O ile Komisja Kwalifikująca uzna za pożądane osobiste stawiennictwo poszkodowanego lub osoby pozostałej na Komisję Kwalifikującą, winna ją wezwać do stawienia się, określając w wezwaniu datę i miejsce posiedzenia.

Wezwanie winno być doręczone osobie wzywanej przynajmniej na tydzień przed posiedzeniem.

Nieprzybycie osoby wezwanej na posiedzenie nie powoduje odroczenia sprawy.

§ 5. Komisja Kwalifikująca rozstrzyga sprawy większością głosów. W razie równości głosów przeważa głos Przewodniczącego.

B. Komisje Odwoławcze.

§ 6. Komisja Odwoławcza rozpatruje sprawę i wydaje orzeczenie na podstawie: 1) odwołania, 2) całkowitych akt sprawy, względnie ustnych wyjaśnień petenta lub dodatkowego badania lekarskiego, o ile Komisja uzna je za konieczne.

§ 7. Siedzibą urzędową Komisji Odwoławczej jest Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej (Dep. Opieki Społecznej, Nowowiejska 45).

§ 8. Komisja Odwoławcza w postępowaniu swojem stosuje się do zasad, ustalonych w Instrukcji dla inwalidzkich Komisyj Odwoławczych, wydanej przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Pracy i Opieki Społecznej, o ile Rozporządzenie z dnia 20.IV.1928 r. (Dz. U. Nr. 54, poz. 517) nie stanowi inaczej.

§ 9. Przepisy §§ 4 i 5 niniejszej instrukcji mają analogiczne zastosowanie do Komisyj Odwoławczych.

C. Postanowienia wspólne.

§ 10. Komisje Kwalifikujące i Komisja Odwoławcza stosują analogiczne postanowienia Rozporządzenia Wykonawczego z dnia 10 stycznia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 132), o ile Rozporządzenie z dn. 20.IV.1928 r. (Dz. U. Nr. 54, poz. 517) nie stanowi inaczej.

§ 11. Urzędy i organy wojskowe, wymienione w cyt. Instrukcji i Rozp. Wykon. z dnia 10 stycznia 1923 r., zastępuje się odpowiedniemi urzędami, względnie organami Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, zaś lekarzy wojskowych i szpitale wojskowe – lekarzami urzędowymi i szpitalami wyznaczonemi przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, względnie przez właściwy Urząd Wojewódzki (Komisarjat Rządu m. st. Warszawy).

Poz. 341. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lipca 1928 r. w sprawie zatwierdzenia uchwały Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1928 r., ustalającej wynagrodzenie za część nieruchomości Jankla Skorbnika w Brześciu n/B., wywłaszczonej na rzecz państwowego Monopolu Spirytusowego dla przeprowadzenia bocznicy kolejowej.

Poz. 342. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 27 lipca 1928 r. w sprawie statutu Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi.

Poz. 343. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o wyborach do Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi.

28 lipca Nr. 172 Rok 1928

Poz. 344. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 23 lipca 1928 r. w sprawie przejęcia od Funduszu Bezrobocia przez Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Warszawie wypłaty świadczeń pozostających bez pracy pracownikom umysłowym.

Poz. 345. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lipca 1928 r. o dodatkowem przymusowem wywłaszczeniu gruntów na rzecz Skarbu Państwa pod budowę kolei państwowej Łuck—Stojanów.

Poz. 346. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 28 lipca 1928 r. w sprawie statutu Izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu.

Poz. 347. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o wyborach do Izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu.

30 lipca Nr. 173 Rok 1928

Poz. 348. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 lipca 1928 r. w sprawie wywłaszczenia gruntów pod plac ćwiczeń załogi garnizonu Sandomierz.

Poz. 349. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 17 lipca 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m. Inowrocławiu.

Poz. 350. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 20 lipca 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w Mogilnie.

Poz. 351. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 lipca 1928 r. w sprawie statutu Izby Przemysłowo-Handlowej w Lublinie.

Poz. 352. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o wyborach do Izby Przemysłowo-Handlowej w Lublinie.

31 lipca Nr. 174 Rok 1928

Poz. 353. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 25 lipca 1928 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 354. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 lipca 1928 r. w sprawie statutu Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie.

Poz. 355. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o wyborach do Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie.

Poz. 356. Okólnik L. D. IV/889/3/28 z dnia 21 lipca 1928 r. w sprawie IV Protokółu Dodatkowego z dnia 26 czerwca 1928 r. do Konwencji Handlowej między Polską a Czechosłowacją.

Poz. 357. Okólnik D. IV/890/3/28 z dnia 21 lipca 1928 r. w sprawie polsko-francuskiego Protokółu Dodatkowego podpisanego w dniu 8 lipca 1928 r.

III.

Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

1.

Nr. OP. 4001/2. R. 28.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lipca 1928 r. w sprawie ustanowienia składu Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych na okres trzechletni 1928/1931.

Z dniem 21 lipca 1928 r. wygasają mandaty członków Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, ustanowionych na okres trzechletni 1925/1928 zarządzeniami z dn. 22 lipca 1925 r. i z dn. 30 marca 1927 r.

Wobec powyższego mianuję, w myśl art. 2 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165), na następny okres trzechletni od dnia 22 lipca 1928 r. do dnia 21 lipca 1931 r.

I. Przewodniczącym Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych:

Podsekretarza Stanu

Dr. Maurycego Zdzisława Jaroszyńskiego.

II. Zastępcami Przewodniczącego tejże Komisji:

Dyrektora Departamentu:

Władysława Weissbroda

oraz Naczelników Wydziału:

Stefana Seferowicza

dr. Rudolfa Sikorskiego,

przyczem utrzymuję w mocy zarządzenie moje z dn. 21 października 1926 r. Nr. OP. 6821/26, w myśl którego Naczelnik Wydziału Stefan Seferowicz sprawować będzie nadal funkcje stałego przewodniczącego kompletów orzekających. W wypadku nieobecności Nacz. Wydz. Stefana Seferowicza lub niemożności sprawowania przezeń rzeczonych funkcji z innych przyczyn, funkcje te wykonywać będzie Naczelnik Wydziału Dr. Rudolf Sikorski.

III. Członkami wymienionej Komisji:

Naczelników Wydziału:

Dr. Kazimierza Windakiewicza
Stanisława Gawińskiego
Romana Hausnera
Jana Śliwińskiego
Zygmunta Zabierzowskiego
Jerzego Paciorkowskiego
Henryka Suchenka-Sucheckiego
Henryka Kaweckiego
Antoniego Robaczewskiego
Dr. Józefa Kowalczewskiego
Dr. Franciszka Jarninskiego
Jerzego Adelsteina
Stanisława Szwalbego
Marcelego Porowskiego

Zast. Nacz. Dyr. P. Z. Higjeny, Dyr. Działu:
Dr. Ludwika Hirszfelda

Dyr. Działu w P. Z. Higjeny:
Dr. Stanisława Weila

Radców ministerj.: Karola Oksza-Orzechowskiego
Włodzimierza Konkolniaka
Seweryna Czerwińskiego
Władysława Długockiego
Antoniego Marczewskiego
Władysława Czapińskiego
Bronisława Ostrowskiego
Tadeusza Wolfenburga
Aleksandra Wojnara
Stanisława Bratkowskiego
Aleksandra Żywickiego
Stanisława Czerwińskiego
Jerzego Libkind-Lubodzieckiego
Kazimierza Iwańskiego
Stanisława Wiśniewskiego
Henryka Brzezickiego
Kazimierza Drzewieckiego
Halinę Rawicz-Szczerbo
Dr. Włodzimierza Głuszkiewicza
Jana Podbielskiego
Jana Szumiela
Jerzego Brzozowskiego

Dyr. P. Z. badania żywności i przedmiotów użytku w Warszawie:
Stanisława Żmigroda

Referendarzy:
Stanisława Wielkopolskiego
Ryszarda Lenartowicza
Stanisława Przestrzelskiego
Stanisława Pastuszyńskiego

Asesorów:
Marję Sokalównę
Karola Suchego
Sławomira Lohmana
Feliksa Wojtysiaka

Naczelnika Rachuby:
Kazimierza Breithaupta

Prow. Księgowego:
Bolesława Krajewskiego

Adj. Kancel.:
Bolesława Żeromskiego
Janinę Wyrębowską

Woźnych:
Jana Burzę
Henryka Jabłońskiego
Wojciecha Buraka

Równocześnie poruczam na zasadzie § 7 rozporz. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 5.XII 1924 (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 990) radcy min. Kazimierzowi Dubielowi pełnienie obowiązków Rzecznika Dyscyplinarnego przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej i ustanawiam jako jego zastępców:

Radców min.: Kazimierza Prökla
Dr. Tadeusza Raczyńskiego
Adama Kuncewicza
Dr. Józefa Drążka-Drawicza
Dr. Zygmunta Robla
Antoniego Hujdę

Referendarzy:
Aloyzego Zarembę
Stanisława Podwińskiego

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj-Składkowski*

IV.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

2.

Okólnik Nr. 110 z dnia 5 lipca 1928 r. (Nr. SS. 1509/1 granice/R.) do wszystkich P.P. Wojewodów (z wyjątkiem Śląskiego)— Instrukcja w sprawach zmian granic powiatów.

W sprawach o utworzenie, zniesienie lub o zmianę granic powiatów dla celów administracji ogólnej należy mieć na uwadze następujące okoliczności:

Przy traktowaniu sprawy zmiany granic powiatów dla celów administracji ogólnej, które w myśl art. 65 Konstytucji powinny być jednocześnie jednostkami samorządu terytorjalnego, należy dążyć do tworzenia żywotnych, dalekich od szablonu organizmów administracyjnych, któreby swojemi granicami nie krępowały życia miejscowego, a tem samem i kraju, lecz stanowiły ramy zabezpieczające jego normalny rozwój. Granice powiatu powinny pokrywać się, o ile możności z temi naturalnemi granicami, jakie dla danego terenu, jako jednostki administracji państwowej i samorządowej, zakreślają jego warunki geograficzne, komunikacyjne, ludnościowe, a przedewszystkiem gospodarcze, gdyż obszar powiatu i siła płatnicza ludności (warunki gospodarcze) powinny zabezpieczać samowystarczalność finansowo-gospodarczą powiatowego związku komunalnego.

Przy wykreślaniu nowych granic powiatów należy brać pod uwagę nadto interesy ludności i związków komunalnych gminnych i powiatowych,

w razie zaś kolizji tych interesów przyznać pierwszeństwo zawsze momentom samowystarczalności finansowo-gospodarczej pod względem komunalnym. Odnośnie powiatów, w których istnieją gminy jednowioskowe należy również liczyć się z możliwością zaprowadzenia jednolitego typu gminy wielowioskowej na całym obszarze Państwa i nie przecinać granicami takich skupień wioskowych, któreby nadawały się ze względu na zdolność i samowystarczalność finansową na ewentualne wyodrębnienie w przyszłości jako gminy wielowioskowe (zbiorowe).

W sprawach o zmianę granic powiatów powinni P. P. Wojewodowie być nie tylko biernymi pośrednikami między miejscową ludnością i związkami komunalnemi a właściwą władzą, lecz śledząc zbliska i stale za rozwojem powierzonego sobie okręgu baczyć, by rozwój ten nie stanął w kolizji z niegdyś wykreślonemi, a obecnie — wskutek rozwoju gospodarczego — już nieaktualnemi granicami i w razie stwierdzonej konieczności, występować z urzędu o poddanie rewizji granic powiatu.

Wnioski, jakie P. P. Wojewodowie Ministerstwu Spraw Wewnętrznych w omawianych sprawach przedkładać będą, powinny być poparte wyczerpującemi materjałami wyjaśniającemi i wszechstronnem uzasadnieniem, któreby dawały dostateczną podstawę dla powzięcia tak ważnego i doniosłego w swych następstwach postanowienia, jakiem jest decyzja o zmianie granic powiatu.

Materjały wyjaśniające powinny w szczególności zawierać:

1. Podział powiatów, których granice mają ulec zmianie, na gminy oraz na okręgi właściwości sądów, urzędów skarbowych, powiatowych komend uzupełnień, administracji szkolnej, pocztowej i t. p.

2. Ogólna powierzchnia w dotychczasowych i projektowanych granicach powiatów, o ile dane, jakie Pan Wojewoda posiada, zawierają odchylenia od danych, publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny i na podstawie spisu z r. 1921.

3. Odcinki mapy topograficznej powiatów, których granice poddane mają być rewizji, w podziałce 1 : 100.000 lub 1 : 75000 z oznaczeniem dotychczasowych i projektowanych granic powiatów. Mapy te powinny być uzupełnione wyszczególnieniem istniejących na opisywanym terenie linji i środków komunikacyjnych (linje i stacje kolejowe, oraz długość dróg bitych państwowych, wojewódzkich, powiatowych i ewent. gminnych z uwzględnieniem linij i dróg w budowie lub w projektach i z ewentualną uwagą, zawierającą określenie stadjum budowy wzgl. realizacji projektu).

4. Ogólny stan zaludnienia powiatów w dotychczasowych i projektowanych granicach z uwzględnieniem podziału podług narodowości, wyznania i zawodu (ludność rolnicza i nierolnicza), o ile dane, jakie Pan Wojewoda posiada, zawierają odchylenia od danych, publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny na podstawie spisu z 1921 r.

5. Opis terenu powiatów, których granice poddane mają być rewizji pod względem gospodarczym, z podaniem ogólnej charakterystyki zainteresowanych powiatów z punktu widzenia gospodarczego (przemysł, handel, rolnictwo) ze szczególnem uwzględnieniem gmin, które mają zmienić w myśl postawionych wniosków swoją przynależność powiatową, następnie — rozmieszczenie targów i jarmarków oraz wskazanie, jakie ośrodki handlu i przemysłu, oddziaływujące na gminy okoliczne, istnieją na opisywanym terenie i jakie są możliwości rozwoju tych ośrodków (ewentualnie zobrazować danemi porównawczemi za lata ubiegłe z ruchu ludności wzgl. rozwoju handlu i przemysłu, o ile te dane Pan Wojewoda posiada).

6. Sprawozdania z wykonania budżetów zainteresowanych związków komunalnych z 3-ch ostatnich lat oraz preliminarz budżetowy na rok bieżący.

7. Próbne budżety powiatowych związków komunalnych w ich nowych granicach uwzględniające wszystkie możliwe źródła dochodowe, sporządzone przez urzędnika Urzędu Wojewódzkiego na podstawie danych, dostarczonych przez zainteresowane powiatowe związki komunalne, z krótkiem uzasadnieniem wysokości preliminowanych pozycyj i dołączeniem materjałów finansowych.

8. Umotywowane uchwały organów uchwalających związków komunalnych, które ma dotknąć projektowana zmiana granic (powiatowych związków komunalnych, gmin miejskich i wiejskich) i ewent. zarzuty lub sprzeciwy czynników zainteresowanych.

9. Opinje: kolegjum Wydziału Wojewódzkiego, właściwych starostów, właściwych prezesów izb skarbowych, właściwych prezesów sądów apelacyjnych, urzędów ziemskich oraz innych władz i urzędów, których wypowiedzenie się w danym wypadku może się przyczynić do właściwego rozstrzygnięcia sprawy, uwzględniającego wszystkie słuszne postulaty zainteresowanych czynników.

10. W razie zamierzonego przeniesienia siedziby władz powiatowych lub utworzenia nowego powiatu dla administracji ogólnej.

a) plan budynków, przeznaczonych na pomieszczenie władz i urzędów, i ewentualnie plan i prowizoryczny kosztorys budynków, mających być wzniesionemi z dołączeniem opinji Okręgowych Dyrekcyj Robót Publicznych,

b) ewentualnie prawomocna uchwała odnośnej Rady Miejskiej o zobowiązaniu się gminy do dostarczenia wzgl. wybudowania odpowiednich budynków na pomieszczenie władz i urzędów i do dostarczenia mieszkań dla urzędników z dołączeniem opinji Okręgowych Dyrekcji Robót Publicznych co do możliwości zapewnienia urzędnikom odpowiednich mieszkań przez gminę.

Wykaz dróg państwowych, wojewódzkich i powiatowych (bitych i gruntowych) z podaniem długości i stanu oraz ewent. kolejek dojazdowych, a to: a) w dotychczasowych granicach powiatów i b) w granicach powiatów zaprojektowanych.

11. Wyszczególnienie przedsiębiorstw, zakładów i innych objektów majątkowych należących

do powiatowych związków komunalnych, któreby przy wprowadzeniu projektowanych zmian granic miały ulec podziałowi.

Wkońcu zwracam uwagę P. P. Wojewodów, by przy przedkładaniu wniosków mieli na uwadze wskazówki, dotyczące formy tych wniosków, podane do wiadomości w okólniku Min. Spr. Wewn. Nr. 71 z dn. 9 lipca 1923 r. (Nr. AO. 2269) oraz zarządzenie dotyczące terminu przedkładania wniosków w sprawach zmian granic powiatów (okólnik Min. Spr. Wewn. Nr. 36 z dn. 29 stycznia 1927 r. Nr. OL. 12819/27).

Do czasu uzgodnienia granic powiatów autonomicznych z granicami powiatów politycznych na terenie czterech województw południowych powyższe wskazówki mają również zastosowanie do spraw o zmianę granic obszarów działania reprezentacyj powiatowych.

3.

Okólnik Nr. 111 z dn. 2 lipca 1928 r. (Nr. Wojsk. 953/I-28) do wszystkich P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę — spostrzeżenia z przebiegu przeglądu koni 1928 r.

Przesyłając do wiadomości odpis pisma Pana Szefa Szt. Gen. z 26.VI b. r. L. 2855/Og. mob. — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządza co następuje:

1) Powiatowym władzom administracji ogólnej zechce Pan Wojewoda niezwłocznie przypomnieć już wydane poprzednio przez Pana Wojewodę zarządzenia w przedmiocie:

a) kontroli sposobu prowadzenia przez urzędy gminne nowego systemu ewidencji koni zdatnych i niezdatnych dla celów wojskowych,

b) odpowiedniego pouczania ludności o zasadach nowej ewidencji oraz o ważniejszych obowiązkach meldunkowych.

2) Pow. władze administracji ogólnej winny wydać zarządzenia urzędom gminnym, aby księgi ewidencyjne koni zdatnych i niezdatnych były należycie zeszyte względnie oprawione oraz należycie przechowywane i zabezpieczone przed zniszczeniem względnie nadużyciami.

3) Pow. władze administracji ogólnej winny niezwłocznie stwierdzić, czy po zakończeniu przeglądu wręczone naczelnikom gmin wypełnione „dowody tożsamości" zostały doręczone właściwym posiadaczom koni.

4) Odnośnie do handlarzy koni winny pow. władze adm. og. wydać stosowne i celowe zarządzenia, aby powyżsi przestrzegali przepisów meldunkowych i niedopuszczali się nadużyć przez wymienianie paszportów i podstawianie przy obrocie handlowym innych koni.

5) W związku z wprowadzeniem w życie instrukcji dla Urzędów gminnych o prowadzeniu ewidencji koni (Nr. Wojsk. 600/28) wyłoniły się pewne wątpliwości interpretacyjne przepisów tej instrukcji.

Dotyczy to przedewszystkiem § 26 punkt b ustęp ostatni. Ustęp ten pozornie dotyczy tylko punktu „b", jednak faktycznie jak wynika z układu całegu §-u, z uświadomienia sobie kolejności przeprowadzanych czynności, wynikających z punktu „a" i „b" oraz z treści „dowodu tożsamości" — ustęp ten dotyczy również i punktu „a", to znaczy, że i przy wpisywaniu do księgi ewidencyjnej konia, pochodzącego z obcej gminy, obowiązuje również czynność „notowania zmiany w dowodzie tożsamości na stronie 5-ej".

Następnie w § 30-ym, ustęp ostatni, w którym jest mowa o podsumowaniu rubryk, — przez omyłkę drukarską dodano: „i 19". Tekst księgi ewidencyjnej (ks. Z) wskazuje jasno, że podsumowanie tej rubryki nie ma znaczenia.

Zechce Pan Wojewoda wydać pow. władzom admin. og. stosowne wyjaśnienie i zarządzić skreślenie cyfry (19-cie).

Niezależnie od powyższego należy wyjaśnić powiatowym władzom administracji ogólnej, że przewidziane w §-ie 27-ym „dalsze zarządzenia powiatowej władzy administracji ogólnej" należy rozumieć w ten sposób, że przechowywanie „dowodów tożsamości" w aktach urzędu gminnego trwać ma tylko pewien okres czasu. W określonych terminach (1 stycznia i 1 lipca) urząd gminny sporządza szczegółowy wykaz tych „dowodów" i przesyła go wraz z „dowodami" do pow. władzy adm. ogólnej. Raz do roku (1 stycznia) pow. władza adm. ogólnej zbiera wszystkie nadesłane „dowody" za cały ubiegły rok, notuje (skreśla) z ewidencji NN-y zwróconych „dowodów" i przesyła je Urzędowi Wojew., który jako prowadzący ewidencję „dowodów" niszczy je protokularnie (wymieniając w protokule Serję, Nr. dowodu i ostatnie miejsce zameldowania i przyczynę unieważnienia) i przesyła Min. Spraw Wewn. raz do roku wykaz zniszczonych numerów, pozostawiając oryginalne protokuły w swoich aktach.

Sprawozdania o wydaniu przez Panów zarządzeń w związku z niniejszem pismem, oczekuje Min. Spr. Wewn. do dnia 20 lipca b. r.

SZTAB GENERALNY
Oddz. I.
L. 2855/Og. Mob.
Warszawa,
dn. 26.VI.1928 r.
Tel. wewn. 16.

Odpis

Do

Pana Ministra Spraw Wewnętrznych

(Wydział Wojskowy)

w/m.

Ze sprawozdań o przebiegu przeglądu koni, nadsyłanych okresowo przez Dowódców Okręgów Korpusów, wynika, że w wielu wypadkach, pomimo bardzo sumiennej pracy powiatowych władz administracji ogólnej, niektóre urzędy gminne nie-

chętnie stosują się do zarządzeń władz państwowych, a ludność stara się uchylić od obowiązków ciążących na niej w myśl Rozporządzenia Wykonawczego z dnia 23 marca 1928 r.

Poniżej pozwalam sobie podać do wiadomości Pana Ministra cały szereg spostrzeżeń ogólnych z przebiegu akcji przeglądowej.

1) Pisarze gminni nietylko w gminach jednostkowych, ale niejednokrotnie i w gminach zbiorowych nie znają dokładnie Instrukcji M. S. Wewn. L. dz. 600/28, nie wykazują należytego zainteresowania sprawą przeglądu, wskutek czego ludność opieszale wykonywa zarządzenia, powstają opóźnienia w doprowadzeniu koni i t. p. Wyjaśnienia i pouczenia oficerów przeglądowych podczas samego przeglądu nie wystarczają, gdyż po *zakończeniu przeglądu pisarz gminny uważa, że jego czynności też zostały zakończone i nie zajmuje się dalej ewidencją koni.*

2) Księgi ewidencyjne koni w gminach wiejskich nie są oprawiane, a w wielu wypadkach nie są nawet zeszyte. Zachodzi możliwość zniszczenia pojedyńczych arkuszy, zamiany i t. p.

3) W niektórych gminach wypełnione „dowody tożsamości" pozostaną dłuższy czas niewydane ludności, wskutek czego zachodzą wypadki sprzedaży koni do innych gmin bez dowodu tożsamości, który właściciel potem dopiero otrzymuje na konia sprzedanego.

4) Ludność nie wypełnia naumyślnie, a czasem przez nieświadomość, obowiązków meldunkowych po kupnie konia.

5) Handlarze sprzedają konie z „dowodem tożsamości" wydanym na zupełnie innego konia. Nabywca, (częstokroć nie umiejący czytać) nie jest w stanie stwierdzić czy otrzymał właściwy dowód.

6) Handlarze nie meldują o kupnie konia i sprzedają go z „dowodem tożsamości" w którym wpisany jest jeszcze poprzedni właściciel. Czasem koń przechodzi w ten sposób przez ręce kilku handlarzy.

7) Na jarmarkach i targach niema kontroli, która mogłaby zmusić do przedstawienia właściwego „dowodu tożsamości".

Komunikując powyższe — proszę Pana Ministra o wydanie organom władz administracyjnych i policji państwowej zarządzeń mających na celu: pouczenie ludności, nauczenie jej szanowania „dowodu tożsamości", zmuszenie do zachowania obowiązków meldunkowych i ukrócenie nadużyć.

Szef Sztabu Generalnego

(—) *Piskor*

Generał Dywizji

4.

Okólnik Nr. 112 z dnia 3 lipca 1928 r. (Nr. Wojsk. 977/1/28) do wszystkich P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie odroczenia służby wojsk. studentom 1905 rocznika zaliczanym dwukrotnie do kat „B", a ostatnio do kat. „A".

Wśród poborowych obowiązanych do stawienia się na komisjach pob. w roku bieżącym byli studenci poborowi rocznika 1905, których stosunek do służby wojskowej został dopiero na tych komisjach ostatecznie ustalony z powodu dwukrotnego zaliczania poprzednio do kat. „B".

W razie wniesienia przez takich poborowych skwalifikowanych ostatnio do kat. „A" próśb o odroczenie służby wojskowej, mogła przy rozpatrywaniu tych próśb powstać wątpliwość, czy w związku z postanowieniem p. 2 art. 61 ust. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. Nr. 46 p. 458 z 28 r.) odroczenie służby wojskowej może im być udzielone.

Wątpliwość ta będzie usunięta w opracowanem rozporządzeniu wykonawczem do ust. wojsk. Zanim jednak to nastąpi Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Min. Spr. Wojsk. wyjaśnia, że studentom tym, t. j. takim z pośród poborowych rocznika 1905, którzy na komisjach w chwili poboru ich rocznika oraz w roku następnym zaliczeni byli do kat. „B", a w roku bieżącym skwalifikowani zostali do kat. „A", przysługuje prawo do odroczenia służby wojskowej z tytułu studjów do 25 lat życia.

Wobec powyższego zechce Pan Wojewoda wydać zarządzenie podległym powiatowym władzom admin. ogólnej, aby podania osób, o których wyżej mowa były traktowane narówni z podaniami studentów—pob. 1907 zakwalifikowanych w roku b. do kat. „A" i uprawnionych do odroczenia sł. wojsk. na podstawie art. 61 p. 2 u. w.

5.

Okólnik Nr. 113 z dnia 6 lipca 1928 r. (Nr. OP. 1872/6 R. 28) do wszystkich P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu w Warszawie w sprawie nadania tytułów służbowych urzędnikom III kategorji.

Prezydjum Rady Ministrów pismem z dnia 16 maja 1928 r. Nr. 9493 wyjaśniło: 1) że wykazy stanowisk służbowych (Dz. Ust. R. P. Nr. 64 z r. 1924 poz. 631 — § 2) wprowadzone zostały dla celów stabilizacyjnych i 2) że wobec tego uchwalone w roku 1925 i zatwierdzone na r. 1926 w tych samych ramach przez Radę Ministrów wykazy stanowisk nie stanowią przeszkody do nadawania tytułów urzędnikom, nie mieszczącym się w ramach zatwierdzonych wykazów stanowisk, gdyż ustawa o państwowej służbie cywilnej nie czyni pod względem prawa do tytułu żadnej różnicy pomiędzy urzędnikiem ustalonym a nieustalonym, względnie prowizorycznym.

Ze względu na powyższe, uzupełniając okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 21 marca 1928 r. Nr. 41/OP. 1872/1-R-28, zarządzam nadanie tytułów służbowych mianowanym defini-

tywnie lub prowizorycznie (do odwołania) urzędnikom III kategorji, przyczem należy się kierować zasadami, podanemi w okólniku Nr. 81/OP 3081/1-R-28.

6.

Okólnik Nr. 114 z dn. 4 lipca 1928 r. (Nr. OP. 4124/1-R-28) do wszystkich P.P. Wojewodów, P. Komisarza Rządu w Warszawie i P. Naczelnika Urzędu do Spraw Mniejszości w Katowicach w sprawie podwyższenia szczebla uposażenia starszym woźnym, liczącym ponad 27½ lat służby.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 18 czerwca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 65 poz. 594) przyznano wyższe szczeble uposażenia tym starszym woźnym w urzędach administracji państwowej, którzy w dniu 1 stycznia 1926 r. liczyli ponad 25 lat służby, przyczem jednak prawo do faktycznej podwyżki uposażenia z tego tytułu przysługuje dopiero od 1 lipca 1928 r.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, powołując się na okólnik swój z dn. 16.I.1926 r. Nr. 9 AP. 191, wyjaśnia, że wykonanie rozporządzenia z 18 czerwca 1928 r. polegać będzie w praktyce na podwyższeniu z dniem 1 lipca 1928 r. uposażenia starszych woźnych w XIII grupie:

a) o *jeden* szczebel, jeżeli starszy woźny liczył w dniu 1 lipca 1928 r. ponad 27½ lat służby lub

b) o *dwa* szczeble, jeżeli liczył w tym terminie ponad 32½ lat służby.

Należy przytem mieć na uwadze, że:

1) czas służby określa się ściśle według art. 14 ustawy o państwowej służbie cywilnej, powołanego w art. 91-ym tej ustawy;

2) rozporządzenie Rady Ministrów z 4.XI 1925, Dz. Ust. Nr. 118 poz. 847, dotyczy tylko woźnych mianowanych definitywnie lub prowizorycznie, nie dotyczy przeto woźnych kontraktowych; świeżo wydane zaś rozporządzenie uzupełniające z 18.VI.1928 r. nie ma nawet zastosowania do woźnych prowizorycznych, ponieważ żaden funkcjonarjusz prowizoryczny nie może mieć doliczonych do czasu służby przez Komisję weryfikacyjną lat z przed wskrzeszenia Państwa Polskiego;

3) rozporządzenie ma charakter doraźnego zaszeregowania do grupy i szczebla uposażenia i wyklucza możność zaliczania na przyszłość woźnych do grup i szczebli w miarę osiągania przez nich podanych w rozporządzeniu lat służby, jak to bowiem zaznaczono w okólniku Nr. 9/AP. 191 z 16.I.1926 r. posuwanie woźnych do wyższych grup odbywa się normalnie na ogólnych zasadach awansu (art. 107 o państwowej służbie cywilnej), posuwanie zaś do wyższych szczebli — trybem, określonym w art. 6 ustawy uposażeniowej z 9.X 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 116 poz. 924).

7.

Okólnik Nr. 115 z dn. 5 lipca 1928 r. (Nr. OP. 4125/1R-28) do wszystkich P. P. Wojewodów, P. Komisarza Rządu w Warszawie i P. Naczelnika Urzędu do Spraw Mniejszości w Katowicach w sprawie danych liczbowych o ruchu służbowym i o personelu władz i urzędów, podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Wobec podniesionych przez niektóre Urzędy wątpliwości co do sposobu wypełniania wykazów A, B, C i K, dotyczących statystyki personalnej, wprowadzonej zarządzeniem P. Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 14 listopada 1927 r. Nr. OP. 1283/27, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, co następuje:

1) Pod wyrażeniem „początek kwartału" sprawozdawczego należy rozumieć *godzinę 0* (t. j. 12 w nocy) dnia 1 stycznia, 1 kwietnia, 1 lipca i 1 października; pod wyrażeniem zaś „koniec kwartału" sprawozdawczego — *godzinę 24* (t. j. 12 w nocy) dnia 31 marca, 30 czerwca, 30 września i 31 grudnia.

Moment zatem, będący końcem danego kwartału jest jednocześnie momentem rozpoczynającym kwartał następny. Z tego wynika, że w wykazach według wzorów A, B i C dla wypełnienia rubryki „z początkiem kwartału było urzędników" (wzgl. funkcjonarjuszów p. p. lub funkcjonarjuszów niższych) *należy tylko przepisać bez zmiany odnośne liczby ze sprawozdania za kwartał poprzedni, mianowicie z rubryki „stan z końcem kwartału"*.

2) Zwolnienia ze służby oraz przeniesienia w stan spoczynku lub w stan nieczynny, dokonane z ostatnim dniem danego kwartału, powinny być uwidocznione w rubryce „Ubyło" w tymże kwartale nawet wtedy, gdy odnośny dekret brzmi (błędnie): „przenoszę Pana w stan spoczynku z dniem 1 stycznia, 1 kwietnia, 1 lipca lub 1 października", gdyż oczywistą jest rzeczą, że i wówczas końcem czynnej służby jest dzień 31 grudnia, 31 marca, 30 czerwca lub 30 września.

3) Jeżeli funkcjonarjusz rozpoczyna służbę pierwszego dnia danego kwartału (np. 1 lipca), powinien być uwidoczniony w rubryce „przybyło" za ten kwartał, a bynajmniej nie w rubryce „z początkiem kwartału było", ponieważ faktyczny początek służby przypada później, niż na godzinę 0, która, jak wyjaśniono w punkcie 1), stanowi początek kwartału.

4) Awanse funkcjonarjuszów do wyższych stopni służbowych lub grup uposażenia powinny być uwidocznione w następujący sposób:

Jeżeli w tekście nominacji awansowej nie oznaczono terminu, od którego awans ma się liczyć, to za dzień posunięcia do wyższego stopnia uważa się datę nominacji.

Jeżeli zaś termin (późniejszy od daty nominacji) oznaczono w samym tekście nominacji np.

„mianuję Pana z dniem 1 lipca .... w VII stopniu służbowym", to za moment posunięcia do wyższego stopnia uważa się *koniec kwartału poprzedniego* (godzina 24 dnia 30 czerwca); w tym tedy kwartale (II-gim) należy nominata wykazać w rubryce „ubyło" jako urzędnika VIII stopnia, a w rubryce „przybyło" jako urzędnika VII stopnia służbowego.

5) Zgodnie z powyższemi wyjaśnieniami wykaz według wzoru K, sporządzony na 1 stycznia, powinien wykazać tę samą ilość urzędników co rubryka „stan z końcem kwartału" wykazu A, sporządzonego za kwartał IV roku ubiegłego; podobnie wykaz K na 1 lipca powinien co do ilości personelu zgadzać się ze stanem z końcem kwartału II-go, podanym w wykazie A za ten kwartał.

8.

Okólnik Nr. 116 z dn. 3 lipca 1928 r. (Nr. SG. 907/1/28) do wszystkich P. P. Wojewodów (z wyjątkiem Śląskiego) i P. Prezydenta m. st. Warszawy w sprawie opłat za wywóz śmieci.

Przesyła się do wiadomości.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. SG. 907/1/28.
W d. 26.V.1928 r.
L. Sa. 7725 ex 1928.
Warszawa, dn. 3.VII.1928 r.

Odpis

Do
Pana Wojewody
we Lwowie

W reskrypcie zatwierdzającym uchwały Rady Przybocznej we Lwowie z dn. 21 stycznia i 1 lutego b. r. i statut o poborze opłaty gminnej za wywóz śmieci, polecił Pan Wojewoda skreślić w § 1 statutu słowo „jedynie", motywując swe żądanie brakiem podstawy prawnej dla przyznania prawa wyłączności Miejskiemu Zakładowi Czyszczenia do wywozu śmieci.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę Pana Wojewody na treść art. 1 pkt. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (Dz. Ust. Nr. 32 poz. 311), który obowiązek usuwania śmieci i odpadków z poszczególnych posesyj w gminach, liczących powyżej 10.000 mieszkańców, nakłada wyłącznie na gminy.

Pozatem Min. Spraw Wewnętrznych zaznacza, że i po skreśleniu słowa „jedynie" w § 1 statutu, tenże jest zgodny z cytowanem Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej, gdyż z § 1 statutu w redakcji ustalonej przez Pana Wojewodę:

„wywóz śmiecia z wszystkich realności prywatnych i publicznych uskutecznia Miejski Zakład Czyszczenia miasta",

wynika wyłączne do tego prawo Zakładu Miejskiego.

9.

Okólnik Nr. 117 z dnia 7 lipca 1928 r. (Nr. AP. 3533/6) do wszystkich P. P. Wojewody i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy, w sprawie godzin handlu i godzin otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych.

W związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej z dn. 22.III.28 r. (Dz. Ust. Nr. 38, poz. 364), w sprawie w nagłówku wymienionej, które weszło w życie z dn. 9 kwietnia 1928 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Min. Pracy i Opieki Społ. i z Min. Przemysłu i Handlu zwraca przedewszystkiem uwagę na postanowienie *art. 10* tego rozporządzenia, które wymaga spiesznego zrealizowania. W celu zapobieżenia zbyt daleko idącym rozbieżnościom przy regulowaniu sprawy godzin handlu przez poszczególne powiatowe władze administracji ogólnej, wskazane jest, aby p.p. Wojewodowie opracowali w porozumieniu z okr. insp. pracy instrukcje o charakterze ogólnym, któremi by mogły kierować się te władze przy ustaleniu godzin otwierania i zamykania sklepów, miejsc zawodowej sprzedaży, oraz zakładów wymienionych w omawianym rozporządzeniu. W instrukcjach tych należy ustalić pewne wytyczne, co do określenia godzin otwierania i zamykania poszczególnych *kategoryj* (rodzajów) sklepów i zakładów biorąc pod uwagę potrzeby ludności i ewent. przyjęte zwyczaje i odrębności, oraz przyjęte godziny wypoczynkowe i t. p. Zaznacza się przytem, że czas otwarcia w żadnym razie nie może przekraczać norm ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.

Przed rozesłaniem tych instrukcyj zechcą p.p. Wojewodowie nadesłać je Ministerstwu do przejrzenia.

Ponadto do poszczególnych postanowień rzeczonego rozporządzenia Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia:

Do art. 2. Do czasu wydania rozporządzenia, o którem mowa w art. 13 za sklepy spożywcze uważać należy sklepy, które zajmują się wyłączną lub przeważającą w oczywisty sposób sprzedażą artykułów spożywczych, stanowiących ich główny przedmiot handlu, przyczem handle winnokolonjalne uważa się za sklepy spożywcze.

Do art. 4. W zwiazku z tym artykułem Ministerstwo zwraca uwagę na jego sprostowanie ogłoszone w Dzien. Ust. R. P. Nr. 57, poz. 545.

Zechcą Panowie wydać zarządzenia, zmierzające do ukrócenia nadużyć, polegających na korzystaniu z przepisów tego artykułu (dotychczas par. 7 rozp. z dn. 23.VI.23 r. Dz. U. Nr. 70 poz. 571 i Dz. U. Nr. 32 poz. 335 rok 1924), nietylko przez budki i kioski, ale także przez sklepy. Sklepy ze sprzedażą cukrów, owoców oraz napojów chłodzących w żadnym razie nie mogą być uważane za kioski i budki, objęte przepisami art. 4.

Do art. 5. Wymieniona w tym artykule sprzedaż uliczna gazet i czasopism, oraz wyrobów tytoniowych dotyczy dni powszednich. W spra-

wie sprzedaży tych artykułów w niedziele i dni świąteczne zostaną wydane nowe zarządzenia, a do czasu ich wydania należy stosować przepisy dotychczasowe, zawarte w par. 15 p. 3 rozporządzenia z dn. 23.VI.1923 r.

Sprawa poruszona *w art. 6* wymaga analogicznego uregulowania jak przewidziane powyżej odnośnie art. 10 Ministerstwo zauważa, że końcowe postanowienie ust. 1 art. 10 (co do jednolitości godzin) ma i w tym wypadku zastosowanie z tem jednak, że godziny otwierania i zamykania różnią się dla poszczególnych *kategoryj przemysłowych* jadłodajni. Przepis ustępu drugiego art. 6 pozostawia swobodnemu uznaniu powiatowych władz administracji ogólnej, sprawę przedłużenia godzin otwarcia dla poszczególnych jadłodajni. Ministerstwo zaznacza jednak z całym naciskiem, że z uprawnienia tego władze winny korzystać z wielką ostrożnością w możliwie ograniczonych rozmiarach i tylko wówczas, gdy warunki miejscowe czynią wyjątek taki konieczny. Pozwolenia mogą być wydawane tylko takim zakładom, które dają wszelką gwarancję, że takiego pozwolenia nie nadużyją zwłaszcza z uszczerbkiem bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zwraca się przytem uwagę, że pozwolenia mogą być wydawane tam tylko, gdzie przedłużenie godzin nie powoduje specjalnego zakłócenia spokoju mieszkańców i gdzie wykonywanie nadzoru policyjnego jest ułatwione. Nie należy również dopuszczać umożliwienia tą drogą nieuzasadnionej konkurencji.

Do art. 7. Przepis ust. 1-go należy rozumieć w ten sposób, że od chwili otwarcia do zamknięcia sklepu nie może upłynąć więcej niż 10 godzin względnie 12 godzin, wobec czego wszelkie przerwy (np. przerwa obiadowa), jakie zostałyby wprowadzone przez kupca w czasie których sklep byłby zamknięty, nie upoważniają do przedłużenia godzin otwarcia sklepu. Władze powołane do określenia godzin handlu nie mogą wprowadzać przymusowych przerw w gminach miejskich w czasie godzin handlu.

Postanowienie ustępu 2-go *art. 7-go.* ma w istocie na celu umożliwienie ludności wiejskiej, której warunki pracy mają charakter specjalny, czynienia zakupów przed i po czasie pracy. Przepis ten wiąże się ściśle z ustępem trzecim art. 8-go, który dopuszcza przedłużenie godzin otwarcia sklepów w gminach wiejskich w miesiącach letnich do godz. 21. W ten sposób władze, regulujące godziny orwarcia, mają możność odpowiednio do potrzeb ludności wiejskiej określać godziny otwierania i zamykania sklepów. Ministerstwo zauważa jednak, że te odrębne traktowanie godzin otwarcia w gminach wiejskich zależne jest od uznania władzy i winno mieć miejsce w razie rzeczywistej potrzeby, stosownie do warunków pracy ludności wiejskiej.

Do art. 8 ust. 1. Władza powołana do ustalania godzin handlu nie jest upoważniona do przedłużania godzin handlu, objętego tym ustępem ponad godzinę 19-tą.

Odnośnie ustępu drugiego tego artykułu, Ministerstwo zaznacza, że dana tym ustępem możność otwierania sklepów spożywczych etc. do godz. 20-ej, w żadnym razie nie może pociągać za sobą przedłużenia czasu otwarcia tych sklepów ponad 12 godzin, przewidziane w art. 2. Sklepy takie zatem, o ile mają być otwarte do godziny 20-ej, winny być otwierane rano o godzinę później niż w inne dni powszednie. Uregulowanie tej sprawy winno nastąpić jednolicie i zgodnie z przepisami art. 10, przyczem Min. zaznacza, że dla ludności ma ważniejsze znaczenie wcześniejsze otwieranie sklepów spożywczych niż późniejsze ich zamykanie i na tę okoliczność należy zwrócić uwagę.

To samo dotyczy zakładów fryzjerskich, które nie mogą być w żadnym razie otwarte dłużej niż 12 godzin w soboty i dni przedświąteczne.

Ministerstwo zwraca uwagę, że z chwilą nastąpienia godziny zamknięcia danego zakładu, drzwi wejściowe winny być zamknięte i interesanci nie mogą być do zakładu wpuszczani, a jedynie mogą być wypuszczane osoby znajdujące się w zakładzie w chwili jego zamknięcia, po ich załatwieniu.

Szczególniejszą uwagę zwrócić należy na postanowienia *art. 12,* które mają na celu zapobieżenie prowadzeniu handlu zamaskowanego i nieuczciwej konkurencji. Władze i organa wykonawcze winny baczyć, aby uniedostępnienie towarów w godzinach nieprzeznaczonych do handlu było rzeczywiste. Rozporządzenie przewidziane w art. 13 będzie zawierać bliższe wskazówki, co do postanowienia ustępu trzeciego art. 12-go.

Art. 14 daje możność p. p. Wojewodom (p. Komisarzowi Rządu) normować specjalne godziny otwarcia sklepów i zakładów na targach i wystawach ogólnokrajowych i międzynarodowych. Ustalanie tych godzin winno mieć miejsce odpowiednio do rodzaju i charakteru takiej imprezy i potrzeb zwiedzających. Nie mogą być przedłużane godziny handlu w sklepach i pawilonach na wystawie, jeśli np. sama wystawa w tym dziale lub pawilonie jest w tych godzinach zamknięta i t. p. Ponadto Ministerstwo zauważa, że postanowienie tego artykułu w żadnym razie nie dotyczy jakichkolwiek sklepów i zakładów poza obrębem wystawy lub targu, np. w mieście, przed wejściem na wystawę i t. p.

W zakończeniu Ministerstwo zaznacza, że omawiane rozporządzenie pod żadnym względem i w żadnym kierunku nie narusza przepisów ustaw ochronnych o *czasie pracy pracowników najemnych.* Należy ściśle przestrzegać, aby czas pracy przewidziany w tych ustawach w żadnym wypadku nie był przekraczany. Zauważa się, że sankcje karne za wykroczenia przeciwko przepisom o czasie pracy pozostają w dalszym ciągu w mocy i winny być bezwzględnie stosowane. W wypadkach np. gdy nastąpi wykroczenie przeciwko przepisom o godzinach handlu (np. niezamknięcie sklepu w godzinie ustalonej) i wykroczenie to połączone będzie z przetrzymaniem pracownika ponad dozwolony czas pracy, winny winien być pociągnięty do odpowiedzialności tak w drodze administracyjnej

(za przekroczenie przepisów o godzinach handlu), jak i w drodze sądowej (za przekroczenie przepisów o czasie pracy). Na powyższe Ministerstwo zwraca szczególną uwagę, należy się bowiem spodziewać, wobec przedłużenia godzin handlu dla niektórych kategoryj sklepów i zakładów, że usiłowanie naruszania przepisów w czasie pracy będzie częściej miało miejsce i usiłowaniom tym należy zapobiec z całą energją.

10.

Okólnik Nr. 118 z dn. 5 lipca 1928 r. (Nr. SF. 2624/1/28/Turzysk) do wszystkich P. P. Wojewodów (z wyj. P. Wojewody w Łucku i Katowicach) i Magistratu m. st. Warszawy w sprawie odsetek od zaległych kosztów leczenia.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła do wiadomości.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Nr. SF. 2624/1/28 Turzysk. Odpis
W. d. 21.VI.1928 r. Nr. 2512/SM.
Warszawa dn. 5.VII.1928 r.

Do
Pana Wojewody
w Łucku

Zwracając załączniki wymienionego w nagłówku sprawozdania Pana Wojewody, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że wobec brzmienia art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 382) i stosownie do postanowień art. 24 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 36, poz. 342) koszty leczenia *w szpitalach publicznych* są należnościami publiczno-prawnemi i ściągane być mają w trybie administracyjnym przy zastosowaniu postanowień ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

11.

Okólnik Nr. 119 z dn. 7 lipca 1928 r. (Nr. OP.4236/R/28) do wszystkich P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu w Warszawie w sprawie list starszeństwa urzędników.

Na skutek wątpliwości, podniesionych w związku z treścią ostatniego ustępu okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 19 listopada 1927 r. Nr. 196/OP.1324, Ministerstwo wyjaśnia, że wykazując dla celów ewidencyjnych na listach starszeństwa *pracowników kontraktowych*, otrzymujących wynagrodzenie z etatów, przeznaczonych dla właściwych stanowisk służbowych, należy rubryki 5, 6 i 7 listy pozostawiać niewypełnione jako nie mające zastosowania do osób, pozostających w prywatno-prawnym stosunku służbowym.

12.

Okólnik Nr. 120 z dn. 9 lipca 1928 r. (Nr. Apr. 323/10/28) do P. P. Wojewodów (wszystkich) — przesyłanie prób zaczynów i mąki.

Powołując się na pismo swe z dnia 10.IV.28 r. Nr. Apr. 323/2-28 w sprawie Wojewódzkich Komisyj do badania wypieku chleba, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi P. Wojewodę o wydanie zarządzenia, by próbki zaczynów i mąki pobierane przy lustrowaniu piekarń, narazie nie były wysyłane do pracowni Ogólnopaństwowej Komisji do badania wypieku chleba przy Politechnice Warszawskiej u prof. Iwanowskiego, lecz do odnośnych państwowych zakładów badania środków żywności.

Zarządzenie powyższe spowodowane jest koniecznością przeprowadzenia przez prof. Iwanowskiego terminowych prac z innej dziedziny badań.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w czasie właściwym zawiadomi Pana Wojewodę o wznowieniu badań zaczynów i mąki w laboratorjum prof. Iwanowskiego.

13.

Okólnik Nr 121 z dn. 6 lipca 1928 r. (Nr. OB.1287/28) do wszystkich P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy — przesyłanie falsyfikatów.

do wiadomości i wydania stosownych zarządzeń.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VII. 1065/2 Odpis
Warszawa, dn. 20.VI.1928 r.

Okólnik Nr. 81.

Do wszystkich izb skarbowych oraz Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach w sprawie przesyłania falsyfikatów.

Zgodnie z postanowieniem 11 p. a przepisów o przyjmowaniu i wymianie uszkodzonych

oraz zatrzymywania fałszywych znaków pieniężnych walorów państwowych i innych państwowych znaków wartościowych, które to przepisy przesłano izbom skarbowym przy zarządzeniu tut. z dn. 13 października 1927 r. L. D. VII.3028/2, Państwowe Zakłady Graficzne w razie stwierdzenia fałszerstwa lub podrobienia znaku pieniężnego — przesyłają falsyfikat wraz z orzeczeniem i jednym egzemplarzem protokółu do prokuratora przy sądzie okręgowym miejsca zatrzymania falsyfikatu.

Ponieważ niejednokrotnie zdarzało się, że osoby, u których zatrzymano fałszywe lub podrobione walory, zwracały się do kas z żądaniem wyjaśnień w sprawie tych walorów, kasy zaś, nie posiadając wiadomości o wynikach ekspertyzy, nie mogły udzielić stronie należytej odpowiedzi, Ministerstwo Skarbu zarządzeniem z dn. 16 maja 1928 r. L: D. II.782/I upoważniło Państwowe Zakłady Graficzne do przysyłania orzeczeń, dotyczących fałszywych znaków pieniężnych wraz z jednym egzemplarzem protokółu i falsyfikatami do dochodzenia prokuratorskiego *za pośrednictwem tych kas skarbowych* (*urzędów*), które dane falsyfikaty przesłały Państwowym Zakładom Graficznym celem przeprowadzenia ekspertyzy.

Izba skarbowa (Urząd Wojewódzki) zarządzi, aby otrzymywane z Państwowych Zakładów Graficznych dowody, o których wyżej mowa, były *niezwłocznie* przesyłane do dochodzenia prokuratorskiego, po stosownem odnotowaniu w księdze zatrzymanych przez kasę wątpliwych walorów (wz. N. 7 do § 46 Instr. dla kas skarb.).

Zarazem oznajmia się, że falsyfikaty obiegowych monet metalowych Mennica Państwowa będzie kierowała *bezpośrednio do dochodzenia prokuratorskiego*, przy jednoczesnem zawiadomieniu o tem kas skarbowych (urzędów), które przesłały dane falsyfikaty Mennicy Państwowej celem przeprowadzenia ekspertyzy.

Wszystkim władzom centralnym

(oprócz Ministerstwa Poczt i Telegrafów)

w/m

do wiadomości z prośbą o wydanie stosownych zarządzeń podległym urzędom.

Zarazem nadmienia się, że przepisy o przyjmowaniu i wymianie uszkodzonych oraz zatrzymywaniu fałszywych znaków pieniężnych, walorów państwowych i innych państwowych znaków wartościowych, zatwierdzone uchwałą Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 1927, ogłoszone zostały w Nr. 219 Monitora Polskiego z 1927 r.

14.

Okólnik Nr. 122 z dnia 11 lipca 1928 r. (Nr. OB. 1222/28) do P. P. Wojewodów (z wyj. Krakowskiego) w sprawie kosztów podróży urzędników w związku z postępowaniem administracyjnem.

do wiadomości i stosowania.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. OB. 1222/28.
Warszawa, dn. 11.VII. 1928 r.

Odpis

Do

Pana Wojewody

w Krakowie.

Na sprawozdanie tamt. z dnia 23 maja b. r. Nr. AD. 5590/1/1928 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oznajmia, że postanowienia pp. 1 i 2 art. 105 rozporządzenia z dn. 22. III. 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. Ust. R. P. Nr. 36 p. 341) dają dostateczną podstawę prawną do wliczania do kosztów postępowania administracyjnego również kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych w wypadkach, gdy koszty te urosły wskutek winy strony, względnie poniesione zostały w interesie lub na prośbę strony.

O ile wspomniane koszty wynikają z potrzeby dokonania oględzin na miejscu, to obciążałyby stronę na podstawie punktu 2 art. 105 powołanego rozporządzenia.

Zaznacza się, że w myśl p. 5 art. 106 od decyzji władz o zwrocie kosztów podróży oraz kosztów, przewidzianych w art. 105 p. 3, niema odwołania, jednak władza, wymierzająca koszty, winna je wymierzać zawsze w granicach p. 1 art. 105.

Zwraca się jeszcze uwagę na ostatnie zdanie tego ostatniego przepisu, według którego stronę obciążają tylko te koszty poniesione w interesie lub na prośbę strony, które nie wynikają z ustawowego obowiązku władzy, to znaczy — z przewidzianego w ustawie obowiązku władzy do ponoszenia tych kosztów.

15.

Okólnik Nr. 123 z dn. 12 lipca 1928 r. (Nr. OL. 178/5) do wszystkich P.P. Wojewodów (z wyj. Śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie nadzoru policji państwowej nad narzędziami mierniczemi w obrocie publicznym.

Dla uniknięcia możliwych wątpliwości Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, ze postanowienia art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 257) nie uchylają obowiązków policji wynikających z art. 21 Dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 211).

16.

Okólnik Nr. 124 z dnia 11 lipca 1928 r. (Nr. Wojsk. 1019/1/28) do Panów Wojewodów (wszystkich) i Pana Komisarza Rządu m. Warszawy w sprawie odroczenia służby wojsk. uczniom przedostatniej klasy średn. zakł. naukowych.

Do władz administracji ogólnej wpływają prośby o odroczenie służby wojskowej uczniom średnich zakładów naukowych zakwalifikowanym do kat. „A“, którzy nie przekroczyli granicy wieku, określonej w art. 61 ustawy o powszechnym obow. wojskowym.

Prośby te są z reguły z uwagi na postanowienie p. 1 art. 61 powołanej ustawy załatwiane odmownie o ile dany poborowy nie jest uczniem ostatniej klasy średn. zakładu naukowego.

Z końcem jednak roku szkolnego poborowy — uczeń może uzyskać promocję do ostatniej klasy, a wówczas odpowiadałby już warunkom, wymaganym art. 61 ust. wojsk.

Wobec powyższego zechce p. Wojewoda (P. Komisarz Rządu) wydać podległym władzom admin. ogólnej zarządzenie, aby uczniów przedostatnich klas, którzy granicy wieku określonej w art. 61 ust. wojsk. nie przekroczyli, a którzy w końcu roku szkolnego wykażą się promocją do ostatniej klasy traktować, jako uczniów ostatniej klasy i — udzielać im odroczeń służby wojskowej na podstawie powołanego już art. 61 u. w.

17.

Okólnik Nr. 125 z dnia 12 lipca 1928 r. (Nr. SS. 1472 (lokale) 28) do wszystkich P. P. Wojewodów (z wyjątkiem Śląskiego) w sprawie dostarczenia lokali i sprzętów Komisjom wyborczym do izb przemysłowo-handlowych.

Na skutek pisma Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 15.VI b. r. Nr. P. P. 4972 w sprawie powołanej w nagłówku, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca P. P. Wojewodom uwagę na treść ust. 3 art. 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o izbach przemysłowo-handlowych (Dz. U. Nr. 67 p. 591) na mocy którego to przepisu gminy miejskie na żądanie komisarzy wyborczych lub upoważnionych członków głównych, bądź miejscowych komisyj wyborczych do przeprowadzenia wyborów do izb przemysłowo-handlowych mają obowiązek za odpowiednią zapłatą dostarczać lokali i sprzętów dla wymienionych głównej i miejscowych komisyj wyborczych.

Ze względu na wszczętą już akcję przeprowadzenia w niedługim czasie na całym obszarze Państwa wyborów do izb przemysłowo-handlowych, zechcą P. P. Wojewodowie zwrócić zainteresowanym związkom komunalnym uwagę na ciążące na nich w powyższym zakresie obowiązki i zarządzić, aby we właściwym zakresie udzieliły pomocy głównym i miejscowym Komitetom Wyborczym.

18.

Okólnik Nr. 126 z dn. 13 lipca 1928 r. (Nr. OP. 4091/1-R-28) do wszystkich P.P. Wojewodów, P. Komisarza Rządu w Warszawie oraz P. Komendanta Głównego Policji Państw. w sprawie kosztów leczenia umysłowo chorych emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

W kwestji intepretacji art. 42 ustawy emerytalnej z dnia 11.XII.1923 r. (Dz. Ust. Nr. 6 poz. 46) oraz § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 26.3.1924 r. (Dz. Ust. Nr. 32 poz. 320) Ministerswo Skarbu w porozumieniu z Prezydjum Rady Ministrów, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwem Spraw Wojskowych udzieliło pismem okólnem z dnia 26.VI.1928 r. L. D. I. 7435/5/28 następującego wyjaśnienia:

1) Postanowienia art. 42 ustawy emerytalnej odnoszą się jedynie do tych emerytowanych fukcjonarjuszów państwowych, wymienionych w artykule 2 ustawy emerytalnej, którzy przeszli w stan spoczynku po dniu 1 października 1923 r., natomiast postanowienia art. 56 i 57 ustawy emerytalnej odnoszą się do tych emerytowanych zawodowych wojskowych, którzy przeszli w stan spoczynku z czynnej służby w Wojsku Polskiem po dniu 1 listopada 1918 r.

2) Emerytowany funkcjonarjusz państwowy — względnie emerytowany zawodowy wojskowy — umysłowo (psychicznie) chory, będzie

umieszczony na koszt Skarbu Państwa w zakładach dla umysłowo chorych, państwowych lub samorządowych, o ile zajdą łącznie następujące warunki:

a) na wniosek sądownie ustanowionego kuratora,

b) na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej, przewidzianego w art. 14 ustawy emerytalnej oraz,

c) w braku innych środków utrzymania prócz emerytury.

3) Wniosek o umieszczenie umysłowo chorego emerytowanego funkcjonarjusza państwowego — względnie emerytowanego zawodowego wojskowego — składa odnośny kurator tej Izbie Skarbowej (Wydziałowi Skarbowemu Województwa Śląskiego), która wypłaca zaopatrzenie emerytalne interesowanemu, a Izba Skarbowa (Wydział Skarbowy Województwa Śląskiego) zarządza badanie emeryta przez komisję lekarską I instancji — względnie komisję wojskowo-lekarską — oraz zarządza badanie stosunków majątkowych i na podstawie wyników tych badań albo wyraża zgodę na umieszczenie emeryta w zakładzie dla umysłowo chorych na koszt Skarbu Państwa z równoczesnem zawieszeniem wypłaty emerytury od pierwszego następującego miesiąca po dniu umieszczenia i ewentualnem przyznaniem zaopatrzenia dla żony i dzieci emerytowanego funkcjonarjusza państwowego, albo też udziela odmownej decyzji dla braku warunków.

W wypadku umieszczenia emerytowanego zawodowego wojskowego na koszt Skarbu Państwa w zakładzie dla umysłowo chorych, państwowym lub samorządowym, Izba Skarbowa winna bezzwłocznie zawiadomić, o ile chodzi o zawodowego szeregowego — Dowódcę Okręgu Korpusu, który wymierzy zaopatrzenie emerytalne, o ile zaś chodzi o zawodowego oficera — Ministerstwo Spraw Wojskowych Departament Intendentury — a to celem przyznania żonie i dzieciom zasiłku w wysokości pensji wdowiej i sierocej.

4) Przeciw odmownej decyzji Izby Skarbowej (Wydziału skarbowego Województwa Śląskiego) składający wniosek ma prawo sprzeciwu w terminie dni 14-u do Ministerstwa Skarbu za pośrednictwem tej władzy, która udzieliła odmownej decyzji i wówczas ta władza, jeżeli podstawą decyzji było orzeczenie komisji lekarskiej, zarządza w razie potrzeby zbadanie emeryta przez komisję lekarską II instancji — względnie komisję wojskowo-lekarską odwoławczą — poczem przedkłada sprawę do rozstrzygnięcia Ministerstwu Skarbu.

Władzy skarbowej przed wydaniem orzeczenia co do umieszczenia umysłowo (psychicznie) chorego emeryta w zakładzie dla umysłowo chorych na koszt Skarku Państwa przysługuje prawo odwołania od orzeczenia komisji lekarskiej I instancji — względnie komisji wojskowo lekarskiej — stwierdzających konieczność takiego umieszczenia, do komisji lekarskiej II instancji — względnie komisji wojskowo lekarskiej odwoławczej.

5) Koszty leczenia i utrzymywania emeryta przez czas pobytu w zakładzie dla umysłowo chorych ponosi Skarb Państwa z części 18-ej budżetu z § 1 — względnie 2 — przyczem koszty te mogą być zaliczone od pierwszego następującego miesiąca po dniu umieszczenia.

Emerytowani funkcjonarjusze państwowi do X grupy uposażenia włącznie sędziowie i prokuratorowie i kandydaci na stanowiska sędziowskie oraz emerytowani oficerowie zawodowi — mają być umieszczeni i leczeni w zakładzie dla umysłowo (psychicznie) chorych według II klasy, wszyscy inni emerytowani funkcjonarjusze państwowi oraz emerytowani zawodowi szeregowi do chorążego włącznie według klasy III i według tych norm będą zwracane koszty leczenia i utrzymania przez Skarb Państwa.

Ponieważ umieszczenie emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych oraz zawodowych wojskowych w zakładach dla umysłowo chorych odbywało się dotychczas bez zgody władzy skarbowej i przeprowadzenia odpowiednich badań — przeto Ministerstwo Skarbu nie będzie zwracać kosztów leczenia odnośnym zakładom w tych wypadkach, gdzie takiej zgody niema, i wszelkie pretensje z tego tytułu winien odnośny zakład skierować do właściwego kuratora.

19.

Okólnik Nr. 127 z dnia 12 lipca 1928 r. (Nr. SS. 183/8/inwal.) do P.P. Wojewodów (wszystkich) i Magistratu m. st. Warszawy w sprawie przyjmowania przez związki komunalne inwalidów na opróżnione posady.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, zmieniając częściowo postanowienia swego okólnika z dnia 6 kwietnia 1924 r. Nr. SM. 1043/24, — w porozumieniu z Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej, zawiadamia, że uchyla obowiązek przedkładania kwartalnych sprawozdań o liczbie wolnych miejsc w instytucjach samorządowych, obsadzonych przez inwalidów wzgl. inne osoby, ze wskazaniem powodów, dlaczego wszystkie wolne miejsca nie zostały obsadzone przez inwalidów.

Równocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przypomina, że związki komunalne obowiązane są przestrzegać, ażeby obsadzanie wolnych posad inwalidami wojennymi odbywało się w myśl przepisów ustawy inwalidzkiej.

20.

Okólnik Nr. 128 z dnia 14 lipca 1928 r. (Nr. AP. 13324/27) do P. P. Wojewodów (wszystkich) i P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie przyspieszania załatwienia zapytań placówek polskich w sprawie obywatelstwa polskiego.

Konsulaty polskie zwracają się dosyć często do powiatowych władz administracji ogólnej o usta-

lenie obywatelstwa osób, przeznaczonych przez władze państw obcych do deportacji do Polski. Osoby te zazwyczaj przed wysiedleniem odbywają krótkie kary pozbawienia wolności i chodzi zwykle o wystawienie im paszportu deportacyjnego przed ukończeniem odbywania kary. Dlatego też zapytania konsulatów o obywatelstwo takich osób mają charakter pilny i terminowy, co zresztą konsulaty zwykle zaznaczają w piśmie.

Jak wynika jednak z raportów, nadsyłanych przez konsulaty, starostwa zwlekają częstokroć bardzo długo z odpowiedzią, skutkiem czego wystawienie na czas paszportu deportacyjnego jest niemożliwe i stawia konsulaty w trudnem położeniu wobec władz państw obcych.

W celu uniknięcia takich wypadków w przyszłości, zechce p. Wojewoda (p. Komisarz Rządu) wydać zarządzenia, aby zapytania konsulatów o obywatelstwo osób przeznaczonych do deportacji, traktowane były przez starostwa jako pilne i terminowe i załatwiane z możliwym pośpiechem.

Analogiczne zarządzenia zechce Pan wydać również co do załatwiania zapytań konsulatów o tożsamość i obywatelstwo osób, podających się za obywateli polskich, nie mogących jednak stwierdzić tego odpowiedniemi dokumentami, względnie o stwierdzenie czy zeznania takich osób co do ich tożsamości, okoliczności wyjazdu do danego kraju i t. p. odpowiadają prawdzie. — Chodzi tu o osoby, którym zabrano lub które zgubiły swoje dowody i które skutkiem tego zostają zatrzymane przez władze państw obcych i oskarżone o włóczęgostwo, za co grozi im kara i wydalenie. Szybkie stwierdzenie tożsamości takich osób i prawdziwości poczynionych przez nie zeznań, może je uchronić od poważniejszych skutków nieposiadania dokumentów, zdarza się jednak często, że odpowiedź odnośnego starostwa udzielana jest dopiero po upływie szeregu tygodni, co szczególniej dotkliwie odbija się na losie zainteresowanej osoby, przebywającej często w areszcie prewencyjnym i w każdym razie zawsze pozbawionej swobody ruchów i możności zarobkowania do czasu wyjaśnienia sprawy.—Najwięcej takich wypadków zdarza się we Francji, gdzie emigracja polska jest najliczniejsza.

21.

Okólnik Nr. 129 z dnia 16 lipca 1928 r. (Nr. OL. 1066/1/28) do wszystkich P.P. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów i wszystkich urzędników M. S. Wewn. w sprawie uproszczeń w obrocie papierowym wewnątrz M-stwa, aprobaty i podpisów.

Przypominając okólnik Nr. 150 z dnia 15.XII 26 r. za Nr. OL. 12411/26, w sprawie uproszczeń w obrocie papierowym wewnątrz Ministerstwa, zarządzam co następuje:

Poczta. *Biuro Inf. Podawcze* otrzymaną z poczty korespodencję (za wyjątkiem poufnej, adresowanej imiennie na ręce p. Ministra, Podsekretarza Stanu i Wydz. Wojskowego) otwiera, sprawdza załączniki, segreguje w/g kompetencji między właściwe Wydziały, składa do odpowiednich teczek i przez gońca przesyła:

a) *pocztę ranną o godz. $9^1/_2$—10* — Dyrektorom Dep. bezpośrednio;

b) *pocztę południową o godz. 13—$13^1/_2$* — Dyrektorom Dep. za pośrednictwem sekretarzy wzgl. Kierowników Kanc. Dep.

O godz. 11 rano Sekretarz Dyrektora Dep., względnie Kierownik Kanc. Dep. otrzymuje od Dyrektora Dep. pocztę poczem przesyła ją (przejrzaną lub nie) do dalszego urzędowania właściwym Naczelnikom Wydziałów.

O godz. 13—$13^1/_2$ pocztę południową, niezwłocznie po otrzymaniu z Biura Inf. Podawczego Sekretarz, wzgl. Kierownik Kanc. Dep. przedkłada do przeglądu Dyrektorowi Departamentu, w razie zaś jego nieobecności — zastępcy, względnie poszczególnym Naczelnikom W-łów w/g kompetencji.

Uwaga. Zarządzenia dające możność pp. Dyrektorom Dep. wglądu w pocztę przez Nich osobiście nieprzejrzaną z powodu nieobecności lub innych pp. Dyrektorowie wydadzą we własnym zakresie.

P. p. Naczelnicy W-łów otrzymaną od Dyrektora Dep. pocztę przeglądają, cyfrują na referentów i przesyłają w teczce do Kancelarji, pocztę ranną do godz. 12 tegoż dnia, zaś pocztę południową najpóźniej do godz. 10-ej dnia następnego.

Uwaga. Naczelnicy W-łów mogą polecić podległym kancelarjom przedkładanie poczty do przeglądu po poprzedniem połączeniu jej z poprzednikami.

Kancelarja zapisuje pocztę do kartoteki, łączy z poprzednikami i przekazuje wskazanemu przez Naczelnika W-łu referentowi do urzędowania. Wymienione czynności winny być przez Kancelarję wykonane: w odniesieniu do poczty rannej do końca urzędowania tegoż dnia, w odniesieniu do poczty południowej najpóźniej do godz. 12 dnia następnego.

W wypadkach nie otrzymania przez Kancelarję od Naczelnika Wydziału rannej poczty do godz. 12-ej tegoż dnia, zaś południowej — do godz. 10 dnia następnego, Kierownik Kancelarji Dep. winien w tych godzinach zgłosić się do Naczelnika W-łu celem odbioru poczty, względnie dla uzyskania wskazówek co do dalszego postępowania.

Aprobata i podpisy. Aprobatę załatwienia sprawy uzyskują osobiście, względnie w drodze przesłania referatu, stosownie do wskazówek aprobanta w trybie i godzinach ustalonych zgóry:

a) u Naczelników W-łów. — referenci;

b) u Dyrektorów Dep.—Naczelnicy W-łów, zaś

c) u p. Ministra i Podsekretarza Stanu — Dyrektorowie Depart. osobiście, względnie w drodze przesłania referatu, z pominięciem Kancelarji, bezpośrednio Sekretarjatowi Ministra lub Podsekretarza Stanu.

Referaty do aprobaty lub czystopisy do podpisu Ministra lub Podsekretarza Stanu — Sekretarjat przedkłada o godz. 14-ej każdego dnia.

Referaty i czystopisy, otrzymane przez sekretarjat po g. 14-ej, za wyjątkiem spraw istotnie pilnych i niecierpiących zwłoki, które przedkłada się do aprobaty, względnie podpisu w ciągu całego dnia urzędowania poza wszelką koleją — odkładają się do dnia następnego.

Zaaprobowane przez p. Ministra lub Podsekretarza Stanu referaty:

1) bez zmian — Sekretarjat przesyła bezpośrednio do Ekspedytury dla przepisania, uzyskania podpisu, wysłania i t. d.,

2) referaty niezaaprobowane lub z decyzjami przerobienia lub poprawienia całych zdań lub ustępów — Sekretarjat niezwłocznie zwraca właściwemu Dyrektorowi Departamentu i

3) referaty z poczynionemi na nich przez p. Ministra lub Podsekretarza Stanu poprawkami lub dodaniem całych zdań i ustępów — Sekretarjat przesyła do Ekspedytury, jak sub. 1, zaś po wysyłce czystopisu referat przesyła się właściwemu Dyrektorowi Departamentu do wglądu.

Sprawy pilne. Zauważyłem w całym szeregu wypadków, że urzędnicy Zarządu Centr. M-stwa Spraw Wewnętrznych nadużywają teczek koloru czerwonego, oznaczających sprawy pilne. Proszę pp. Dyrektorów polecić podwładnemu personelowi bardziej oględne i usprawiedliwione istotnym charakterem sprawy określanie jej jako pilnej i wymagającej z tego tytułu załatwienia poza wszelką kolejką.

Sprawy poufne. To samo dotyczy spraw poufnych. Zauważyłem, że niejednokrotnie sprawa jawna w pewnym momencie traktuje się jako tajna, poczem znów przechodzi do Kancelarji jawnej i odwrotnie. Szczególnie często daje się to zauważyć w stosunku do spraw personalnych. Zasada tajności wówczas nabiera istotnego swego znaczenia, jeśli jest stosowaną względem spraw istotnie ważnych i niepodlegających ogłoszeniu poza osobami specjalnie w tym względzie uprawnionemi. Wszelkie informacje, dotyczące osób lub stanowiska instytucyj państwowych w odniesieniu do poszczególnych spraw są tajnemi li tylko dla osób lub instytucyj zainteresowanych, o ile stanowisko to nie jest oparte na wyraźnych przepisach ustawowych, wykluczających poufność w stosunku do zainteresowanych (p. art. 5 ust. 5 i art. 68 ust. 4 Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 22.III. 1928 r. o post. administr.); w żadnym zaś stopniu poufności informacje powyższe nie stoją w stosunku do M-stwa i wewnątrz M-stwa — traktowane jako tajne być nie powinny. Zechcą pp. Dyrektorowie pouczyć podwładny Sobie personel o ścisłem przestrzeganiu powyższej zasady tajności.

22.

Okólnik Nr. 130 z dnia 17 lipca 1928 r. (Nr. OL. 1067/1/28) do P. P. Dyrektorów Departamentów I — V, Naczelników Wydziałów i urzędników referujących M-stwa Spr. Wewn. w sprawie żądania zbędnych sprawozdań.

Pomimo zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 26 lipca 1926 r. Nr. Pr. 6645, zakazującego Panom żądania zbędnych sprawozdań od władz podwładnych, spostrzegłem, że nadal zbyt często zachodzą wypadki przesyłania P. P. Wojewodom konkretnych nawet drobnych spraw „do zbadania i *sprawozdania*“ zamiast „do zbadania i ewent. wydania potrzebnych zarządzeń we własnym zakresie działania“, jakkolwiek zużytkowanie tych sprawozdań polega jedynie na przyjęciu ich do wiadomości.

Ten tryb postępowania niepomiernie i przytem bez istotnej potrzeby obciąża władze podległe korespondencją sprawozdawczą, powiększając obieg papierów w M-stwie tembardziej, że tak zaufanie należne władzom Ministerstwu bezpośrednio podległym jak i osiągnięte już znaczne wyrobienie administracji wojewódzkiej, nie wymagają tej formy kontroli.

Dlatego zechcą Panowie na przyszłość ograniczać żądania sprawozdań w konkretnych sprawach od władz podległych do tych wyjątkowych wypadków, kiedy zachodzi istotna potrzeba posiadania w Ministerstwie wyników badania i poczynionych zarządzeń.

23.

Okólnik Nr. 131 z dnia 17 lipca 1928 r. (Nr. AP. 7345/1) do wszystkich P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie amnestji.

W najbliższym numerze Dziennika Ustaw ukaże się ustawa o amnestji z powodu dziesięciolecia odzyskania niepodległości przez Państwo Polskie.

Zwracając na powyższe uwagę pp. Wojewodów (p. Komisarza Rządu), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia równocześnie co następuje:

1) Amnestja dotyczy wszystkich wykroczeń administracyjnych łącznie z porządkowemi, bez względu na rodzaj i wymiar kary, popełnionych przed dn. 3 maja 1928 r. Wykroczenia te puszcza się w niepamięć i przebacza, a kary w całości lub w części niewykonane — darowuje. Amnestja ma zastosowanie choćby karę za takie wykroczenia wymierzono po dn. 3 maja 1928 r.

Wyjęte są z pod amnestji między innemi następujące przestępstwa, które częściowo podlegają kompetencji władz administracyjnych: 1) przemytnictwo i 2) stręczenie do nierządu i inne wypadki ciągnięcia zysku z nierządu drugiej osoby. Wysiedlenie zatem z pasa granicznego osób ukaranych za przemytnictwo przed dn. 3 maja 1928 r. może mieć w dalszym ciągu miejsce, jak również nie ulegają darowaniu wzgl. puszczeniu w niepa-

mięć takie wykroczenia, karane w drodze administracyjnej na obszasze b. zaboru rosyjskiego, jak dopuszczanie do uprawiania nierządu w hotelach.

2) Amnestję stosuje władza, przed którą toczy się postępowanie, względnie władza, zarządzająca wykonanie wyroku lub orzeczenia. Powiatowe władze administracji ogólnej, winny zatem niezwłocznie przystąpić do przejrzenia wykazów spraw karno-administracyjnych i prowadzonych spraw. W sprawach wszczętych, a jeszcze nieukończonych należy postępowanie, o ile wykroczenie podlega amnestji wstrzymać i sprawy złożyć do akt z odpowiednią adnotacją, zawiadamiając równocześnie o zastosowaniu amnestji obwinionego. Jeśli w sprawach tych nastąpiło już żądanie przekazania sprawy do sądu (wzgl. odwołanie) — sprawy do sądu wzgl. do wyższej instancji nie należy już kierować. Co się tyczy spraw, w których zapadły już prawomocne orzeczenia władz administracyjnych i w których wykonanie kar zostało już zarządzone lub rozpoczęte, to powiatowe władze administracji ogólnej winny zarządzić wstrzymanie wykonania kary, a przy karach już rozpoczętych zarządzić niezwłocznie zwolnienie skazanego, względnie wstrzymać ściąganie grzywien, poczem sprawę złożyć do akt, zawiadamiając równocześnie skazanego.

O ile sprawa przesłana została z powodu odwołania się do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, władza ta winna zwrócić sprawę powiatowej władzy admin. ogólnej z zaznaczeniem, że na podstawie ustawy o amnestji z dn. . . . . 1928 r. wstrzymuje dalsze postępowanie i że sprawę należy uważać za umorzoną, poczem powiatowa władza admin. ogólnej postąpi jak wyżej.

Do Województw: poznańskiego, pomorskiego i śląskiego.

W tych wypadkach, gdy władze policyjne wymierzają kary w drodze mandatów karnych na podstawie ustawy pruskiej z dn. 13 kwietnia 1883 r. (art. 69 rozporządzenia Prez. R. P. o postępowaniu karno-admin.), kary prawomocnie wymierzone ulegają darowaniu i puszczeniu w niepamięć o ile nie należą do kategorji przestępstw wyłączonych z pod amnestji i w sprawach tych należy postąpić jak wyżej. To samo ma zastosowanie w wypadkach gdy kara się jeszcze nieuprawomocniła, przyczem złożonych w takich sprawach żądań przekazania sprawy na drogę sądową, o ile nie zostały jeszcze przesłane do sądu, nie należy już tam przesyłać.

24.

Okólnik Nr. 132 z dnia 19 lipca 1928 r. (Nr. Apr. 568/3-28) do wszystkich P.P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie wyznaczenia cen na przedmioty powsz. użytku.

W najbliższym czasie ukaże się w Dzienniku Ustaw Rzplitej P. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa oraz Robót Publicznych o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły.

W związku z powyższem wyjaśniam, że do wyznaczania cen uciekać się należy tylko — gdy zawiodą wszystkie inne sposoby prowadzące do ustalenia cen usprawiedliwionych kosztami produkcji i wymiany.

Kształtowanie cen pozostawić więc należy zasadniczo wolnej konkurencji.

Ingerencja władz administracji ogólnej wzgl. samorządowych występować powinna dopiero wówczas, gdy ceny artykułów pierwszej potrzeby wymienione w cytowanem powyżej rozporządzeniu bez uzasadnionych przyczyn okażą się za wysokie. Lecz i w tym wypadku przed powzięciem decyzji o zwołaniu komisji do badania cen dla wyznaczenia cen — winien kierownik władzy administracji ogólnej wzgl. samorządowej porozumieć się z fachowymi przedstawicielami miejscowych społecznych organizacyj handlowych (naprz. spółdzielni) oraz kupców dla ewentualnego zbadania przyczyn zbyt wysokich cen oraz środków zapobieżenia temu stanowi bez *wyznaczenia cen.* W razie nie osiągnięcia wyniku należy zastosować wyznaczenie cen, jako — co podkreślić należy — środek ostateczny, — gdy wszystkie inne okazały się bezcelowe lub bezskuteczne.

Tego rodzaju postępowanie — jakkolwiek dłuższe i uciążliwsze pozwoli kierownikom władz administracji ogólnej wzgl. samorządowej wejść w bliższy kontakt ze sferami gospodarczemi i kupieckiemi — przedewszystkiem zaś pozwoli bliżej poznać miejscowe stosunki i potrzeby gospodarcze, znajomość których okaże się bezwątpienia bardzo pożądaną, a nawet konieczną przy wyznaczaniu cen.

Odnośnie przekazanego Panom Wojewodom uprawnienia w zakresie wyznaczania cen cegły — polecam wstrzymać się z wykonaniem tego uprawnienia — a to ze względu na to, że ceny cegły próbuje regulować obecnie w całem Państwie Komisja dla spraw obrotu i ceny cegły przy Banku Gospodarstwa Krajowego.

W końcu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa, że okólnik ten w niczem nie przesądza sprawy utworzenia komisji do badania cen — te bowiem winne zostać powołane *bezzwłocznie* — ze względu na postanowienia § 7 i § 11 na wstępie cytowanego rozporządzenia.

25.

Okólnik Nr. 133 z dnia 19 lipca 1928 r. Nr. Apr. 426/2-28 do wszystkich Panów Wojewodów w sprawie cen w bufetach kolejowych.

Doszło do mej wiadomości, że w wielu miejscowościach gdzie niema powołanych komisyj cennikowych — czynności tych komisyj wykonują magistraty i urzędy gminne.

Sposób ten dotychczas bardzo często praktykowany zwłaszcza w odniesieniu do cen mających obowiązywać w bufetach i restauracjach kolejowych — okazał się niecelowy, a nawet szkodliwy, gdyż wyznaczanie cen wzgl. zatwierdzania cennika stawało się tam formalnością — przy pomocy której dzierżawcy bufetów i restauracyj kolejowych faktycznie dyktowali ceny — a przed władzami sądowemi — w razie pociągnięcia ich do odpowiedzialności za pobieranie cen nadmiernych zasłaniali się — zatwierdzeniem cennika przez terytorjalnie (a nie rzeczowo) właściwy urząd gminny.

Celem usunięcia tego stanu rzeczy, proszę Panów Wojewodów o pouczenie władz podległych, że ceny zatwierdzać winne wyłącznie te urzędy gminne, przy których powołane są komisje cennikowe — po uprzednim zasięgnięciu ich opinji.

W tych zaś miejscowościach gdzie komisyj cennikowych, t. j. organu fachowego niema — należy raczej wstrzymać się od zatwierdzania cenników — polecić zaś właściwym władzom szczególny nadzór nad cenami pobieranemi w bufetach i restauracjach kolejowych, a winnych pobierania cen nadmiernych pociągać do odpowiedzialności sądowej.

26.

Okólnik Nr. 134 z dnia 20 lipca 1928 r. (Nr. SG. 869/2/28) do P. P. Wojewodów (wszystkich) w sprawie bilansów, racunków, strat i zysków oraz zestawień statystycznych komunalnych kas oszczędności.

Powołując się na okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 105 z dnia 9 maja 1927 r. Nr. SG. 1427/27 w sprawie podanej w nagłówku — proszę Pana Wojewodę o polecenie przyspieszenia nadsyłania przez komunalne kasy oszczędności (powiatowe i miejskie) bilansów, rachunków strat i zysków oraz zestawień statystycznych za 1927 rok.

Celem osiągnięcia większej przejrzystości i dokładności szczególnie w pozycji „Wkładów“, na dokładne której wyszczególnienie zechce Pan Wojewoda zwrócić specjalną uwagę — okazało się koniecznem wprowadzenie do wzorów Nr. 1, 3 i 4 (formularzy) nieznacznych modyfikacyj. Proszę Pana Wojewodę o zarządzenie wprowadzenia, o ile to jest jeszcze możliwe, tych zmian do przesłanych przy wyżej wspomnianym okólniku Nr. 105 formularzy dla komunalnych kas oszczędności.

Załączając odnośne zmodyfikowane wzory — oczekuję nadesłania omawianych danych za rok 1927 najdalej *do końca września roku bieżącego.*

27.

Okólnik Nr. 135 z dn. 20 lipca 1928 r. (Nr. AC. 7385/27) do P. P. Wojewodów (wszystkich), Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie ustalenia obywatelstwa obcego u osób ubiegających się o nadanie polskiego.

W myśl art, 12-go rozp. Min. Spr. Wewn. z dn. 7.VI.1920 r. (Dz. U. Nr. 52 p. 320) osoby ubiegające się o nadanie obywatelstwa polskiego obowiązane są przedstawić zaświadczenie właściwej władzy tego państwa, którego są obywatelami, iż z chwilą nabycia obywatelstwa polskiego stracą swe dotychczasowe obywatelstwo.

Zastosowanie się do tego przepisu natrafia na pewne trudności u osób pochodzących z tych części b. imp. rosyjskiego, na których powstały nowe państwa nie wchodzące w Z. S. S. R., jako to: Łotwa, Estonja, Finlandja i Litwa, względnie które przypadły Rumunji, — zwłaszcza jeżeli chodzi o osoby zamieszkałe na obszarze Rz. P. od dłuższego czasu. Ustawodawstwo wspomnianych państw nie wszędzie bowiem uregulowało kwestję nabycia obywatelstwa w sposób jednolity, w szczególności nie wszędzie uznało takie osoby za obywateli nowopowstałego państwa sukcesyjnego z tytułu samej przynależności dla danego obszaru.

W konsekwencji osoby takie chcąc uczynić zadość przepisom art. 12 rozp. wyk. do ust. o obyw. częstokroć spotykają się z odmową wydania wspomnianego poświadczenia, z powodu braku obywatelstwa tego państwa, do którego władz o zaświadczenie się zwracają. Gdy zaś z drugiej strony władze polskie uzależniają załatwienie próśb o nadanie obyw. polskiego od przedłożenia takiego poświadczenia, sprawa utyka na martwym gruncie.

Celem wskazania wyjścia z podobnej sytuacji Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że przepis art. 12 rozp. wyk. w tym ustępie, gdzie mowa o przedkładaniu poświadczeń o zwolnieniu z obcego obywatelstwa ma na względzie tylko takie oczywiście osoby, które w chwili ubiegania się o nadanie polskiego obywatelstwa posiadają obywatelstwo konkretnego obcego państwa; od osób, które nie posiadają takiego obywatelstwa domaganie się przedłożenia podobnego zaświadczenia byłoby bezprzedmiotowe i bezskuteczne i jako takie odpaść powinno.

Ponieważ jednak ustalenie w każdym poszczególnym wypadku zbędności żądania poświadczenia uwarunkowane być musi, jak z powyższego wynika, stwierdzeniem braku obcego obywatelstwa, ani zaś strony interesowane, ani władze adm. og. nie orjentują się należycie w procedurze tego stwierdzenia, zatem by ułatwić władzom podległym orjentację w tej kwestji — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła przy niniejszem uzyskane za pośrednictwem M. S. Z. informacje wyjaśniające stan prawny omawianej kwestji w poszczególnych państwach sukcesyjnych b. imp. rosyjskiego.

1) *Finlandja* uznaje za swoich obywateli wszystkie osoby zapisane do tamtejszych ksiąg kościelnych, niezależnie od czasu zamieszkania poszczególnych osobników poza granicami państwa. Żadne niedopełnienia pewnych warunków, jak np. rejestracji i t. p. nie wpływa mechanicznie na utratę obywatelstwa. Sprawdzanie praw do obywatelstwa omawianej kategorji osób przez przedstawicielstwa Finlandji zagranicą nie napotyka na trudności i zaświadczenia mogą być uzyskane tak w pozytywnych jak i w negatywnych wypadkach. W razie zwrócenia się do placówek finlandskich winny one skierować zapytania do fińskich władz administracyjnych, które udzielą wyczerpującej odpowiedzi po sprawdzeniu bądź w archiwum byłego przedstawicielstwa stanu w Piotrogrodzie (gdyż obywatelstwo finlandskie istniało i przed wojną) zachowanym w pełnym porządku, bądź też przez odnośne gminy kościelne.

2) *Estonja.* Osoby zapisane do ksiąg organizacji stanowych gminy, wchodzącej obecnie w skład Estonji, mogą zasadniczo otrzymywać zaświadczenia, że nie są obywatelami estońskimi, o ile takiego obywatelstwa nie nabyły. W tym celu winny zainteresowane osoby składać podania do odnośnego konsulatu estońskiego i w podaniu tem wymienić gminy, do której są przypisane oraz rodzaj dowodu osobistego, za którym dotąd zamieszkiwały. Podania te będą przesyłane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Tallinie i Ministerstwo to po zasięgnięciu niezbędnych informacyj i sprawdzeniu danych będzie wystawiało odnośne zaświadczenia. Procedura powyższa będzie przypuszczalnie trwała około miesiąca.

3) *Łotwa.* Za obywateli łotewskich uważani są tylko ci pochodzący z ziem wchodzących w skład terytorjum Łotwy, którzy mieszkając zagranicą zarejestrowali się i podjęli paszporty zagraniczne w konsulatach łotewskich w ciągu roku, od chwili przybycia Przedstawiciela Łotwy do odnośnego kraju. Konsulowie i przedstawiciele Łotwy w Polsce zostali pouczeni, iż mogą wydawać zaświadczenia o nieposiadaniu obywatelstwa łotewskiego osobom pochodzącym z terytorjum Łotwy, byłym obywatelom rosyjskim, które nie nabyły obywatelstwa łotewskiego.

Rumunja. Art. 56 ustawy o nabyciu i utracie obywatelstwa rumuńskiego, ogłoszonej w „Monitorze Oficial. za Nr. 41 z dn. 14 lutego 1924 r. brzmi jak następuje:

„Są obywatelami rumuńskimi bez konieczności dokonywania jakichkolwiek formalności mieszkańcy, o jakich mowa poniżej, którzy do daty ogłoszenia niniejszej ustawy nie optowali na rzecz innego obywatelstwa.

1) Wszyscy mieszkańcy Bukowiny, Transylwanji, Banatu, Crisaha Satmar i Maramure, którzy byli tam przynależni do 18 listopada 1918 r.;

2) Mieszkańcy Besarabji, którzy do 27 marca 1918 r. (9 kwietnia) (1 grudnia) posiadali domicil administracyjny stosownie do przepisów obowiązujących w Besarabji;

3) Mieszkańcy Dawnego Królestwa (Vechiul Regat), którzy nabyli obywatelstwo rumuńskie na warunkach ustaw—dekretów, ratyfikowanych mocą art. 133 Konstytucji;

4) Mieszkańcy okręgów Celiacra i Durostor którym przyznano obywatelstwo rumuńskie na mocy decyzji Komisji, przewidzianych w art. 6 ustawy z 1 kwietnia 1924 i art. 10 oraz następnych ustawy z 26 lipca 1921 r. o organizacji Nowej Dobrugji;

5) Osoby pochodzące z Bukowiny, Transylwanji, Banatu, Satmar, Crisana i Maramures, zamieszkałe w chwili zjednoczenia ziem w Starem Królestwie, o ile posiadały przynależność w jednej z gmin wymienionych terytorjów;

6) Osoby, które w chwili zjednoczenia ziem, jakkolwiek niezamieszkałe w jakiejkolwiek z gmin Bukowiny, Besarabji, Transylwanji, Banatu, Crisana, Satmar i Maramures, były urodzone w tych gminach z rodziców tamże zamieszkałych;

7) Rumuni z pochodzenia z terytorjum dawnego Imperjum rosyjskiego jako też terytorjów, przyznanych Jugosławji, Czechosłowacji, Polsce, Włochom, Austrji i Węgrom, którzy optowali na rzecz obyw. rumuńskiego przed władzami rumuńskiemi;

8) Mieszkańcy gmin, które przy ustanawianiu względnie prostowaniu granic przejdą z pod władzy innego państwa pod zwierzchnictwo państwa rumuńskiego, o ile będą odpowiadać warunkom, wymaganym od mieszkańców, o jakich mowa w poz. 1 i 2 niniejszego artykułu.

Odnośnie mieszkańców Bukowiny, o jakich mowa w pozycji 1-ej, rum. Min. Spraw Wewnętrznych, opierając się na dawnych przepisach austryjackich, interpretuje tę pozycję w ten sposób, że uważa za prawnie przynależne w r. 1918 do Bukowiny tylko te osoby, które przebywały w danej gminie na Bukowinie co najmniej lat 10 przed rokiem 1918, t. zn. co najmniej od r. 1908.

W myśl ustnych informacyj, uzyskanych przez Konsulat R. P. w Bukareszcie od rumuńskiego wice-ministra Spraw Wewnętrznych, podległe temu Ministerstwu urzędy administracyjne mogą wydawać na prośbę osób zainteresowanych, skierowaną do Min. Spraw Wewnętrznych za pośrednictwem konsulów rumuńskich, odpowiednie zaświadczenia, oparte na postanowieniach podanych powyżej, a stwierdzające fakt przynależności względnie domicilu danych osób w odnośnej gminie rumuńskiej, a co zatem idzie ewentualne ich obywatelstwo rumuńskie względnie brak takowego.

Ustawa rumuńska o nabyciu i utracie obywatelstwa rumuńskiego postanawia, iż obywatelstwo rumuńskie, automatycznie traci się przez nabycie obywatelstwa innego państwa, odnośne zaś zaświadczenia nie są z reguły przez władze rumuńskie wydawane.

W wypadkach, gdzie strona zaprzecza posiadania obywatelstwa danego państwa, władza zaś adm. og. ma co do tego wątpliwości i własnemi środkami przy zastosowaniu niniejszych wskazówek, nie może ustalić istotnego stanu rzeczy, winna strona dostarczyć poświadczenie władzy odnośnego państwa, uzyskane w drodze wyżej wspomnianej, iż obyw. jego nie przysługuje jej. Gdyby uzyskanie takiego poświadczenia było dla strony w danym wypadku połączone z dużemi trudnościami, należałoby okoliczność tę ustalić za pośrednictwem właściwej władzy konsularnej R. P.

W wypadkach natomiast, gdy jest rzeczą niewątpliwą, iż strona nie nabyła w świetle przytoczonych powyżej przepisów obywatelstwa odnośnego państwa sukcesyjnego, żądanie dostarczenia zaświadczenia danego państwa o braku obywatelstwa jego nie jest koniecznem.

W odniesieniu do osób, pochodzących z Litwy Kowieńskiej, co do której dla braku nawiązania normalnych stosunków dyplomatycznych, uzyskanie podobnych informacyj nie byłoby możliwe, utrzymuje się dotychczasowy sposób postępowania, t. j. w miejsce poświadczenia z art. 12 rozp. wyk. do ust. o obyw. należy narazie domagać się jednostronnego orzeczenia się ewent. przysługującego stronie obyw. litewskiego w formie stosownej deklaracji.

Zechce pan Wojewoda (P. Komisarz Rządu) na zasadzie niniejszego reskryptu wydać stosowne zarządzenia, zmierzające do odpowiedniego wykorzystania powyższych informacyj, tak przy załatwianiu spraw o nadanie obywatelstwa, jak i przy udzielaniu stronom interesowanym wyjaśnienia.

28.

Okólnik Nr. 136 z dnia 17 lipca 1928 r. (Nr. OP. 4294/1-R-28) do wszystkich P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu w Warszawie i Naczelnika Urzędu do Spraw Mniejszości w Katowicach w sprawie wymiaru szczebla uposażenia w wypadkach przejścia do państwowej służby cywilnej z innych rodzajów służby.

Prezydjum Rady Ministrów okólnikiem Nr. 31 z dnia 6 lipca 1928 r. L. 11663 zawiadomiło, że Rada Ministrów powzięła na posiedzeniu w dniu 30 czerwca b. r. następującą uchwałę w sprawie wymiaru szczebla uposażenia w wypadkach przejścia do państwowej służby cywilnej z innych rodzajów służby:

1) W wypadkach bezpośredniego przejścia do państwowej służby cywilnej, unormowanej ustawą z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 164) z innej służby państwowej, unormowanej innemi przepisami prawnemi, z wyjątkiem służby sędziowskiej i prokuratorskiej, wymierza się szczebel uposażenia w grupie, otrzymanej z tytułu nominacji, w sposób następujący:

a) jeżeli osoba przechodząca do państwowej służby cywilnej otrzymuje przy nominacji tę samą grupę uposażenia, jaką posiadała w służbie poprzedniej, zatrzymuje szczebel uposażenia dotychczas posiadany;

b) jeżeli grupa uposażenia uzyskana przy nominacji jest wyższa od poprzedniej posiadanej, wymierza się szczebel uposażenia analogicznie jak przy awansach;

c) jeżeli grupa uposażenia, uzyskana przy nominacji jest niższa od poprzednio posiadanej, wymierza się szczebel uposażenia, odpowiadający alfabetycznie szczeblowi w poprzednio posiadanej grupie wyższej.

2) Uchwała niniejsza obowiązuje od dnia 1 lipca 1928 r. Uchwała niniejsza dotyczy również wypadków przejścia przed 1 lipca 1928 r., nie daje jednak prawa do różnicy uposażenia za czas ubiegły.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje powyższe do wiadomości i stosowania.

29.

Okólnik Nr. 137 z dnia 23 lipca 1928 r. (Nr. AA. 2336/1/28) do P. P. Wojewodów (wszystkich z wyjątkiem Pomorskiego, Poznańskiego i Śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie zezwolenia na objazdowe imprezy widowiskowe.

Okólnikiem Nr. 152 z dnia 11 sierpnia 1927 r. zaleciło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych p. p. Wojewodom (p. Komisarzowi Rządu) baczenie nad wykonaniem przez koncesjonarjuszów warunków, określonych w udzielonych przez Min. Spraw Wewnętrznych zezwoleniach na prowadzenie objazdowych imprez widowiskowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem obszaru b. dzielnicy pruskiej.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, podkreślając ponownie konieczność przestrzegania na przyszłość zawartych w tymże okólniku postanowień, prosi p. Wojewodę (p. Komisarza Rządu) o zakomunikowanie, jak wykonywane były zezwolenia na podległym Panu Wojewodzie (p. Komisarzowi Rządu) terenie, a przedewszystkiem, czy wykonywanie tych zezwoleń nie nastręczało uwag i spostrzeżeń pod względem bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Min. Spr. Wewnętrznych prosi również p. Wojewodę (p. Kom. Rządu) o wypowiedzenie się, czy, biorąc pod uwagę okoliczności wskazane względami bezpieczeństwa i porządku publicznego, oraz sposób prowadzenia widowisk z punktu widzenia ich poziomu artystycznego, nie nasuwa się w szczególności w stosunku do kinematografów wędrownych konieczność poddania rewizji dotychczasowego systemu udzielania przez Min. Spr. Wewn. zezwoleń na prowadzenie objazdowych przedsiębiorstw widowiskowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podkreśla przytem konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na imprezy widowiskowe, odbywające się w języku niepolskim. W tej ostatniej sprawie zechce p. Wojewoda (p. Kom. Rządu) przeprowadzić ścisłą ewidencję koncesyj widowisk niepolskich, przeprowadzić ich jednorazową specjalną kontrolę, a następnie o spostrzeżeniach swoich zakomunikować Ministerstwu w oddzielnym sprawozdaniu.

30.

Okólnik Nr. 138 z dnia 30 lipca 1928 r. (Nr. Wojsk. 548/3/28) do wszystkich P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie pokrywania kosztów połączonych z odstawieniem uchylających się od powszechnego obowiązku wojskowego.

Wobec licznych zapytań ze strony wojewódzkich władz administracji ogólnej, z jakiego źródła i w jaki sposób mają być pokrywane koszty połączone z przymusowem odstawianiem uchylających się od powszechnego obowiązku wojskowego, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia:

1) Zgodnie z postanowieniami art. 67 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 46 p. 458 ex 1928) i §§ 587 i 627 rozporządzenia wykonawczego z dnia 21 marca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37 p. 252) koszty związane ze stawieniem się przed komisją poborową i stawieniem się do zebrań względnie raportów kontrolnych ponoszą zobowiązani do stawienia się z własnych funduszów.

Zasada ta obowiązuje nietylko przy dobrowolnem stawieniu się, lecz także w wypadkach przymusowego dostawiania obowiązanych na skutek ich uchylania się. Jeżeli uchylający się w chwiii przytrzymania go nie może pokryć tych kosztów, ma je pokryć gmina jego pobytu z prawem ściągnięcia wyłożonej kwoty od uchylającego się.

Odnośnie do osób niezamożnych ma zastosowanie przepis art. 67 ustawy, według którego niezamożny ma być dostawiony na koszt gminy.

2) Uchylający się od czynnej służby wojskowej i od ćwiczeń wojskowych powinni być dostawieni na ich własny koszt do właściwych terytorjalnie P. K. U. Przejazd z siedziby P. K. U. do formacji, w której uchylający się ma odbyć czynną służbę wojskową względnie ćwiczenia wojskowe, odbywa się na koszt Skarbu Państwa (art. 87 ustawy) przy użyciu biletu, wydanego łącznie z kartą powołania.

W razie zniszczenia lub utraty karty powołania i biletu na przejazd, koszty przejazdu do formacji pokrywa uchylający się z własnych funduszów. W wypadku jego niemożności koszty przejazdu do formacji pokrywa zastępczo gmina miejsca pobytu z prawem ściągnięcia wyłożonej kwoty od uchylającego się. W razie niemożności ściągnięcia wyłożonych zastępczo przez gminę kwot, należność tę zwraca gminie Skarb Państwa z budżetu M. S. Wojsk., gdyż przewidziano w art. 67 ustęp 1 ustawy bezzwrotne pokrywanie kosztów na osoby niezamożne przez gminy nie dotyczy uchylających się od czynnej służby wojskowej względnie ćwiczeń wojskowych.

Zarządzenie powyższe uchyla okólnik M. S. Wewn. z dnia 9 maja 1927 r. Nr. OB. 11322.

31.

Okólnik Nr. 139 z dnia 30 lipca 1928 r., (Nr. OL. 1121/1/28) do P. P. Wojewodów (wszystkich z wyjątkiem Pomorskiego, Poznańskiego i Śląskiego) Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie rozporządzeń porządkowych.

Nawiązując do okólnika Min. Spr. Wewn. Nr. 30 (OL. 148/7) z 5 marca 1928 r. oraz biorąc pod uwagę, iż nadsyłane przez P. P. Wojewodów projekty rozporządzeń porządkowych nie odpowiadają ściśle treści i formie, przepisanej rozporządzeniem Pr. Rp. z 19 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje niniejszem do wiadomości i stosowania ogólne wytyczne i uwagi, których należy przestrzegać przy wydawaniu rozporządzeń porządkowych.

Do rozporządzeń porządkowych odnoszą się postanowienia art. art. 108 pkt. 2, 109, 110 pkt. 3 i art. 111 rozporządzenia Pr. Rp. z 19 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86).

I. Z treści wymienionych wyżej postanowień wynika, iż dla wydania rozporządzenia porządkowego wymaga się pod względem materjalnym następujących przesłanek:

a) prawdopodobieństwa, iż pewne faktyczne działania lub zaniechania wywołają niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia lub mienia obywateli — albo też naruszą spokój lub porządek publiczny (art. 109 ustęp 1),

b) stanu faktycznego, nieunormowanego osobnemi przepisami prawnemi (art. 108 pkt. 2).

c) jako celu — ochrony bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego (art. 108 pkt. 2).

ad a). Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 19 stycznia 1928 r. wymaga jedynie prawdopodobieństwa zagrożenia bezpieczeństwa względnie naruszenia spokoju i porządku, nie żąda więc bynajmniej, by pewne działania lub zaniechania ujawniały już szkodliwe skutki. Rozporządzenie porządkowe, jako mające na celu ochronę bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego, działać więc ma w sposób prewencyjny, t. j. ubiegać

możliwość niebezpieczeństwa dla obywateli względnie naruszenia spokoju i porządku publicznego.

ad b). Formalne brzmienie punktu 2 art. 108 nie stoi jednak na przeszkodzie wydania rozporządzenia porządkowego w wypadkach, gdy osobne przepisy prawne normują w sposób niewyczerpujący pewne stosunki faktyczne. Rozporządzenie porządkowe może być więc pewnego rodzaju uzupełnieniem niekompletnej normy prawnej, musi jednakże wówczas określać ściśle stan faktyczny, będący przedmiotem nakazu względnie zakazu, ażeby nie było wątpliwości z jednej strony, o co chodzi, z drugiej zaś, czy zakaz lub nakaz nie łamie istniejącej normy prawnej wyższego rzędu.

ad c). Rozporządzenie porządkowe nie może w żadnym razie mieć innego celu, aniżeli ochronę bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego; nie może więc być wydane, jeżeliby miało na celu np. tylko ułatwienie urzędowania władz administracyjnych.

II. Na zasadzie powyższych przesłanek opierające się rozporządzenie porządkowe musi zawierać jako istotną część składową — normę prawną, wyrażoną w formie nakazu lub zakazu (art. 109 ustęp 1). Nie mogą więc w rozporządzeniu porządkowem znajdować się tego rodzaju normy w materjalnem znaczeniu, które nie zawierają nakazu lub zakazu, skierowanego pod adresem obywateli lub których treścią są przepisy natury instrukcyjnej czy to dla obywateli czy dla władz.

III. O ile chodzi o procedurę, jaką należy zachować przy wydawaniu rozporządzeń porządkowych, przepisy rozporządzenia Prez. Rzplitej z 19 stycznia 1928 nie wymagają bliższego wyjaśnienia.

Rozporządzenie Prez. Rzplitej z 19. I. 1928 r. nie żąda wprawdzie, by w treści rozporządzenia porządkowego wskazać, iż zostało ono wydane za zgodę Wydziału Wojewódzkiego, względy jednak praktyczne przemawiają za tem, by z uwagi na skutki nie zachowania procedury, przewidzianej w art. 109 ustęp 2, zaznaczyć we wstępie rozporządzenia uzyskanie zgody Wydziału Wojewódzkiego.

IV. Forma rozporządzeń porządkowych, przepisana rozporządzeniem Prez. Rzplitej z 19. I. 1928, winna być bezwarunkowo zachowana; niezachowanie jej bowiem może stanowić o mocy obowiązującej rozporządzenia w razie jego zaskarżenia.

Niezależnie od wymogów rozporządzenia Prez. Rzplitej z 19. I. 1928 r. winny być pozatem zachowane te zewnętrzne formy aktów ustawodawczych, jakie drogą zwyczajową zostały w ustawodawstwie polskiem przyjęte.

W szczególności, o ile chodzi o formę rozporządzeń porządkowych, Min. Spr. Wewn. — gwoli zachowania zewnętrznej jednolitości legislacyjnej w tym względzie, zwraca uwagę na następujące szczegóły:

1. Tytuł rozporządzenia porządkowego winien brzmieć.

„Rozporządzenie porządkowe Wojewody (np. Poleskiego) z dnia............. 1928 r. w sprawie ...."

2. Wstęp rozporządzenia porządkowego winien być ujęty w następujących wyrazach:

„Na podstawie art. 108 pkt. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 86) i za zgodą Wydziału Wojewódzkiego zarządzam, co następuje".

3. Poszczególne postanowienia winny być oznaczone za pomocą paragrafów (a nie artykułów), kolejno numerowanych.

4. Przepisy materjalne, zawierające nakazy lub zakazy, winny być ujęte w formie zwięzłej i zrozumiałej; należy unikać rozwlekłości i uzasadniania w przepisach celu rozporządzenia porządkowego; cel winien wynikać sam przez się z treści zakazu lub nakazu.

5. Wobec wyposażenia rozporządzeń w rygor karny przez rozporządzenie Prez. Rzplitej z 19. I. 1928 r. wystarcza powołanie w jednym z końcowych paragrafów postanowienia art. 111 cyt. rozp. w formie np. „przekroczenie niniejszego rozporządzenia podlega karze, wskazanej w art. 111 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 19. I. 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 86).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia jednakże, iż P. P. Wojewodowie, jako dysponujący uprawnieniem z art. 111 rozporządzenia Prez. Rzplitej z 19 I 1928. mogą swe rozporządzenia porządkowo obwarowywać — zależnie od ich znaczenia a swego uznania także — wymiarem kary niższym od wskazanego w art. 111. W tych ostatnich wypadkach należy art. 111 powołać we wstępie rozporządzenia (obok art. 108 pkt. 2) zamiast cytować w tekście samego paragrafu, jak wyżej wskazano.

6. Moc obowiązująca rozporządzenia porządkowego może się rozciągać na obszar całego Województwa lub na jego części; w tym drugim wypadku należy wskazywać wyraźnie według nazw jednostki administracyjne, na obszarze których rozporządzenie ma obowiązywać.

7. Termin wejścia w życie winien być ze względów praktycznych wskazany w rozporządze-

niu porządkowem; nie jest to jednak wymóg konieczny ze względu na postanowienia ustępu trzeciego art. 38 rozporządzenia Prez. Rzplitej z 19. I. 1928 r.

8. Rozporządzenie porządkowe winno być zaopatrzone w podpis wraz z tytułem „Wojewoda".

Wobec brzmienia art. 31 pkt. 5, 108 i 109 rozporządzenia Prez. Rzplitej z 19. I. 1928 r. rozporządzenia porządkowe winny być podpisywane wyłącznie przez Wojewodę lub urzędnika, który pełni funkcje Wojewody, — przez Wicewojewodę zaś tylko w wypadku, przewidzianym w ustępie czwartym art. 32 rozporządzenia Prez. Rzplitej z 19. I. 1928 r.

V. W końcu poza powyższemi wskazaniami Min. Spr. Wewn. zwraca uwagę na następujące sprawy, które jako przeważnie nieunormowane ogólnie osobnemi przepisami, mogę być w poszczególnych Województwach regulowane rozporządzeniami porządkowemi;

a) w dziedzinie ochrony bezpieczeństwa publicznego względnie życia, zdrowia i mienia obywateli sprawy: ślizgawek, ogradzania t. zw. glinianek i czerpania z nich wody do użytku gospodarczego, trzymania bez osłon na straganach ulicznych środków spożywczych, używania otwartego światła (ognia) na wolnem powietrzu, w zabudowaniach, stodołach i t. d., moczenia lnu i konopi w wodach płynących i w pobliżu domostw, kolekt i zbiórek, gier hazardowych, ochrony zadarnionych sztucznie piasków lotnych i t. p.,

b) w dziedzinie spokoju i porządku publicznego sprawy: wywieszania prowokujących uczucia ludności oznak, napisów i rysunków, procederu grajków i kuglarzy ulicznych (o ile nie podpada pod pojęcie przemysłu), pędzenia bydła przy pomocy psów i t. p.

Wskazane wyżej sprawy są podane jedynie *przykładowo*; przytem zauważa się, iż niektóre z nich są w poszczególnych dzielnicach częściowo (w mniejszym lub większym zakresie) unormowane. Zamierzając normować w drodze rozporządzenia porządkowego pewne stosunki, t. j. wydać nakaz lub zakaz spełniania pewnych czynności, należy przedewszystkiem zbadać je pod kątem widzenia materjalnych, wyżej pod I wskazanych przesłanek dopuszczalności ich normowania.

VI. Opracowanie ostatecznego tekstu rozporządzeń porządkowych winno być w Urzędzie Wojewódzkim scentralizowane w Wydziale Ogólnym (Prezydjalnym) i powierzane urzędnikom z wykształceniem prawniczem.

Nadsyłane w myśl okólnika M. S. Wewn. Nr. 30 z 5/3. 1928 projekty rozporządzeń porządkowych winny być ujęte — zgodnie z wyżej podanemi wytycznemi — w formie ostatecznego tekstu, jaki ma być ogłoszony w Dzienniku Wojewódzkim.

32.

Okólnik Nr. 140 z dnia 30 lipca 1928 r. (Nr. AP. 7704/1) do wszystkich P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie wykroczeń na drogach publicznych.

Zauważyłem, że od pewnego czasu mnożą się ponownie wypadki karygodnych wybryków przeciwko przejeżdżającym po drogach publicznych samochodom. Samochody te obrzucane są kamieniami, drogi posypywane gwoździami lub szkłem albo zagradzane kamieniami i t. p. Szczególnie często zdarzają się wypadki rozmyślnego nieusuwania się z drogi przed jadącemi samochodami ze strony woźniców pojazdów konnych.

Ponieważ wybryki takie w miarę rozwijającego się ruchu samochodowego stają się specjalnie niebezpieczne, a ponadto wyrabiają ujemne pojęcie o porządkach w Państwie Polskiem u obcych, polecam P. P. Wojewodom (P. Komisarzowi Rządu) zwalczać je najenergiczniej — i wydać stosowne kategoryczne zarządzenia podległym Sobie władzom i organom.

W sprawie tej przypominam okólnik Nr. 93 z dn. 18 sierpnia 1923 r. (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 5 poz. 104) i zwracam szczególniej uwagę na jego ustęp ostatni, dotyczący odpowiedzialności rodziców za nieletnich i solidarnej odpowiedzialności wsi, osad i miast za szkody wyrządzone na drogach publicznych przez niewykrytych sprawców.

33.

Okólnik Nr. 141 z dnia 31 lipca 1928 r. (Nr. AP. 376/8) do wszystkich P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie zatrzymywania dowodów osobistych cudzoziemcom.

W związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej 1) o cudzoziemcach i 2) o granicach państwa zaszły wypadki, że dla zastosowania względem cudzoziemców postanowień karnych, w wspomnianych rozporządzeniach przewidzianych, odbierano cudzoziemcom dowody osobiste i dołączano je do akt sądowych. Ponieważ praktyka ta wywołała interwencje dyplomatyczne, Min. Spraw

Wewnętrznych zarządza w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości co następuje:

W wypadku, gdy dana sprawa karna należy do sądów powszechnych z wyłączeniem postępowania karno-administracyjnego, zatrzymanie cudzoziemcowi dowodu osobistego jest bezwzględnie i zawsze nieodzownem tylko wówczas, gdy chodzi o fałsz dokumentu, t. j. o fałsz dowodu osobistego, wiz, stempli i innych urzędowych adnotacyj lub o legitymowanie się cudzym dokumentem na takim dowodzie osobistym uwidocznionych (art. 16 p. 1 i 4 rozp. o cudzoziemcach, art. 22 p. 2, 3 i 4 rozporządzenia o granicach państwa). W razie podejrzenia o inne przestępstwo wystarczy odpis sporządzony przez policję, który należy wraz z oryginałem dowodu osobistego przedstawić najbliższemu sędziemu pokoju (powiatowemu), choćby miejscowo-niewłaściwemu, wyjąwszy, oczywiście wypadki, w których przestępca zostaje zatrzymany i odstawiony przez policję do właściwego sądu. Ten ostatni dokona oględzin niezwłocznie i, zatrzymując odpis, stwierdzony sądownie za zgodność, zwróci policji oryginał dla wręczenia zainteresowanemu cudzoziemcowi.

Jeżeli natomiast czyn popełniony przez cudzoziemca podlega rozpoznaniu w drodze postępowania karno-administracyjnego, nawet z możnością odwołania się cudzoziemca na drogę sądową, wystarczy przedstawienie władzy karno-administracyjnej odpisu dowodu osobistego, uwierzytelnionego przez powiatową władzę administracji ogólnej względnie przez policję państwową.

Zechce Pan Wojewoda wydać niezwłocznie podległym władzom stosowne zarządzenia, przyczem dla uniknięcia zbędnych interwencyj dyplomatycznych należy jednocześnie przypomnieć im zarządzenie M-stwa z dn. 28.VI.1928 r. Nr. BO. 7900/26 o postępowaniu urzędów administracyjnych z paszportami cudzoziemskiemi.

W załączeniu przesyła się okólnik p. Ministra Sprawiedliwości Nr. 1410/I.U./28 w tej samej sprawie.

V.

Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

34.

Pismo okólne z dnia 3 lipca 1928 r. Nr. OB. 1260/28. do P. P. Wojewodów w sprawie zmiany § 96 Instrukcji dla kas skarbowych.

do wiadomości.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VII. 839/2
Warszawa, dn. 18.VI.1928 r.

Odpis.

Okólnik Nr. 79

Do

wszystkich władz centralnych, wszystkich departamentów i samodzielnych urzędów Ministerstwa Skarbu, Centralnej Kasy Państwowej, wszystkich izb skarbowych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach oraz wszystkich kas skarbowych.

Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli, zmienia postanowienia §. 96 instrukcji dla kas skarbowych w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem Ministerstwa Skarbu z dn. 31 maja 1927 r. L: D. K. 1771/Wak (Dz. Urzęd. Min. Skarbu Nr. 18 p. 216 z 1927 r.), i nadaje temu paragrafowi nowe następujące brzmienie:

„Pokwitowanie z odbioru należności powinno być napisane w języku polskim, a suma w gotówce lub w papierach wartościowych powinna być wyrażona słowami.

Pokwitowanie może być także wystawione przez obywateli polskich narodowości niepolskiej w ich języku macierzystym. Jaki język niepolski i na jakim obszarze Państwa jest w tym wypadku dopuszczony, orzekają o tem odrębne przepisy ustawowe.

Pokwitowanie powinno być własnoręcznie napisane i podpisane przez uprawnionego do odbioru należności.

Jeżeli uprawniony do odbioru nie umie lub nie może pisać, natenczas pokwitowanie ma napisać i podpisać osoba postronna, nie należąca do składu pracowników kasy, upoważniona do tego przez uprawnionego do odbioru wobec właściwego urzędnika kasy, używając następującej formy: „za N.N. (imię i nazwisko uprawnionego do odbioru), nie umiejącego (nie mogącego) pisać N. N.„ (imię i nazwisko, oraz adres upoważnionego).

Od upoważnionego do napisania i podpisania pokwitowania, nieznanego osobiście właściwemu urzędnikowi kasy, należy zażądać dowodu osobistego i zanotować na pokwitowaniu daty tego dowodu.

Gdy uprawniony do odbioru umie tylko się podpisać, wówczas treść pokwitowania ma wypisać upoważniona przez niego osoba inna, również postronna, nie należąca do składu pracowników kasy.

W tym wypadku na pokwitowaniu należy zanotować imię i nazwisko oraz adres osoby, upoważnionej do napisania pokwitowania, chociażby ona była znana właściwemu urzędnikowi kasy.

Tożsamość osoby nieznanej należy sprawdzić z dowodem osobistym.

35.

Pismo okólne z dnia 5 lipca 1928 r. Nr. AP. 345/138 do P. P. Wojewodów w sprawie wykazów miesięcznych, dotyczących utrzymania porządku w domach.

Sporządzane na skutek okólnika M. S. Wewn. *Nr. 179* z dn. 15.X.17 r., AP. 11453 R. wykazy, dotyczące utrzymania porządku w domach, napływają do Min. Spr. Wewn. *nieregularnie i nie są dostatecznie* przejrzyste. Poza tem zawarty w nich materjał jest nie jednolity, co utrudnia Ministerstwu orjentację i sporządzanie wykazów, dotyczących tej akcji w całem Państwie.

W związku z powyższem Min. Spr. Wewn. prosi aby przy opracowywaniu dalszych wykazów, wykazy te sporządzano w sposób następujący:

1) rubryki od 3 do 6 włącznie należy podzielić na 2 części i zamieszczać w 1-ej części (a) ogólne liczby, dotyczące danej rubryki, natomiast w 2-ej części (b) liczby, dotyczące okresu sprawozdawczego (postępy — pkt. 8 okólnika), t. j. ilość przybyłych w ciągu miesiąca sprawozdawczego nowych domów, domów odnowionych, nakrytych śmietników i celowo utrzymanych i urządzonych ustępów;

2) w razie nieotrzymania na czas wykazów ze starostw za okres sprawozdawczy, lub też jeżeli w okresie sprawozdawczym zmiany nie zaszły, zamieszczać ostatnie posiadane dane ogólne, robiąc jednocześnie odnośną adnotację w uwagach;

3) gdyby w danem obliczeniu zaszła omyłka i omyłka ta uległa sprostowaniu w wykazie następnym, należy odpowiednie pozycje zaopatrywać adnotacją wyjaśniającą w rubryce „uwagi".

Ministerstwo otrzymało bowiem kilka wykazów, w których liczby w poszczególnych rubrykach były *niższe* niż w wykazach poprzedzających, brak zaś było wyjaśnienia powodów tej różnicy.

4) wykazy powinny być podsumowane, aby uwidocznić ogólny stan akcji porządkowej;

5) należy ściśle przestrzegać terminów wyznaczonych dla nadsyłania wykazów. Opóźnione nadsyłanie wykazów uniemożliwia Ministerstwu sporządzenie ogólnych zestawień i orjentację w przeciągu akcji.

36.

Pismo okólne z dnia 9 lipca 1928 roku Nr. OB. 1382 do P. P. Wojewodów w sprawie zaliczki na uposażenie.

Nawiązując do okólnika z dnia 22 maja b. r. Nr. 83 (Nr. OB. 1028) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych — zgodnie z wyjaśnieniem Prezydjum Rady Ministrów — oznajmia, że okólnik ten daje podstawę do udzielania bezprocentowych zaliczek na uposażenie funkcjonarjuszom państwowym, mianowanym do odwołania (prowizorycznie), lecz nie praktykantom, ani też *pracownikom konrtaktowym, pozostającym* w służbie państwowej.

37.

Pismo okólne z dnia 10 lipca 1928 r. Nr. OB 1320|28 P. P. Wojewodów w sprawie 15% dodatek do uposażenia w miesiącach lipcu, sierpniu i wrześniu 1928 r.

do wiadomości i zastosowania się.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. III 2140/1
Warszawa, dnia 4 lipca 1928 r.

Odpis

Do

Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydjum Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw w/m.

I. Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 30 czerwca 1928 powzięła następującą uchwałę:

„Na zasadzie art. 5 ustęp 1 ustawy skarbowej na r. 1928/29 Rada Ministrów poleca Ministrowi Skarbu wypłacić osobom, objętym art. 1—4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 stycznia 1928 r. w sprawie jednorazowego zasiłku dla funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 7) w II kwartale okresu budżetowego 1928/29 miesięczne dodatki w wysokości 15 proc. uposażenia wzgl. wynagrodzenia miesięcznego przy analogicznem zastosowaniu postanowień, zawar-

tych w art. 1—4 powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Wypłata dodatku dla czynnych funkcjonarjuszów za miesiąc lipiec 1928 r. nastąpi w dniu 16 lipca 1928 r., za miesiące sierpień i wrzesień 1928 równocześnie z wypłatą uposażenia względnie wynagrodzenia.

Wypłata dodatku dla emerytów, wdów i sierot ma nastąpić w dniach 1 sierpnia i 1 września 1928 r. w dwóch równych ratach.

II. Powyższe dodatki do uposażenia należy wypłacić w podanych terminach następującym osobom:

a) Pełniącym służbę na obszarze Państwa Polskiego funkcjonarjuszom Państwowym, wymienionym w art. 1 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924), funkcjonarjuszom Dyrekcji Lasów Państwowych i Nadleśnictw, sędziom i prokuratorom, praktykantom i aplikantom oraz wojskowym zawodowym i zatrzymanym czasowo w służbie czynnej oficerom rezerwy.

b) Pracownikom kontraktowym w służbie państwowej, pobierającym wynagrodzenie według grup uposażenia funkcjonarjuszów państwowych.

c) 1) Pracownikom kontraktowym w służbie państwowej, których całkowite wynagrodzenie miesięczne, ustalone w sposób ryczałtowy, nie przekracza kwoty 1.000 zł.

2) Nieetatowym pracownikom kolejowym, stałym dziennie płatnym, objętym art. 102, 103 i 116 wymienionej ustawy z dnia 9 października 1923 r.

3) Pracownikom dziennie płatnym, pobierającym wynagrodzenie według grup uposażenia funkcjonarjuszów państwowych.

d) Osobom, uprawnionym do pobierania uposażenia emerytalnego, pensji wdowiej i sierocej na podstawie ustawy z dnia 11 grudnia 1923 o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 6 poz. 46 z 1924 r.) w brzmieniu ustawy z dnia 13 lutego 1924 (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 178) oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 551).

do lit. a.

Przez uposażenie, stanowiące podstawę obliczenia powyższego dodatku rozumie się uposażenie, obliczone na podstawie art. art. 3, 4, 5, 37 ustęp pierwszy, 39 ustęp trzeci, 47 ustęp pierwszy, 48 ustęp drugi, 49 ustęp drugi, 54 ustęp pierwszy, 62 ustęp pierwszy i 118 wymienionej ustawy z dnia 9 października 1923 r., art. art. 4, 5, 8 i 25 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1107), względnie §§ 29 i 30 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia o organizacji administracji lasów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 119 poz. 1079), przy uwzględnieniu postanowień art. 8 ustawy z 18 dnia grudnia 1926 r. o uzupełnieniu prowizorjum budżetowego za czas od 1 października do 31 grudnia 1926 r. i o prowizorjum budżetowem za czas od 1 stycznia do 31 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 125 poz. 725).

Omawiane dodatki do uposażenia należą się także osobom, które pozostają na urlopie *płatnym*, w stanie *nieczynnym* z prawem do uposażenia lub są *zawieszone* w służbie, nie należą się zaś osobom, które w danym miesiącu nie mają prawa do uposażenia (np. aplikacja bezpłatna, urlop bezpłatny, stan nieczynny bez prawa do uposażenia, urlop bez uposażenia na czas pełnienia obowiązkowej służby wojskowej). Zmniejszenie uposażenia w czasie zawieszenia w służbie (w trybie np. art. 58 ustawy z dn. 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 165 i analogicznych przepisów) nie powoduje zmniejszenia omawianego dodatku.

Do pełniących służbę na obszarze Państwa Polskiego nie należą osoby, zajmujące stanowiska służbowe poza granicami Państwa Polskiego i na obszarze w. m. Gdańska.

do lit. b.

O ile pracownik kontraktowy w myśl umowy z nim zawartej pobiera wynagrodzenie w wysokości ułamka uposażenia pewnej grupy (np. postanowienie umowne tej treści: Pan .... pobierać będzie ze Skarbu Państwa wynagrodzenie równe $^3/_4$ uposażenia funkcjonarjuszów państwowych XVI grupy szczebla a) wówczas oblicza się dodatek od ułamka (np. $^3/_4$ uposażenia danej grupy).

do lit. c.

Za podstawę obliczenia tych dodatków przyjmuje się dla pracowników w wymienionych punktach 2 i 3 *normalne* uposażenie (wynagrodzenie) miesięczne, posiadanej przez pracownika kategorji (grupy) i szczebla płacy (uposażenia) łącznie z dodatkiem ekonomicznym, stołecznym, kresowym i 10% podwyższeniem, przyznanym na podstawie art. 8 ustawy z dnia 18 grudnia 1926 r. o uzupełnieniu prowizorjum budżetowego za czas od 1-go października do 31 grudnia 1926 r. i o prowizorjum budżetowem za czas od 1 stycznia do 31 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 125 poz. 725), zaś dla pracowników, wymienionych w punkcie 3 *normalne* wynagrodzenie miesięczne, przyczem przez „normalne uposażenie (wynagrodzenie) miesięczne“ należy rozumieć wynagrodzenie za wszystkie dni pracy w danym miesiącu. Jednorazowy zasiłek oblicza się od tego właśnie wynagrodzenia, chociażby dany pracownik np. z powodu choroby lub wstąpienia do służby po rozpoczęciu się miesiąca *nie* pobrał wynagrodzenia za wszystkie dni pracy w tym miesiącu.

Przez „całkowite wynagrodzenie miesięczne“, wymienione w pkt. c, 1. należy rozumieć wynagrodzenie miesięczne *łącznie* ze wszystkiemi dodatkami.

do lit. d.

Za podstawę obliczenia dodatków dla emerytów, wdów i sierot należy brać uposażenie emerytalne względnie pensję wdowią lub sierocą.

Do dodatków dla emerytów należy stosować w drodze analogji postanowienia art. 25 wymie-

nionej ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. Jeżeli więc emeryt z tytułu swego stanowiska w instytucji państwowej lub samorządowej ma prawo do dodatku, może otrzymać tylko taką część dodatku, przyznanego emerytom, która wraz z dodatkiem, należącym się z tytułu służby emeryta w instytucji państwowej lub samorządowej, nie przewyższa kwoty dodatku, do którego emeryt miałby prawo z tytułu ostatnio zajmowanego stanowiska w czynnej służbie państwowej.

III. Omawiane 15%-owe dodatki do uposażenia czynnego, emerytalnego, pensji wdowiej i sierocej są dodatkami *miesięcznemi* i niezależnie od tego, że np. dodatki te dla emerytów wdów i sierot za okres trzech miesięcy (lipiec, sierpień i wrzesień 1928 r.) wypłacane będą w *dwóch* ratach (1 sierpień i 1 wrzesień 1928 r.) należą się za dany miesiąc tym osobom, które w danym miesiącu miały prawo do uposażenia czynnego, emerytalnego, pensji wdowiej lub sierocej.

Tak np: urzędnik, przyjęty do służby państwowej po 15 lipca 1928 r., mający zatem prawo do połowy uposażenia za ten miesiąc, winien otrzymać również połowę dodatku miesięcznego t. j. 7½ proc. Emerytowi, który w lipcu b. r. pobrał jeszcze emeryturę lecz niedożył już 1 sierpnia 1928 r., przysługuje omawiany dodatek do emerytury za lipiec t. j. w wysokości 15 proc.

W razie zajmowania przez jedną osobę kilku stanowisk (np. jedno o stosunku służbowym publiczno-prawnym, inne o stosunku kontraktowym) należy wypłacać dodatek z tytułu jednego stanowiska.

Omawianych dodatków nie należy wliczać do podstawy obliczeniowej odprawy i pośmiertnego.

Od tych dodatków nie należy również potrącać opłat emerytalnych, unormowanych art. 7 wymienionej ustawy emerytalnej z dn. 11 grudnia 1923 r.

Pod względem podatku dochodowego traktuje się niniejsze dodatki jako jednorazowe wynagrodzenie.

Wydatek związany z asygnowaniem dodatków należy zarachowywać na te paragrafy względnie pozycje budżetu, z których wypłaca się uposażenie, emeryturę względnie wynagrodzenie danych osób.

Ministerstwo Skarbu prosi o wydanie dalszych zarządzeń w sprawie wypłaty omawianych dodatków w terminach podanych w uchwale Rady Ministrów.

38.

Pismo okólne z dnia 12 lipca 1928 r. Nr. Wojsk. 21/13— 28 do P. P. Wojewodów w sprawie likwidacji ogólnego przeglądu koni w roku 1928.

W związku z kończącym się w bieżącym miesiącu ogólnym przeglądem koni, wydał Pan Szef Sztabu Gen., D-com O. K. zakaz dotyczący likwidacji akcji przeglądowej.

Ze strony władz admin. ogólnej koniecznem jest ścisłe współdziałanie w zarządzeniach likwidacyjnych i w tym celu zechce Pan Wojewoda wydać dalsze wskazówki podległym pow. wł. adm. ogólnej regulujące następujące kwestje:

1). Pomimo bardzo sumiennej pracy organów pol. państwowej i pow. władz administracji ogólnej było wiele wypadków niedoprowadzania koni do przeglądu. Dlatego okazuje się konieczna stała kontrola ze strony pol. państwowej, majaca na celu stwierdzenie kto się od przeglądu uchylił i przymusowe doprowadzenie uchylających się w późniejszych terminach, na miejsca oznaczone przez Rejonowych Inspektorów Koni, w porozumieniu z pow. wł. adm. ogólnej.

2). W urzędach gminnych znajdują się dotychczas drugie egzemplarze kart ewidencyjnych koni, wydanych podczas poprzednich przeglądów. Wobec założenia nowego systemu ewidencji koni, karty te, jako zbędne, powinny być zniszczone.

3). Wobec zakończenia ogólnego przeglądu koni, oficerowie przeglądowi rozliczą się w Starostwach z ilości pobranych dowodów tożsamości koni i zwrócą Starostom dowody nadliczbowe (niewydane). Natomiast Rejonowi Inspektorowie Koni rozpoczną normalną swą działalność i w tym roku jeszcze (po żniwach) przeprowadzą przegląd w tych miejscowościach, w których z jakichkolwiek bądź powodów, przegląd się nie odbył. Miejscowości takich będzie bardzo mało. Dlatego Rejonowi Inspektorowie Koni powinni zatrzymać pewną ilość dowodów tożsamości, z której wyliczą się później.

4). Pozatem zechce Pan Wojewoda wydać policji państwowej zarządzenia, aby na żądanie Rejonowych Inspektorów Koni, interwenjowała we wszystkich wypadkach uchybień ludności przeciw przepisom meldunkowym i innym obowiązkom, przewidzianym w „Rozporządzeniu M. S. Wojsk. i M. S. Wewn. z dnia 23 marca 1928 r. (Dz. Ust. Nr. 44 poz. 425).

Przy tej sposobności pozwalam sobie zakomunikować Panu Wojewodzie, że wszyscy Dowódcy Okręgów Korpusów, w meldunkach skierowanych do Pana Szefa Sztabu, z uznaniem podnosili pełną zrozumienia dla celów przeglądu pracę władz administracji ogólnej.

39.

Pismo okólne z dnia 12 lipca 1928 r., Nr. Wojk. 86/39 do P. P. Wojewodów w sprawie głównych ksiąg ewidencyjnych — sposób wypełniania po poborze.

W związku z rozkazem M. S. Wojsk. z dn. 24. III. 28 r. Nr. 6000/28 Pob. Org. przesłanym Panu Wojewodzie do wiadomości reskryptem z dn. 12. IV. 28 r. Nr. Wojsk. 86/30 zechce Pan Wojewoda zarządzić, aby powiatowe władze adm. ogólnej przesłały P. K. U. w terminie do 20 lipca 1928 r. zawiadomienie o zmianach względnie uzupełnieniach, jakie przy poborze były

w poszczególnych rubrykach wprowadzone, a które muszą również być poczynione w gł. ks. ewid.

Do zawiadomień tych należy dołączyć wyciągi z imiennych protokułów poboru osobno z każdego dnia poboru, a odnoszące się do uchwał komisji poborowych w sprawie dokonanych zmian i uzupełnień w listach pob. zaznaczone w rub. „zastrzeżenia członków komisji".

Ponadto zechce Pan Wojewoda polecić aby kierownicy powiatowych władz adm. og. w wypadkach gdy uchwała wskazuje na konieczność sprawdzenia wpisów w listach pob. niezwłocznie przeprowadzili dochodzenia i zmiany poczynione w wyniku tych dochodzeń podawali w najkrótszym czasie do wiadomości właściwych Pow. Komendantów Uzup. dla dokonania analogicznych wpisów w gł. ks. ewid.

40.

Pismo okólne z dn. 14 lipca 1928 r. Nr. SF. 2420/2/28/karanie/R. P. P. Wojewodom w sprawie karania gmin przez władze skarbowe za nieterminowe uiszczanie podatku dochodowego od uposażeń służbowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła powyższe do wiadomości.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. V. 2853/2. Odpis.
Warszawa, dn. 22.IV.28 r.

Do

Wszystkich Izb Skarbowych i Wydziału Skarbowego Województwa Śląskiego w Katowicach.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że niektóre władze skarbowe *stosują względem Związków Komunalnych sankcje karne z* art. 116 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 58 z 1928 r. poz. 411 — za nieterminowe wpłacenie do kas skarbowych podatku dochodowego, potrąconego według Działu II ustawy od uposażeń pracowników komunalnych.

Powyższa praktyka *jest niewłaściwa*, jeżeli się zważy publiczno-prawny charakter związku komunalnego, a nadto jest wprost sprzeczna z postanowieniem art. 101 powołanej ustawy, w myśli którego publiczne władze i urzędy, winne przekroczenia ustawy o państwowym podatku dochodowym, odpowiadają według ogólnie obowiązujących przepisów organizacyjnych, względnie służbowych.

W wypadku więc niewypełnienia przez dany Związek Komunalny omawianego obowiązku — Władze Skarbowe winny się zwracać do władzy nadzorczej nad tym związkiem o wydanie zarządzenia, aby dany Związek Komunalny stosował się do obowiązujących przepisów ustawowych.

Powyższe zarządzenie należy zakomunikować podległym władzom skarbowym i czuwać nad należytym wykonaniem.

41.

Pismo okólne z dn. 14 lipca 1928 r. Nr. AP. 5645/1 do PP. Wojewodów (wszystkich) i P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie przedłużenia terminu na likwidację zakładów wódczanych.

Ministerstwo Skarbu wydało do Izb Skarbowych zarządzenie w sprawie przedłużenia terminu likwidacji zakładów wódczanych do końca grudnia 1928 roku.

Przesyłając zarządzenie to w odpisie, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że dotyczy ono prolongaty terminu tym koncesjonarjuszom, którym z różnych względów wymówiono lub cofnięto koncesje, a którzy nie byli w możności zakończyć likwidacji swych przedsiębiorstw do końca czerwca r. b.

Należą tu: 1) zakłady, które zamknięto ze względu na to, że ilość zakładów wódczanych przekraczała normy przewidziane w ustawie z dn. 23 kwietnia 1920 r. (Dz. Ust. z 1922 r, Nr. 35 poz. 299); 2) zakłady którym koncesje cofnięto w związku z rewizją przeprowadzoną na zasadzie rozporządzenia Prez. R. P. z dn. 27 grudnia 1924 r. (Dz. Ust. Nr. 114, poz. 1022); 3) zakłady, którym koncesje cofnięto ze względu na to, że ich posiadacze nie posiadają obywatelstwa polskiego (art. 79 pkt. d) rozporządzenia Prezydenta R. P. z dn. 26. marca 1927 r. o monopolu spirytusowym — (Dz. Ust. Nr. 32. poz. 289); 4) koncesjonarjusze, których pozbawiono koncesji w związku z wykroczeniami przeciwko art. 81 ustawy z dn. 31 lipca 1924 r. o monopolu spirytusowym (Dz. Ust. Nr. 78 poz. 756) i 5) koncesjonarjusze, którzy utracili koncesje z powodu dwukrotnego ukarania za wykroczenia z art. 7 ustawy z dn. 23 kwietnia 1920 r.

Prolongata terminu likwidacji ma się odbywać indywidualnie w porozumieniu z właściwymi p. p. Wojewodami (Komisarzem Rządu).

Podając powyższe do wiadomości Ministerstwo zaznacza, że przy uzgadnianiu kwestji prolongaty terminu likwidacji należy mieć na uwadze wypadki, gdy z poważnych względów bezpieczeństwa i porządku publicznego dalsze funkcjonowanie zakładu nie jest możliwe, np. gdy osoba koncesjonarjusza nie pozwala bez niebezpieczeństwa na pozostawienie przedsiębiorstwa w jego rękach, w szczególności, gdy pomimo dwukrotnego ukarania, które spowodowało cofnięcie koncesji, koncesjonarjusz w dalszym ciągu popełnia wykroczenia, gdy likwidowany zakład musi być bezwzględnie usunięty z miejsca, w którem się znajduje przed końcem r. b. i t. p.

MINISTERSTWO SKARBU
Nr. D. VI. 5539/2/28.
Warszawa, dn. 18.VI. 1928 r.

Odpis.

Do

Izb Skarbowych—Wydział IV

(wszystkich).

W celu umożliwienia koncesjonarjuszom zakładów sprzedaży napojów alkoholowych zakończenia likwidacji swoich przedsiębiorstw objętych zarządzeniami tutejszemi z 3 i 23 listopada r. ub. za L. L. 21766 i 23104,

(do Poznania) jak również koncesjonarjuszom nieposiadającym obywatelstwa polskiego,

zezwala się Izbie Skarbowej udzielić im w porozumieniu z miejscowym Wojewodą dalszej prolongaty likwidacyjnej do 31 grudnia r. b.

W sprawie niniejszej należy wydać bezzwłocznie odpowiednie zarządzenia.

42.

Pismo okólne z dnia 14 lipca 1928 r. Nr. SG. 750/1/28 do P. P. Wojewodów w sprawie nadsyłania statystycznych danych, dotyczących gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych.

Zmieniając odpowiednio treść pisma okólnikowego z dnia 21 listopada 1928 r. Nr. SG. 4425/27 w sprawie terminów nadsyłania statystycznych danych, dotyczących gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych—proszę Pana Wojewodę, aby wspomniane *dane statystyczne* były nadsyłane zarówno Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, jak i Głównemu Urzędowi Statystycznemu regularnie *w okresach półrocznych* w terminach do 1 sierpnia i do 1 lutego, według wykazów stanu tych kas w dniu 30 czerwca i 31 grudnia każdego roku.

Zarazem załączam uproszczony formularz, według którego Pan Wojewoda poleci nadsyłanie omawianych danych statystycznych, przyczem zaznaczam, że o ile kasa posiada kapitały specjalnego przeznaczenia, należy je również wyszczególnić w dodatkowej oddzielnej rubryce.

Równocześnie proszę Pana Wojewodę o nadsyłanie również 2 razy do roku w terminach do dnia 1 sierpnia i 1 lutego danych odnośnie do ewent. likwidacji gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych.

Ponadto proszę Pana Wojewodę, na zasadzie dotychczasowej praktyki w tym względzie, o nadesłanie do Ministerstwa ogólnej opinji w sprawie tendencyj rozwojowych gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych.

WZÓR FORMULARZA

STAN NA DZIEŃ ....

Województwo ....

POWIAT	Siedziba gm. kasy pożycz. oszczędn.	Data zatwierdzenia uchwały	Data uruchomienia wzgl. przyczyny nieuruchomienia kasy	Wysokość uchwalonego kapitału zakładowego	Wysokość wpłaconego kapitału zakładowego Kasy	Wysokość kapitału zasobowego	Ogólna suma wkładek oszczędnościowych	Suma pożyczek udzielonych przez kasę	Wysokość pożyczki udzielonej przez Państwowy Bank Rolny
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X

43.

Pismo okólne z dnia 14 lipca 1928 r. Nr. AC. 1393/1 do P. P. Wojewodów w sprawie brzmienia nazwisk dzieci nieznanych rodziców.

Przy sposobności przeglądania przedkładanych w myśl art. 4 ustęp 2 ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 413) odpisów aktów urodzenia dzieci nieznanych rodziców, zauważyło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, że nadawane tym dzieciom nazwiska nie zawsze są pod względem brzmienia swego właściwe.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje przeto niniejszem Panu Wojewodzie pewne wytyczne, któremi w przyszłości przy wyborze nazwiska należy się kierować. Wytyczne te są konsekwecją uświadomienia sobie faktu, że nazwisko stanowi dobro idealne jednostek i całych rodzin i że podlega ono prawnej ochronie.

Z takiego pojmowania omawianego problemu, wynikają dla władzy decydującej o wyborze nazwiska dla dzieci nieznanego pochodzenia jak niemniej dla władzy stawiającej odnośne wnioski, dwa obowiązki.

Pierwszym jest obowiązek wyboru dla dziecka takiego nazwiska, któreby mu nie przyniosło ujmy lub szkody, powtóre zaś obowiązek ochrony w granicach możliwości istniejących i noszonych nazwisk.

W pierwszym kierunku należy więc baczyć, by nadane nazwisko nie było ani ośmieszające, ani nieprzystojne, ani niezgodne z duchem języka polskiego ani wreszcie przypominające okoliczności znalezienia. (W jednym np. wypadku, dziecko znalezione na dworcu kolejowym otrzymało nazwisko Kolejowski, w innym zaś dziecko znalezione na schodach domu, nazwano Schodecki). Zastrzeżenie dotyczące zgodności nazwiska z duchem języka polskiego, odnosi się przedewszystkiem do dzieci pochodzenia polskiego, lub wychowywanych w duchu polskim.

Co się zaś tyczy obowiązku ochrony istniejących już nazwisk, to zwracać należy uwagę, ażeby dzieciom nieznanego pochodzenia nie były nadawane nazwiska znane, czy to w przeszłości czy w teraźniejszości, ani też nazwiska rozpowszechnione, co przy pewnej znajomości dziejów, stosunków, a także przy pewnej dozie wyczucia, nie powinno odnośnym referentom sprawiać większych trudności. Obowiązek ten ciąży na władzy nadającej nazwisko tem więcej, że ustawa o aktach urodzenia dzieci nieznanych rodziców nie daje osobom posiadającym to samo nazwisko, prawnej możności obrony w postaci prawa wnoszenia sprzeciwu.

44.

Pismo okólne z dnia 16 lipca 1928 r. Nr. Apr. 517/5/28 do P. P. Wojewodów w sprawie państw. polityki aprow. w roku gosp. 1928/29.

Celem poinformowania Pana Wojewody o zamierzeniach Rządu w dziedzinie państwowej polityki aprowizacyjno-zbożowej, przesyłam w załączeniu tekst odnośnego wniosku Ministra Spraw Wewnętrznych z uwzględnieniem poprawek wprowadzonych przez Kom. Ekonom. Rady Ministrów przy uchwalaniu tego wniosku.

Zechce Pan Wojewoda wydać zarządzenie co do zapoznania się urzędników właściwych Wydziałów w Urzędzie Wojewódzkim z wyżej wzmiankowanemi uchwałami Kom. Ekonomicznego.

Proszę również Pana Wojewodę, by w razie potrzeby przedstawił Ministerstwu Spraw Wewnętrznych poszczególne wnioski w sprawie uwzględnienia przez Ministerstwo w toku realizacji wymienionych uchwał Kom. Ekonomicznego Ministrów specjalnych potrzeb powierzonego Panu okręgu.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. Apr. 517/3/28.
Warszawa, 24. V. 1928 r.

Odpis.

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów uznając, iż celem państwowej polityki zbożowej jest względna stabilizacja usprawiedliwionych gospodarczo cen zboża, zatwierdza poniżej wyszczególnione wytyczne państwowej aprowizacyjnej polityki zbożowej na rok gospodarczy 1928|29 oraz poszczególne zasady ich realizacji.

Wytyczne ogólne polegają na:

1) stworzeniu zapasu żyta ewentualnie i pszenicy w wysokości i sposób, które określi Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów drogą zakupu ziarna zbóż chlebowych w kraju lub zagranicą w zależności od konjunktur;

2) całkowitem uzgodnieniu zasad zaopatrzenia wojska w żyto z ogólną akcją aprowizacyjną na podstawie porozumienia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Spraw Wojskowych z Ministrem Skarbu;

3) oddziaływaniu na poziom cen żyta w kraju drogą zwiększania lub zmniejszania kupna albo sprzedaży zboża (mąki) z akcji rezerw zbożowych;

4) regulowaniu obrotu towarowego żytem i pszenicą oraz ich przetworami z zagranicą;

5) uzgodnieniu polityki kredytowej i podatkowej z polityką aprowizacyjną w zakresie zaopatrzenia ludności w zboża chlebowe;

6) zmierzaniu do zwiększenia produkcji pszenicy z tem zastrzeżeniem, aby przez utrzymanie należytego stosunku między cenami żyta i pszenicy nie dopuścić do nadmiernej zwyżki cen żyta.

Szczegółowe zasady realizacji wytycznych państwowej aprowizacyjnej polityki zbożowej.

Akcją kierować będzie Komisja Międzyministerjalna do spraw rezerw zbożowych, powołana przez Ministra Spraw Wewnętrznych na zasadzie uchwały Rady Ministrów z dnia 16 czerwca 1927 r. z udziałem delegata Banku Rolnego. Akcja zakupów zboża koordynowana przez Komisję Międzyministerjalną, dokonywana będzie z lokaty w wysokości złotych 40.000.000 przeznaczonych przez Ministra Skarbu na akcję rezerw zbożowych przez:

a) władze wojskowe.

b) Miejskie Zakłady Zaopatrywania Warszawy;

c) Miejski Wydział Aprowizacyjny we Lwowie;

d) Miejski Zakład Aprowizacyjny w Krakowie;

e) Związek Spółdzielni Spożywców R. P. (dla Łodzi, Zagł. węgl. ewent. i naftowego) oraz przez niektóre organizacje rolniczo-handlowe, wybrane przez Komisję Międzyministerjalną do spraw rezerw zbożowych, wreszcie przez tworzące się przedsiębiorstwo państwowe: „Zakłady Przemysłowo-Zbożowe w Lublinie".

Zakupy zboża dokonywane przez organizacje aprowizacyjne, będą miały przeznaczenie dwojakiego rodzaju

1) na bieżącą akcję aprowizacyjną — na ryzyko instytucji zakupującej.

2) na rezerwę obowiązkową — na ryzyko funduszu akcji rezerw zbożowych.

Magazynowanie zboża będzie się odbywało w młynach lub specjalnych spichrzach, przyczem koszty magazynowania i konserwacji zapasów rezerw, wyszczególnionych jak powyżej pod 2) będą obciążać rachunek funduszu akcji rezerw zbożowych.

Finansowanie akcji rezerw zbożowych będzie się odbywało przez Bank Rolny.

Koszty związane z prowadzeniem nadzoru i kontroli akcji obciążać będą rachunek funduszu rezerw zbożowych. Rachunek ten natomiast będzie uznawany odsetkami od niewykorzystanej kwoty z lokaty Skarbu umieszczonej na ten cel w Banku Rolnym oraz odsetkami od pożyczek udzielanych organizacjom aprowizacyjnym na zakup zboża.

Do p. 2. Zaopatrzenie wojska w żyto następować będzie w zupełnem uzgodnieniu z ogólnemi wytycznemi Rządu w polityce zbożowo-aprowizacyjnej. W związku z powyższem fundusze przeznaczone na zakup żyta dla wojska będą asygnowane w ten sposób, by czasokresy zakupów żyta dla wojska, mogły być całkowicie uzgodnione z temi wytycznemi.

Do p. 3. Zakupy zbóż chlebowych w kraju będą dokonywane tylko dla ewentualnej podwyżki cen tych zbóż w wypadku zaobserwonego, niepożądanego ich spadku. Zakupy zagranicą poczynione będą celem stworzenia stałej rezerwy i ew. dla zaopatrzenia bieżącego w razie gdyby zakupy w tym celu czynione w kraju mogły spowodować niepożądaną zwyżkę cen zbóż krajowych.

Sprzedaż będzie dokonywana dla obniżenia cen nieuzasadnionych gospodarczo bądź w postaci interwencji giełdowej, bądź też jako bezpośrednie zaopatrzenie ważniejszych ośrodków przemysłowych w mąkę (chleb), po cenie ustalonej przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z przewodniczącym Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów i Ministrem Skarbu.

Wszelka akcja interwencyjna, o ile miałaby dać straty, może być prowadzoną tylko za zgodą Ministra Skarbu.

Do p. 4. Faktyczny zakaz wywozu żyta i pszenicy, oraz ich przetworów (cła wywozowe) będzie obowiązywać na cały rok gospodarczy 1928|29, t. j. do 1 lipca 1929 r. Wywóz może się odbywać tylko kontyngentami, zawsze w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Do p. 5 i 6. Nie wymagają specjalnego uzasadnienia.

45.

Pismo okólne z dnia 18 lipca 1928 r. Nr. OP. 4296/1-R-28 do P. P. Wojewodów w sprawie stabilizacji urzędników.

Na skutek pisma Prezydjum Rady Ministrów z dnia 7 lipca 1928 r. Nr. 11595, okólnik Nr. 30, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w ślad pisma z dn. 27.XI.1926, Nr. I. OP. 9931/26 i z dn. 29.IX 1927 r. Nr. OP. 1112/27 zawiadamia, że Rada Ministrów powzięła na posiedzeniu w dniu 30 czerwca b. r. następującą uchwałę:

W punkcie pierwszym uchwały Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1926 r. w sprawie ustalania urzędników państwowych dodaje się jako ustęp drugi postanowienia następujące:

„Przez służbę państwową polską rozumie się w myśl niniejszej uchwały służbę cywilną bez względu *na jej rodzaj, oraz służbę wojskową, pełnioną w charakterze wojskowego zawodowego.*

46.

Pismo okólne z dnia 27 lipca 1928 r. Nr. OL. 714/4/28 do P. P. Wojewodów w sprawie poruczania policji czynności jej niewłaściwych.

do wiadomości i zastosowania się.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. OL. 714/4/28
Warszawa, dn. 27.VII.1928r.

Odpis

Do

Pana Wojewody

w Białymstoku

1. Pismem z dn. 4.IV.1928 r. Nr. R. P. II-4051 Urząd Wojewódzki Białostocki (Dyr. Rob. Publ., Oddział Wodny) poruczył Starostwu szczuczyńskiemu w Grajewie *dokonanie „przy pomocy organów policyjnych" rejestracji zakładów wodnych,* znajdujących się na obszarze powiatu. — W wykonaniu tego zarządzenia Starostwo szczuczyńskie powyższą rejestracją obciążyło posterunki P. P. i Komendę Powiatową P. P.

2. Starostwo szczuczyńskie pismem z dnia 18 kwietnia 1928 r. L. 8679 adresowanym do

wszystkich posterunków P. P. na obszarze powiatu (w tej liczbie do posterunków w Szczuczynie i Grajewie), *poruczyło tym posterunkom całkowicie dokonania opisów gruntów pogranicznych* dla przygotowania materjałów do wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o granicach Państwa.

Wprawdzie zarządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w tej sprawie przewidywało pomoc posterunków P. P., jednak miało na względzie korzystanie z tej pomocy tylko w miarę istotnej potrzeby.

Oba powyższe wypadki świadczą, że pomimo niejednokrotnych już pouczeń M-wa o zakresie zadań Policji Państwowej i pomimo wejścia w życie w dn. 9 marca r. b. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 257), którego postanowienia w sposób ścisły zadania policji określają (art. 1, 5, 6 i 143), ma wciąż miejsce zatrudnianie policji czynnościami do niej nienależącemi względnie czynnościami, które mogły i powinny być częściowo wykonane przez organa inne.

W szczególności w pierwszym z podanych wyżej wypadków należało dokonać rejestracji zakładów wodnych przy pomocy właściwych gmin, w drugim należało korzystać z pomocy posterunków P. P. tylko tam, gdzie to było niezbędne np. gdzie znaczna odległość utrudniała dokonanie poruczonych czynności przez urzędników Starostwa względnie przez inne organa pod nadzorem Starostwa.

47.

Pismo okólne z dnia 27 lipca 1928 r. Nr. SS. 1634/Stud. do wszystkich P. P. Wojewodów w sprawie IV Kursu dla pracowników samorządowych na Studjum Administracji Komunalnej przy Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie.

Dnia 1 października 1928 r. rozpocznie się w Warszawie na Studjum Administracji Komunalnej przy Wydziale Nauk Politycznych i Społecznych Wolnej Wszechnicy Polskiej (ul. Śniadeckich 8) czwarty z kolei kurs dla pracowników samorządowych i trwać *będzie do końca stycznia 1929 r.*

Kurs odbywać się będzie na dwóch równoległych grupach (o ile zgłosi się odpowiednia liczba kandydatów), a mianowicie: na grupie A — dla pracowników miejskich i powiatowych, na grupie — B dla pracowników gmin wiejskich. Warunki przyjęcia na kurs pozostają bez zmiany — jak na kursach poprzednich.

Proszę Panów Wojewodów o dołożenie wszelkich starań, ażeby związki komunalne w ich własnym dobrze zrozumianym interesie, wysyłały na kurs IV i na kursy następne tych z pośród swoich pracowników, których dokształcanie ze względu na zajmowane przez nich stanowisko, a także kwalifikacje osobiste jakie ci pracownicy reprezentują, było najbardziej celowe.

Na podstawie dotychczasowych obserwacyj Ministerstwo Spraw Wewnętrznych stwierdziło, że niektóre związki komunalne nie zawsze wykazywały dostateczne zrozumienie potrzeby kształcenia swoich pracowników. Wysyłano na kursy często pracowników, o niedostatecznym poziomie przygotowania i wyrobienia, zajmujących stanowiska pomocnicze i praktykantów, — podczas gdy kursy na Studjum Administracji Komunalnej, z wielkim nakładem sił i środków organizowane, przeznaczone są przedewszystkiem dla pracowników na stanowiskach samodzielnych. Poza tem niektóre gminy wiejskie, nie chcąc w najmniejszej mierze przyczynić się do ponoszenia kosztów kształcenia swoich pracowników, udzielają im na czas trwania kursu tylko urlopów bezpłatnych, a zdarzały się nawet wypadki, że w czasie tym wysyłanych na studja pracowników zwalniano ze służby.

Zechcą przeto Panowie Wojewodowie wpłynąć ażeby na kursy przy Studjum Administracji Komunalnej delegowani byli przedewszystkiem pracownicy na stanowiskach samodzielnych (należy tu mieć na względzie w gminach wiejskich pisarzy gminnych, w gminach miejskich — sekretarzy magistratów, w powiatowych związkach komunalnych sekretarzy wydziałów pow. wzgl. inspektorów samorządu gminnego albo też kandydatów, przewidzianych na te stanowiska). Należy przytem przestrzegać pewnej planowości, ażeby z biegiem czasu wszyscy pracownicy na samodzielnych stanowiskach przez kursy przejść mogli. Ze względu na ograniczoną ilość miejsc zaleca się dla orjentacji następujący kontygent kandydatów, który na każdy kurs: dla pracowników pow. zw. komunalnych — 1 na 8 powiatów, położonych na terenie danego Województwa, dla pracowników miejskich — 1 na 20 miast, a dla pracowników gminnych (w gminach zbiorowych) — 1 na każdy powiat na ziemiach b. zab. rosyjskiego. Należy również wpłynąć na zarządy związków komunalnych, aby i pod względem materjalnym umożliwiły swoim pracownikom należyte wykorzystanie kursów. Kandydat na kursy powinien otrzymać urlop płatny i ewent. odpowiednią pomoc kredytową na dogodnych warunkach w gminnych wzgl. powiatowych instytucjach kredytowych. — Ze względów zasadniczych byłoby wskazanem, ażeby wpisowe na kurs pokrywał związek komunalny, który danego pracownika zatrudnia. Władze nadzorcze nie powinny czynić żadnych zastrzeżeń przy zatwierdzaniu kredytów dodatkowych na wynagrodzenie sił pomocniczych, powołanych w zastępstwie pracowników, wysłanych na kursy.

Szczegółowy program IV kursu w załączeniu.

Zał. 2.

PROJEKT PROGRAMU KURSU IV-GO

grupy A (dla pracowników samorządu miejskiego i powiatowego Studjum Administracji Komunalnej).

Część I — przedmioty ogólne.

1. Ogólne zasady prawa lub nauka o społeczn. . . . . godz. 10
2. Zasady prawa cywilnego. . . . „ 20

3.	Zasady prawa karnego	godz.	16
4.	Historja ustroju Polski	„	10
5.	Prawo konstytucyjne	„	20
6.	Ekonomja polityczna wraz z polityką ekonomiczną	„	20
7.	Geografja gospodarcza Polski . .	„	10
	Razem .	godz.	106

Część II.

8.	Prawo administracyjne	godz.	30
9.	Skarbowość ogólna	„	20
10.	„ komunalna	„	20
11.	Ustrój władz skarbowych . . .	„	5
12.	Budżet i rachunkowość komunalna	„	20
13.	Biurowość	„	12
	Razem .	godz.	107

Część III (Wykłady sekcji samorządowej).

14.	Ustrój samorządu	godz.	24
15.	Polityka komunalna	„	16
16.	Rozbudowa miast i polityka gruntowa	„	16
17.	Przedsiębiorstwa miejskie . . .	„	16
18.	Regulacja miast	„	8
19.	Zadania powiatowych związków komunalnych	„	8
20.	Zdrowie publiczne	„	8
21.	Opieka społeczna	„	8
22.	Drogi	„	8
23.	Kredyt komunalny	„	8
24.	Rolnictwo.	„	8
25.	Ustrój szkolnictwa powszechnego	„	8
26.	Ubezpieczenia w samorządzie . .	„	8
27.	Spółdzielczość i samorząd . . .	„	8
28.	Metody badań statystycznych w samorządzie	„	8
29.	Bieżąca polityka gospodarcza państwa	„	8
30.	Współpraca samorządu w akcji wychowania fizycznego . . .	„	8
31.	Organizacje społeczne	„	6
	Razem .	godz.	180

PROJEKT PROGRAMU DLA KURSU B.

(dla pracowników samorządu gminnego).

Przedmioty ogólne.

1.	Ogólne zasady prawa.	godz.	8
2.	Zasady prawa cywilnego. . . .	„	20
3.	Zasady prawa karnego	„	16
4.	Historja Polski ze specjalnem uwzględnieniem historji ustroju.	„	12
5.	Konstytucja Polski ze wstępem ogólnym o prawie konstytucyjnem	„	12
6.	Polskie prawo administracyjne .	„	30
7.	Ogólne zasady ekonomji społecznej	„	14
8.	Geografja gospodarcza i polityczna Polski	„	12
9.	Język polski w korespondencji biurowej.	„	20
	Razem .	godz.	144

Ustrój i skarbowość samorządu.

10.	Ustrój samorządu	godz.	25
11.	Skarbowość państwowa i samorządowa	„	35
12.	Zasady rachunkowości i budżetowania w samorządzie	„	30
13.	Biurowość gminna	„	12
	Razem .	godz.	102

Działalność samorządu.

14.	Zdrowie publiczne	godz.	8
15.	Opieka społeczna	„	8
16.	Drogi	„	8
17.	Rolnictwo	„	8
18.	Kasy pożyczkowo - oszczędnościowe	„	8
19.	Ustrój i administracja szkolnictwa powszechnego	„	6
20.	Budownictwo wiejskie	„	8
21.	Akta stanu cywilnego i ewidencja ruchu ludności	„	6
22.	Sprawy wojskowe	„	6
23.	Ubezpieczenia i samorząd . . .	„	6
24.	Spółdzielczość i samorząd . . .	„	6
25.	Formy oświaty pozaszkolnej w samorządzie	„	6
26.	Współpraca samorządu w zakresie wychowania fizycznego . . .	„	6
	Razem .	godz.	90

VI.

RUCH SŁUŻBOWY

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

w czasie od 1 do 31 lipca 1928 r.

P. Prezydent Rzeczypospolitej prostanowieniem z dnia 9. 7. 1928 r. przeniósł Wojewodę Wołyńskiego Władysława Mecha w stan nieczynny, mianował p. o. Szefa Gabinetu Prezesa Rady Ministrów Henryka Józewskiego Wojewodą wołyńskim w IV st. sł.

mianował Naczelnika Wydziału w V st. sł. w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Jerzego Paciorkowskiego Dyrektorem Departamentu w IV st. sł.,

mianował Wojciecha Gołuchowskiego Wojewodą lwowskim w IV st. sł.

A. W Państwowych Zakładach Służby Zdrowia:

Mianowany:

prow. urzędnik VIII st. sł. w Państwowym Zakładzie badania żywności w Krakowie inż. Górnisiewicz Stanisław — prow. urzędnikiem I kat. VII st. sł. z dniem 1. 7. 28 r.

B. We władzach wojewódzkich:

Mianowani:

W Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi:

referendarz VIII st. sł. Strzelczyński Longin—referendarzem w VII st. sł. dnia 11. 7. 28 r.

w Urzędzie Wojewódzkim Pomorskim w Toruniu:

Starosta powiatowy w VI st. sł. w Pińczowie Lamot Wiktor—Naczelnikiem Wydziału w V st. sł. z poruczeniem kierownictwa Województwa pomorskiego dnia 28. 7 .28 r.

w Urzędzie Wojewódzkim w Stanisławowie:

referendarz VIII st. sł. Baraniecki Włodzimierz—referendarzem VII st. sł. dn. 28. 7. 28 r.

w Urzędzie Wojewódzkim w Tarnopolu:

Naczelnik Wydziału w VI st. sł. Osiecki Ludwik—Naczelnikiem Wydziału w V st. sł. dnia 17. 7. 28 r.

Przeniesieni:

prow. referendarz VII st. sł. Usajewicz Franciszek— z Poleskiego Urzędu Wojewódzkiego do Starostwa w Brześciu n/B. dnia 12. 7. 28 r.

referendarz VII st. sł. Banaś Jan— z Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie do Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę dnia 28. 7. 28 r.

referendarz VII st. sł. Bodek Arnold — z Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie do Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę dnia 28. 7. 28 r.

referendarz VIII st. sł. Mandyczewski Włodzimierz— z Urzędu Wojewódzkiego w Stanisławowie w obręb Województwa Kieleckiego dnia 31. 7. 28. r.

referendarz VIII st. sł. Karol Stefan—z Urzędu Wojewódzkiego w Stanisławowie w obręb Województwa Kieleckiego dnia 31. 7. 28 r.

referendarz VII st. sł. Kozioradzki Samuel—z Urzędu Wojewódzkiego w Stanisławowie w obręb Województwa kieleckiego dnia 31. 7. 28 r.

referendarz VIII st. sł. Dr. Miętus Michał—z Urzędu Wojewódzkiego w Stanisławowie w obręb Województwa kieleckiego dnia 31. 7. 28 r.

Zwolniony ze służby:

radca woj. w V st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Stanisławowie Dr. Pawlikowski Czesław—wobec przejścia do służby w Ministerstwie Robót Publicznych dnia 17. 7. 28 r.

Przeniesiony w stan spoczynku:

pozostający w stanie nieczynnym radca woj. w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim we Lwowie Dr. Moszyński Tadeusz dnia 18. VII.28 r.

Zmarł:

Wojewoda pomorski Młodzianowski Kazimierz dnia 4. 7. 28 r.

C. we władzach powiatowych.

Mianowani:

pracownik kontraktowy w VIII grupie uposażenia w Starostwie w Hrubieszowie Swiątkowski Rudolf — do odwołania Starostą pow. w VII st. sł. w Lubomlu dnia 12. 7. 28 r.

prow. Starosta pow. w VII st. sł. w Dubnie Kański Adam—do odwołania Starostą pow. w VI st. sł. dnia 11. 7. 28 r.

prow. Starosta pow. w VII st. sł. w Stolinie Wendorff Stefan — do odwołania Starostą pow. w pow. VI st. sł. dnia 11. 7. 28 r.

referendarz VIII st. sł. w Starostwie brasławskiem Siła-Nowicki Roman—referendarzem w VII st. sł. dnia 11. 7. 28 r.

prow. lekarz powiatowy w VII st. sł. w Starostwie w Nieświeżu Dr. Przysiecki Karol—lekarzem powiatowym w VII st. sł. dnia 19. 7. 28 r.

Przeniesieni:

referendarz VII st. sł. Skrzyński Edward — ze Starostwa brzeskiego do starostwa w Kamieniu Koszyrskim z poruczeniem kierownictwa tego Starostwa dnia 6. 7. 28 r.

Starosta powiatowy w VII st. sł. Cisło Stanisław—ze Starostwa w Turce do Starostwa w Stanisławowie dnia 12. 7. 28.

referendarz VII st. sł. Kościołek Jan - ze Starostwa w Kowlu do Starostwa we Włodzimierzu dnia 11. 7. 28 r.

asesor VII st. sł. Iwański Wiktor — ze Starostwa w Kostopolu do Starostwa w Kowlu dnia 11. 7. 28 r.

referendarz VII st. sł. Bielawka Mieczysław—ze Starostwa w Będzinie do Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach dnia 11. 7. 28. r.

referendarz VII st. sł. Siellawo Józef — ze Starostwa w Nieświeżu do ekspozytury Starostwa lidzkiego w Szczuczynie z poruczeniem kierownictwa tej ekspozytury dnia 12. 7. 28 r.

referendarz VII st. sł. Jaroszyński Józef—ze starostwa we Włoszczowej do Starostwa w Częstochowie dnia 14. 7. 28 r.

referendarz VII st. sł. Zawistowski Tadeusz—ze Starostwa w Stanisławowie do Starostwa w Turce z poruczeniem kierownictwa tego Starostwa dnia 17. 7. 28 r.

referendarz VII st. sł. Lipkau Zygmunt—ze Starostwa powiatowego w Warszawie do Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie dnia 28. 7. 28 r.

prow. asesor w VII st. sł. Klamborowski Bronisław—ze Starostwa błońskiego do Starostwa w Warszawie dnia 28. 7. 28. r.

referendarz VIII st. sł. Bigda Kazimierz—ze Starostwa w Tarnopolu w obręb Województwa łódzkiego dnia 30. 7. 28 r.

referendarz VIII st. sł. Micher Kazimierz—ze Starostwa w Przemyślanach w obręb Województwa łódzkiego dnia 30. 7. 28 r.

referendarz VIII st. sł. Komarzyński Michał — ze Starostwa w Złoczowie w obręb Województwa łódzkiego dnia 30. 7. 28. r.

referendarz VII st. sł. Mandzij Michał — ze Starostwa w Dolinie w obręb Województwa kieleckiego dnia 31. 7. 28 r.

referendarz VII st. sł. Holuka Leon — ze Starostwa w Kołomyi w obręb województwa kieleckiego dnia 31. 7. 28 r.

Przeniesiony w stan spoczynku:

Starosta powiatowy w VI st. sł. w Wadowicach Wysocki Aleksander dnia 24. 7. 28 r.

W Policji Województwa Śląskiego:

Zwolniony ze służby:

inspektor Policji i Komendant Główny Policji Województwa Śląskiego Kocur Adam — wobec wyboru na stanowisko I burmistrza m. Katowic dnia 17. 7. 28 r.

KOMUNIKAT.

„Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia, że wobec zgłaszania licznych zapotrzebowań na Nr. 2 Dziennika Urzędowego Min. Spr. Wewn., zawierającego pełne teksty Rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej, o Policji Państw., o postępowaniu administracyjnem i t. d., przystępuje do wydania nowego nakładu tego numeru.

Cena pojedyńczego numeru tego nakładu wynosić będzie 2 zł.

Nabywać można ten numer w Admin. Dzien. Urzęd. Spraw Wewn. przy Komisarjacie Rządu na m. st. Warszawę“.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Długa 38.